

PRZEGŁĄD TURYSTYCZNY **_KOCHAM WARMIĘ I MAZURY**

THE TOURIST NEWS **_I LOVE WARMIA AND MASURIA**

**91/17 LATO
SUMMER**

MUZYCZNE PODRÓŻE PO WARMII i MAZURACH

*Musical Journeys through
Warmia and Masuria*

MAZURY Z LOTU PTAKA
Masuria from the air

KULINARNY RYN
Culinary Ryn

JEDZIEMY NAD JEZIORAK!
Let's go to Jeziorak Lake!

POLSKA IZBA TURYSTYKI
ODDZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI

Warmińsko - Mazurska
Regionalna Organizacja Turystyczna

lovewm.pl

Aktywne kolonie

dla dzieci w wieku 7-12 lat

Od redakcji from the editor

Oddajemy w Wasze ręce kolejny numer Love W_M, numer wyjątkowy, bo wraz z nim rozpoczynamy nowy rozdział w historii magazynu. Od tego wydania wszystkie artykuły publikujemy zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Jest to ukłon w stronę obcojęzycznych gości, coraz liczniej odwiedzających Warmię i Mazury – chcemy by oni także mogli w pełni korzystać z dobrodziejstw i atrakcji, które oferują te krainy. Poza tą innowacją formuła magazynu nie uległa zmianie. Tradycyjnie już polecamy Wam miejsca z klimatem, które warto odwiedzić, a nawet zatrzymać się w nich na dłużej. Każde ma swoją historię, unikalny klimat i jest na swój sposób wyjątkowe. Nie brakuje też propozycji aktywności związanych z obcowaniem z naturą czy sportem, jak i z kulturą czy historią, jak np. oferta skansenu w Olsztynku, który przyciąga unikalną ekspozycją i licznymi imprezami. Polecamy sprawdzone restauracje i naj-

lepsze regionalne przysmaki. Przybliżamy Warmię i Mazury od strony wydarzeń i atrakcji muzycznych. Zachęcamy do zwiedzania tych krain także z lotu ptaka, bo kto raz zobaczy z góry skrzące się w słońcu wody jezior otoczone nieprzebytymi lasami i usiane białymi kreskami niezliczonych żaglówek, zawsze będzie chciał tu wrócić!

In this latest edition of Love W_M magazine, it is our pleasure to announce that it is special as we are starting a new chapter in the magazine's history. From now on, all texts will be bi-lingual and published in Polish as well as in English. It is to help the growing number of foreign tourists, who come to Warmia and Masuria to discover the numerous attractions and benefits offered by the region. Apart from this innovation, the format of the magazine has not changed. Traditionally, we recommend places with soul which are worth visiting and staying in. Each of these places has its own history, unique atmosphere and is special in its own way. There will also be suggestions to do various activities related to sport, nature, culture and history, like the heritage park in Olsztyn which attracts lots of visitors with its unique exhibitions and various events. We will recommend good restaurants and our favorite regional dishes. You will have a chance to get to know about events like music concerts and festivals and we will tell you how to get a bird's eye view of Warmia and Masuria. Once you have seen the shimmering lake waters surrounded by dense forests, you will always want to come back for more!

Kamila Górecka-Kirwiel
redaktor naczelna / editor-in-chief

SPIS TREŚCI / contents

DLA KAŻDEGO / FOR EVERYBODY

- 04 Ze smartfonem po Green Velo**
/ Via Green Velo with a smartphone
- 06 Olsztyn rozwija swój pakiet lojalnościowy** / Olsztyn is developing its loyalty program

WYDARZENIA / EVENTS

- 08 Kalendarz imprez – lato 2017**
/ Events – summer 2017
- 16 Informacja Turystyczna na Warmii i Mazurach** / Tourist Information in Warmia and Masuria

TEMAT NUMERU / LEADING TOPIC

- 18 Podróże Muzyczne po Warmii i Mazurach** / Musical Journeys through Warmia and Masuria

POLECAMY / WE RECOMMEND

- 28 W poszukiwaniu miejsc wyjątkowych**
/ Looking for unique places
- 36 Spotkanie z historią i rzemiosłem artystycznym w Olsztynku** / A Meeting with History and Handicrafts in Olsztyn
- 41 Cittaslow zaprasza – Muzea z duszą**
/ Cittaslow towns invite you – Museums with soul
- 45 Wakacje w Jezioranach**
/ Holidays in Jeziorany
- 52 Mazury z lotu ptaka**
/ Masuria from the Air
- 58 Rozmaitości kulinarne**
/ Regional Cuisine

ATRAKCJE / ATTRACTIONS

- 60 Frombork – Miasto na krańcu Ziemi**
/ Frombork – a town on the edge of the world

WYWIAD NUMERU / LEADING INTERVIEW

- 64 Michał Cessanis** / Michał Cessanis

KULINARIA / THE CUISINE

- 68 Kartaczewo** / Kartaczewo
- 72 Kulinaryny Ryn** / Culinary Ryn

AKTYWNIÉ / ACTIVELY

- 76 Jedziemy nad Jeziorak**
/ Let's go to Lake Jeziorak!
- 84 Kraina Zalewu Wiślanego**
/ The land of the Vistula Lagoon
- 91 Szlak Krutyni – kajakiem, rowerem, pieszo** / Krutynia route – in a canoe, by bike or on foot
- 95 Warmia i Mazury triathlonową stolicą Polski?** / Warmia and Masuria triathlon capital of Poland!

W NASTĘPNYM NUMERZE / IN THE NEXT ISSUE

- 98 Polecamy na zimę**
/ We recommend for winter

Przegląd Turystyczny Warmii i Mazur

Rada redakcyjna / The Editorial Boards:
Wojciech Śmieszek (przewodniczący/chairman)
Kamila Górecka-Kirwiel (redaktor naczelna/editor-in-chief)
Justyna Szostek (sekretarz redakcji/editorial secretary)
Stanisław Harajda, Marian Jurak, Artur Kamiński,
Jakub Broch (www.lovwem.pl)
Agnieszka Majewska, Michael Gannon
(tłumaczenie/translation)

Wydawcy / Publishers:
Polska Izba Turystyki Oddział Warmińsko-Mazurski
ul. Okopowa 25, 10-075 Olsztyn, tel. +48 607 889 177
e-mail: pit@pit.olsztyn.pl www.pit.olsztyn.pl

Warmińsko-Mazurska Regionalna Organizacja Turystyczna
ul. Staromiejska 1, 10-017 Olsztyn, tel./fax +48 89 535 35 65
e-mail: kontakt@wmrot.org www.wmrot.org

Warmińsko - Mazurska
Regionalna Organizacja Turystyczna

Opracowanie graficzne / Graphic design:
Gravite Design

Mateusz Obarek, Radosław Pazdrijowski, Maciej Pokoński
ul. Witosza 1i/38, 10-688 Olsztyn, tel. +48 89 612 51 52
e-mail: office@gravite.pl www.gravite.pl

Druk / The Printing:
Przedsiębiorstwo Poligraficzne HAKUS, Olsztyn

Partnerzy wydania / Partners of the issue:

Ze smartfonem po Green Velo

Co łączy ze sobą rower i smartfona? Na pewno nie zastanawiał się nad tym pytaniem Karl Drais, twórca drewnianego pierwowzoru współczesnych rowerów, który w 1818 roku opatentował swój wynalazek.

Jego projekt był pierwszym dwukołowcem, którym można było sterować za pomocą zmiany położenia przedniego koła. Nie posiadał jednak mechanizmu napędzającego, w związku z czym, aby jechać, trzeba było odpychać się nogami od podłoża. Do dziś zapewne miliony dzieci na całym świecie zaczynają swoją kolarską przygodę właśnie na takich rowerach. O odpowiedzi na zadane na wstępie pytanie nie myślał również Martin Cooper, dyrektor pionu odpowiedzialnego za badania i rozwój w koncernie Motorola, gdy w 1973 roku zarejestrował patent nr 3906166. Pod numerem tym krył się „system telefonii radiowej”, a pan Martin uważany jest dzisiaj za twórcę telefonu mobilnego oraz pierwszą osobę na świecie, która wykonała połączenie telefoniczne z użyciem takiego przenośnego urządzenia.

Obecnie, prawie 200 lat od wynalezienia roweru i niespełna 45 lat od wynalezienia mobilnych telefonów, mających obecnie formę smartfonów, również nikt nie stawia sobie tego pytania. Dzieje się tak jednak dlatego, że dziś odpowiedź na nie jest oczywista, gdyż urządzenia te zawładnęły sporą częścią naszego codziennego życia i nikogo już to nie dziwi.

Coraz bardziej popularny Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo liczący łącznie blisko 2000 km, a w samym regionie

Warmii i Mazury około 400 km, został niedawno dodany do zasobów regionalnej aplikacji my-guide, która pozwala na zaplanowanie podróży i zwiedzanie regionu. Warmińsko-mazurski odcinek szlaku można w całości przebyć, korzystając z pomocy tej aplikacji. Użytkownik jest prowadzony trasą rowerową od miasta do miasta, a w każdym z nich, po rozwinięciu udostępnianej przez aplikację funkcji „w pobliżu”, może poznawać informacje na temat wszystkich atrakcji znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie szlaku. Co więcej, jeżeli zaplanujemy podróż odpowiednio wcześniej, wcale nie musimy wyciągać telefonu z kieszeni czy plecaka, gdyż po założeniu słuchawek aplikacja sama odtworzy przewodnik audio, kiedy tylko turysta zbliży się wystarczająco do danej atrakcji. Jeżeli określonej atrakcji nie ma jeszcze w aplikacji, nic nie stoi na przeszkodzie, aby zarejestrowany użytkownik sam ją opisał i dodał do swojego własnego, unikalnego projektu wycieczki. Dzięki połączeniu z Facebookiem, Twitterem i Google+, daną atrakcję i wycieczkę można udostępnić znajomym.

Pozostaje zatem pobrać aplikację na swojego smartfona (ze sklepów Google Play, App Store lub Windows Store) i ruszyć szlakiem Green Velo na rowerową wyprawę po Warmii i Mazurach.

myguide

EN

VIA GREEN VELO WITH A SMARTPHONE

What connects a bike and a smartphone? Surely, Karl Drais, the creator of the wooden prototype of modern bikes, didn't have to consider such a question.

His invention, patented in 1818, was the first two-wheeler steered by a change of position of the front wheel. However, it didn't have the driving mechanism therefore, in order to ride you had to use your feet to push it along the ground. Up until today millions of children start their cycling adventure in the same way. Martin Cooper also didn't have to think of the answer to the same question – What connects bikes and phones? He was the manager responsible for research and development in Motorola corporation when in 1973 he registered his patent number 3906166. The Cellu-

lar Network System was recorded under this number. Today Martin Cooper is said to be the creator of the mobile phone and the first person who made a phone call using a portable device.

Nowadays, almost 200 years since the bike innovation and only 45 since mobile \ smart phones first appeared, they have become a normal part of everyday life that people take for granted. Becoming increasingly popular the Eastern Bike Route Green Velo, which is 2000 km long, the section in the region of Warmia and Masuria about 400 km long, has been recently added to the resources of the regional application My-guide. The application lets you plan a trip and sightsee the region. You can travel via the whole Warmia-Masurian stretch of the trail using this application. The user is taken on a town to town, bike route. In each place they can use the local option to read about all the tourist attractions located along the way and near the trail. What's more, if you plan a trip in advance, you don't have to take out a mobile phone from your pocket or backpack. After putting on the headphones the application will play the audio guide when the tourist is close

enough to a given attraction. If a given attraction doesn't exist in the application, there is no reason why the registered user shouldn't describe it and add it to their own unique plan of a trip. Thanks to a connection with Facebook, Twitter and Google +, a favourite attraction and a trip can be shared with friends. So, just download the application to your smartphone (from Google Play, App Store or Windows Store) and start your own trip along Green Velo bike route in beautiful Warmia and Masuria!

Opracowanie / By Łukasz Wojtanowski

.....
www.greenvelo.pl
www.my-guide.warmia.mazury.pl

Olsztyn

rozwija swój pakiet lojalnościowy

Turyści goszczący w olsztyńskich obiektach noclegowych już trzeci rok z rzędu mogą korzystać ze zniżek m.in. do CRS „Ukiel”, „Aquasfery” i planetarium – a to dzięki akcji promocyjnej „Visit Olsztyn. Nocujesz – zyskujesz!”, w której bierze udział 16 hoteli i pensjonatów.

Idea miejskiego pakietu lojalnościowego jest prosta – turyści biorący udział w akcji zyskują 25 % zniżki na wszystkie atrakcje oferowane przez Centrum Rekreacyjno-Sportowe „Ukiel”, Wodne Centrum Rekreacyjno-Sportowe „Aquasfera Galeria Warmińska” oraz Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, a także liczne zniżki u partnerów akcji.

– Do akcji dołączyły nowe obiekty noclegowe i nowi partnerzy, co dobrze świadczy o jej potencjale – nie kryje satysfakcji szef promocji Miasta Olsztyna Krzysztof Otoliński. – W ubiegłym roku nasz pakiet lojalnościowy mocno przyczynił się do wzrostu ruchu turystycznego w mieście i jestem przekonany, że w tym roku będzie podobnie.

Przypomnijmy, że na gali podsumowującej Konkurs PRO Warmia i Mazury 2016, która odbyła się 9 listopada ubiegłego roku w Ostródzie, projekt „Visit Olsztyn. Nocujesz-zyskujesz” otrzymał główną nagrodę w kategorii „promocja ogólna”. Gala była zwieńczeniem 6. edycji Festiwalu Promocji Gospodarczej Warmii i Mazur pod auspicjami marszałka województwa.

EN

OLSZTYN IS DEVELOPING ITS LOYALTY PROGRAM

Tourists who spend a night in accommodation in Olsztyn for the third time are entitled to discount at the Sports and Recreation Centre 'Ukiel' (CRS 'Ukiel'), Water Sports and Recreation Centre, 'Aquasfera' and the Planetarium, thanks to the promotional campaign 'Visit Olsztyn, Spend a night and gain!' which involves 16 hotels and guests houses.

The idea of the loyalty program is simple, tourists who take part in the promotion gain 25% discount for all attractions offered by the Sports and Recreation Centre 'Ukiel', Water Sports and the Recreation Centre 'Aquasfera Galeria Warmińska' and Olsztyn Planetarium and Astronomical Observatory as well as numerous other discounts from the main participants in the program.

'New accommodation facilities and new partners have joined the campaign which is a good sign of the potential of the idea', says Krzysztof Otoliniński, Promotion Manager of Olsztyn, not hiding his satisfaction. 'Thanks to the loyalty program, we saw an increase in the number of tourists last year and I hope this year will be the same or even better', he added.

Let me remind you that the project 'Visit Olsztyn. Spend a night and gain' was granted first prize in the category of 'General Promotion' at the ceremony summarizing the Competition PRO Warmia and Masuria in Ostróda on 9th of November last year. The gala was the culmination of the 6th edition of the 'Festival of Economic Promotion of Warmia and Masuria' under the auspices of the Provincial Governor.

Jak wziąć udział w akcji? Oto zasady uczestnictwa w kilku krokach:

- nocujesz w którymś z olsztyńskich hoteli lub pensjonatów biorących udział w akcji
- odbierasz kartę zniżkową w recepcji
- korzystasz bez limitu ze wszystkich zniżek u partnerów akcji
- zniżka obowiązuje w trakcie pobytu w hotelu/pensjonacie
- zniżka dotyczy wszystkich osób zameldowanych w pokoju

EN

How to take part in the campaign? Here are the rules of participation:

- you stay for a night in one of the hotels or guests houses which take part in the action
- you receive a discount card at reception
- you use your card without limits at any partners'
- discount is valid while you are in hotel/guests house
- discount applies to all guests in the room

Lista obiektów noclegowych biorących udział w akcji „Visit Olsztyn. Nocujesz – zyskujesz!” wraz z zestawieniem partnerów i oferowanych przez nich zniżek znajduje się na stronie / The list of all accommodation facilities taking part in the action 'Visit Olsztyn. Spend a night and gain' with partners and their discounts is available on www.visit.olsztyn.eu

Lato 2017

KALENDARZ WYDARZEŃ

Events – summer 2017

Olsztynskie Lato Artystyczne

To jedna z najważniejszych imprez artystycznych Warmii i Mazur. Podczas trzech miesięcy mieszkańcy miasta oraz przybyli do stolicy regionu turyści mogą cieszyć się przygotowaną przez Miejski Ośrodek Kultury oraz partnerów ofertą ponad 100 wydarzeń kulturalnych. Od 2005 roku Olsztynskie Lato Artystyczne jest certyfikowanym przez Polską Organizację Turystyczną produktem wpływającym na atrakcyjność regionu. Program OLA zawiera propozycje dla miłośników różnych dziedzin artystycznych. Znajdują się w nim koncerty, spektakle teatralne, kabaretowe, jarmarki i wiele innych.

Olsztyn Artist Summer

It is one of the most important cultural events in Warmia and Masuria. For three months visitors and locals have a lot to choose from and can pick from over 100 events organized by Miejski Ośrodek Kultury (Municipal Cultural Center) and partners. Since 2005 Olsztyn Artist Summer (OLA) has been recognized and certified by the Polish Tourism Association for offering a product positively impacting on the region's attractiveness. OLA offers various events for fans of different cultural events such as: concerts, plays, fairs and a lot more.

Miejsce / Place: Olsztyn
Termin / Date:
Czerwiec – Wrzesień 2017
June – September 2017
www.mok.olsztyn.pl

XVI Międzynarodowy Festiwal Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie

Festiwal jest imprezą cykliczną, która odbywa się w Barczewie od 2002 roku. Głównym celem festiwalu jest upamiętnienie postaci i twórczości Feliksa Nowowiejskiego, kompozytora urodzonego w Barczewie, twórcy „Roty” i „Hymnu Warmii”, wielkiego patrioty i Polaka, którego działalność była istotnym czynnikiem kształtowania polskiej świadomości na ziemiach północnych. Festiwal ma zasięg międzynarodowy i do udziału w nim są zapraszane chóry amatorskie ze wszystkich krajów świata.

XVI Feliks Niowowiejskis' International Festival of Choral Music in Barczewo

The Festival is a cyclic event which has been taking place in Barczewo since 2002. The aim of the festival is to commemorate Feliks Nowowiejski and his works. This great Polish patriot, who was a renowned composer, was born in Barczewo. He was the composer of 'Rota' and 'Hymn Warmii' (Anthem of Warmia) and his activity was an important factor in shaping the Polish consciousness in the lands in the north. The festival has an international character and amateur choirs from a lot of countries are invited.

Miejsce / Place: Barczewo
Termin / Date:
25–27 Maja / May 2017

VII Ogólnopolski Festiwal Serów Farmerskich „Czas na ser”

Festiwal to jedyna w Polsce impreza służąca odbudowie i rozwojowi tra-

dycji serowarskiej oraz przywróceniu „zapomnianych smaków”. To miejsce spotkań, wzajemnej edukacji i integracji środowiska małych producentów oraz miłośników tradycyjnych serów. Wydarzeniu towarzyszy szereg atrakcji dla dorosłych i dzieci oraz spokojna, nastrojowa festiwalowa muzyka, jak również kiermasz i degustacja serów wytwarzanych metodami tradycyjnymi, prezentacja polskiego wina i miodów pitnych.

VII National Festival of Farmer's Cheese 'Time For Cheese'

This festival is the only event of its kind in Poland. It is aimed at reintroducing and developing the cheese-making tradition and restoring its 'forgotten tastes'. The festival is a place to meet small traditional cheese producers and fans of mutual education and intergration. The event also plays host to other various attractions both for adults and children, laid back music, a local fair, sampling cheese products made to traditional recipes and a presentation of mead and Polish wine.

Miejsce / Place: Lidzbark Warmiński
Termin / Date:
2–4 Czerwca / June 2017
www.czasnaser.pl

74. Samochodowy Rajd Polski

To największa impreza w sportach motorowych w naszym kraju. Rajd, którego organizatorem jest Polski Związek Motorowy od 2005 roku rozgrywany jest w malowniczej krainie mazurskich jezior, z bazą i parkiem serwisowym w Mikołajkach. Rajdowcy podczas rajdu będą mieli do pokonania 23 odcinki specjalne, w tym dwie całkowicie nowe próby.

»

74th Rally Poland

It is the biggest motor sport event in Poland. The Rally has been organized by the Polish Automobile and Motoring Association since 2005 and, it takes place in the picturesque lands of the Masurian lakes with its base and service park in Mikołajki. During the rally the drivers will have to overcome 23 special stretches including 2 totally new ones.

Miejsce / Place: Mikołajki i okolice
Mikołajki and environs

Termin / Date:
29 Czerwca – 2 Lipca 2017
29 June – 2 July 2017
www.rajdpolski.pl

XII Regionalny Festiwal Kultury Łowieckiej

Jedna z największych tego typu imprez w północno-wschodniej Polsce mająca na celu promocję łowiectwa. Oferta programowa tegorocznego festiwalu nie odbiega zbyt od dotychczasowych edycji i przewiduje szereg atrakcji, zarówno dla ciała, jak i dla ducha, zarówno dla myśliwych, leśników, jak i sympatyków łowiectwa, a przede wszystkim dla wszystkich, którym idee łowiectwa jeszcze są obce.

XII Regional Festival of Hunting Culture

It is the biggest festival of its kind in north-east Poland and its aim is to promote

hunting. This year's program does not differ much from previous ones. There will be numerous attractions for body and soul, for hunters, foresters and for anyone else who is interested and wants to learn more about the ancient tradition of hunting.

Miejsce / Place: Węgorzewo
Termin / Date:
1 Lipca / July 2017
www.muzeum-wegorzewo.pl

X Warmiński Kiermas Tradycji, Dialogu, Zabawy

Warmiński Kiermas Tradycji, Dialogu, Zabawy w Białdach to wielkie święto Warmii. Co roku rozpoczyna się mszą świętą w kościele w Butrynach i uroczystością odsłonięcia głazów na Trakcie Biskupim w Białdach. Później odbywa się inscenizacja powitania biskupa warmińskiego przez „wszystkie stany” Warmii. Na białdzkich polach ustawiane są w tym czasie stoiska z lokalnymi wyrobami i rękodziełem, odbywają się konkursy festynowe, dawne zabawy podwórkowe. Na scenie występują natomiast zespoły folklorystyczne i folkowe.

X Warmian Fair 'Kiermas' of Dialogue, Tradition and Fun in Białdy

The Warmian fair 'Kiermas' which is about dialogue, tradition and fun is a great local celebration in Warmia. Every year, it starts with holy mass in the church in Butryny and with the celebration of unveiling glacial stones on the former Bishops' Track. Then the re-enactment of welcoming the Bishop of Warmia by all counties of Warmia takes place. On the fields of Białdy, there are stalls with local products and handicrafts. The event fixtures include among

others: music performances, festival competitions and Folk and folklorist groups appear on stage.

Miejsce / Place: Białdy
(powiat olsztyński / Olsztyn powiat)
Termin / Date:
8 Lipca / July 2017
www.kiermas.pl

X Mazurski Festiwal Rybny „Rybkę na zdrowie”

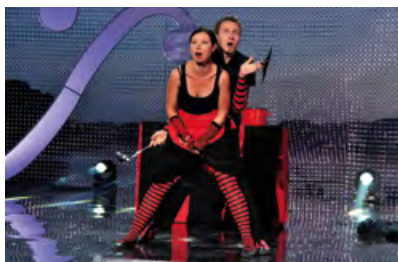
Uczestnicy festiwalu będą mieli okazję zobaczyć i zasmakować różnych gatunków ryb żyjących w naszych jeziorach, poznać metody ich łowienia i najlepsze sposoby przyrządzania. Atrakcjami towarzyszącymi będą również warsztaty kulinarne, pokaz kulinarny „Kuchnie świata z polskich ryb”, konkurs na najlepszego i najszybszego sprawiacza ryb, gotowanie zupy rybnej w kuchniach polowych, stoiska degustacyjne oraz konkurs plastyczny dla dzieci.

X Masurian Fish Festival „Rybkę na zdrowie”

Festival goers have a chance to see and try different kinds of fish found in Polish lakes, learn different methods of catching and the best ways of preparing fish. There are other attractions like-culinary workshops, a culinary show entitled 'the World of Polish fish' (Kuchnie świata z polskich ryb), a competition for the best and fastest preparation of fish, making fish soup in a field kitchen, tasting stands and an art competition for children.

Miejsce / Place: Mikołajki
Termin / Date:
8 Lipca / July 2017
www.mikolajki.eu

for. Marian Modzelewski

XIX Mazurska Noc Kabaretowa

Mazurska Noc Kabaretowa dostarcza wrażeń i śmiechu co roku w połowie lipca. Kabareton gości cieszące się uznaniem polskie kabarety oraz najlepszych wykonawców muzyki rozrywkowej. Wypełniony po brzegi rozbawionymi widzami amfiteatr nad jeziorem Czos świadczy o tym, że jest to jedyna i wyjątkowa taka noc w regionie.

XIX Masurian Cabaret Night

The Masurian Cabaret Night provides a lot of experience and laughter in the middle of July every year. The best Polish cabaret groups and rock artist are invited to give a performance there. The amphitheatre is located by Lake Czos and is packed with amused spectators who are a good indicator of its popularity.

Miejsce / Place: Mrągowo

Termin / Date:

8–9 Lipca / July 2017

www.mazurskanoc.paka.pl

for. arch. Muzeum Bitwy pod Grunwaldem

Dni Grunwaldu

Corocznie około 15 lipca w rocznicę zwycięstwa króla Jagiełły nad Krzyżakami na Polach Grunwaldu odbywają się uroczystości rocznicowe pod nazwą Dni Grunwaldu. Inscenizacja bitwy grunwaldzkiej w wykonaniu około 1200 rycerzy wraz z 40 koń-

mi, odbędzie się tradycyjnie w sobotę. W obozie rycerskim zamieszka około 5000 rycerzy, a w miasteczku rzemieślniczym będzie około 100 rzemieślników średniowiecznych.

Days of Grunwald

The Days of Grunwald is an annual event that takes place around the 15th of July on the anniversary of the victory of king Jagiełło over the Teutonic knights in the fields of Grunwald. The re-enactment of the battle in which 1200 knights on horseback perform is traditionally held on Saturday. The 'knights' camp is base for 5000 knights and the handcraft village has a 100 medieval craftsmen.

Miejsce / Place: pola pod Grunwaldem / Fields of the battle of Grunwald

Termin / Date:

12–16 Lipca / July 2017

Inscenizacja Bitwy / Battle re-enactment:

15 Lipca / July, godz. / at 15.00

www.grunwald1410.pl

for. Studencka Agencja Fotograficzna „Jarmak”

Międzynarodowy Turniej Siatkówki Piłkowej „Warmia Mazury World Tour Olsztyn 2017”

Olsztyn będzie gospodarzem kolejnego, trzeciego, turnieju z cyklu FIVB Beach Volleyball World Tour. W tegorocznej edycji World Tour odbywać się będzie bez podziału na Grand Slamy i Openy, zmierzą się w nim najlepsze, światowe duety piłki plażowej. Zawody odbywać się będą bez fazy grupowej, a wszystkie wydarzenia będą miały system pucharowy. Turniej zaliczony został do kategorii czterogwiazdkowej i odbędzie na plaży Centrum Rekreacyjno-Sportowego „Ukiel”.

International Beach Volleyball Tour „Warmia Mazury World Tour Olsztyn 2017”

Olsztyn will be host to the third tournament of the FIVB Beach Volleyball World Tour. This year there will be no division to the Grand Slam and opens. The best world beach volleyball duos will take part. Competitions will be held without phase groups and all events will be in single-elimination tournament. The tournament has been upgraded to a 4 star tournament status and will take place on the beach belonging to the Sport and Recreation Centre 'Ukiel'.

Miejsce / Place: Olsztyn

Termin / Date:

19–23 Lipca / July 2017

www.visit.olsztyn.eu

www.worldtour.2017.fivb.com/en/443

for. arch. Urząd Miasta Elku

X Mazurskie Zawody Balonowe

W programie m.in. loty konkursowe, parada baloniarzy ulicami Elku i nocny pokaz balonów. Bardzo widowiskowe wydarzenie.

X Masurian Baloon Competition

A very spectacular event takes place in Elk. A flying competition, balloonists' parade along the streets of Elk and night-time balloon display, all of it you can find in the program

Miejsce / Place: Elk

Termin / Date:

20–22 Lipca / July 2017

www.mosir.elk.pl

XVI Mazury Hip Hop Festiwal

Mazury Hip Hop Festiwal to najstarszy i jedyny polski festiwal muzyki hip-hop »

join in the famous Country Picnic. Thousands and thousands of music fans and tourists come to this country music feast and change the face of the town into the wild west. Western costumes, motorcycles, off-road vehicles as well as animal-drawn vehicles make the atmosphere of the town. Country Picnic is great fun for everybody and the locals love it too.

Miejsce / Place: Mrągowo
Termin / Date:
28–30 Lipca / July 2017
www.festiwalpiknikcountry.pl

realizowany z tak wielkim rozmachem. Festiwal to koncerty czołówki polskiego hip hopu, zawody breakdance, freestyle oraz imprezy towarzyszące.

XVI Masurian Hip Hop Festival

The Masurian hip-hop festival is the oldest and the only festival in Poland on such a scale. Big hip hop stars, break dance competitions and many other events—that's what you can expect to see at this festival.

Miejsce / Place: Giżycko
Termin / Date:
20–22 Lipca / July 2017
www.mazuryhiphopfestiwal.pl

XXXVI Piknik Country & Folk

W ostatni weekend lipca do granic miasta przybywają kowboje, aby bawić się na słynnym Pikniku Country. Na to muzyczne countrowe święto przyjeżdża kilkadziesiąt tysięcy fanów i turystów, którzy na kilka dni zmieniają oblicze miasta. Westernowe stroje, motocykle, samochody terenowe i osobowe oraz pojazdy konne stanowią wówczas o kolorcie Mrągowa. Piknik Country to doskonała zabawa dla fanów muzyki, turystów i mieszkańców Mrągowa.

XXXVI Picnik Country & Folk

The last weekend of July is a time when cowboys come to Mrągowo to

XXII Ogólnopolski Festiwal Muzyki Tanecznej

W tegorocznym konkursie weźmie udział ponad 30 wykonawców, będą to największe gwiazdy sceny dance w Polsce, m. in. zespoły: Boys, Akcent, Focus, Junior, Factor, Toples, Maxel, Weekend, Classic. Całość nakręci i wyemituje stacja Polo TV. Od kilku lat wydarzeniem festiwalu są występy największych gwiazd europejskiej muzyki dyskotekowej. W poprzednich edycjach zagrali: Boney M, Bad Boys Blue, Savage. W tym roku jedną z gwiazd zagranicznych będzie zespół La Bouche.

XXII National Festival of Dance Music

This year you can dance to the rhythm of 30 different artists, among whom are well known dance music stars such as: Boys, Akcent, Focus, Junior, Factor, Toples, Maxel, Weekend and Classic. You will also be able to watch the festival on TV channel Polo. The biggest stars of European dance music like – Boney M, Bad Boys Blue and Savage, have appeared here. The main foreign star of

the festival this year will be the German duet La Bouche.

Miejsce / Place: Ostróda
Termin / Date:
28–29 Lipca / July 2017
www.festiwalostroda.pl

Mazury Airshow 2017

Mazury Airshow to impreza wyjątkowa. Pokazy akrobatyczne i przeloty odbywają się w niecodziennej mazurskiej scenerii, gdzie brzegi jeziora stanowią naturalny amfiteatr dla publiczności, zapewniając świetną widoczność. Tafla jeziora jest doskonałym lądowiskiem dla maszyn, które rzadko pojawiają się na pokazach, czyli wodnosamolotów – latających łodzi i samolotów – amfibii. Na imprezie goszczą najlepsi piloci – Mistrzowie Polski i Świata, zespoły pokazowe i indywidualni akrobaci. Podziwiać można najnowocześniejsze samoloty, ale i zabytkowe konstrukcje.

Masuria Airshow 2017

The Masurian Airshow is a unique event, air and acrobat shows take place in unusual Masurian settings where lake shores are a natural background for the audience and provide them with great views. The lakes' surface is a good landing place for the rare machines that appear at the show – floating planes – flying boats and sea – planes. The best pilots – Polish and World Champions, show teams and individual acrobats participate in the festival. You can see and view the most modern planes as well as historic constructions too.

Miejsce / Place: Giżycko
Termin / Date:
5–6 Sierpnia / August 2017
www.mazuryairshow.pl

for arch. Muzeum Kultury Ludowej Węgorzewo

XL Międzynarodowy Jarmark Folkloru

Podczas jarmarku na scenie zaprezentują się wykonawcy z Polski oraz państw ościennych. Odbywać się będzie kiermasz rękodzieła i sztuki ludowej, zaplanowano również pokazy rzemiosł tradycyjnych m.in. plecionkarstwa, kowalstwa, tkania na krosnach, przędzenia na wrzecionie, przędzenia na kołowrotku i inne. W roku 2014 jarmark otrzymał prawo do posługiwania się znakiem jakości „Produkt Warmia Mazury”.

XL International Folk Fair

At this festival you can see artists from all over Poland and neighbouring countries at work. There are handicraft fairs, displays of traditional crafts such as: wickerwork, smithery, weaving, spinning etc. In 2014 the fair was awarded a quality brand 'Product of Warmia and Masuria' status.

Miejsce / Place: Węgorzewo

Termin / Date:

5–6 Sierpnia / August 2017

www.muzeum-wegorzewo.pl

for arch. UMWWM

Regionalny Festiwal Pogranicza „Kartaczewo”

Święto smacznego dania regionalnego, uczta i dla ciała, i dla ducha, do woli będzie można raczyć się kartaczami,

a przy okazji posłuchać dobrej muzyki; gwiazdą festiwalu będzie Andrzej Grabowski. Więcej o wydarzeniu na str. 68.

The Regional Border Festival ‘Kartaczewo’

A festival of delicious, regional dishes and a feast for the body and soul where you can taste as much kartacz [a local speciality] as you dream about and listen to good music into the bargain. The main star of the festival this year is Andrzej Grabowski. More about this event on page 68.

Miejsce / Place: Gołdap

Termin / Date:

6 Sierpnia / August 2017

www.kultura.mazury.pl

for arch. Giżydło Centrum Kultury

Święto Twierdzy Boyen

Twierdza Boyen to miejsce, gdzie od kilku lat odbywa się „Święto Twierdzy Boyen”. Kiermasz różnorodności, stoiska gastronomiczne, kino plenerowe, warsztaty z rzeźby czy malarstwa to jedne z wielu atrakcji oferowanych dzieciom, młodzieży i dorosłym. Będzie to czterodniowa przygoda z historią giżyckiej fortyfikacji, a to dzięki przewodnikom, którzy będą oprowadzać i opowiadać o dawnym militarnym funkcjonowaniu twierdzy oraz jej znaczeniu w życiu mieszkańców Giżycka.

Boyen Fortress Feast

Boyen Fortress is the place where the Fortress Festival has been held for a number of years. The event includes food stalls, out-door – movie viewing, sculpturing and painting workshops for children, teenagers and adults. It will be a four day adventure through

the history of Giżycki fortifications with local guides who will share its history.

Miejsce / Place: Giżycko

Termin / Date:

10–13 Sierpnia / August 2017

www.boyen.gizycko.pl

for arch. Urząd Miasta Ostroda

Ostróda Reggae Festiwal

Ostróda Reggae Festiwal to jedna z największych imprez kulturalnych w Polsce i największy festiwal muzyki reggae w Europie Wschodniej. W festiwalu bierze udział ponad 100 wykonawców z całego świata oraz oczywiście polscy wykonawcy, wystąpią takie zagraniczne gwiazdy takie jak: Dreadzone czy Steel Pulse.

Ostróda Reggae Festival

Ostróda Reggae Festival is one of the biggest cultural events in Poland and the biggest reggae music festival in Eastern Europe. Over 100 artists from Poland and all over the World perform. This year artists such as: Dreadzone and Steel Pulse are appearing.

Miejsce / Place: Ostróda

Termin / Date:

10–13 Sierpnia / August 2017

www.ostrodareggae.com

»

XLVII Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego – Old Jazz Meeting „Złota Tarka”

Festiwal ma charakter cykliczny, odbywa się w Iławie od 1994 roku. Tegoroczna edycja podobnie jak poprzednie, obfitować będzie w gwiazdy polskiej jak i zagranicznej sceny jazzowej.

XLVII International Festival of Traditional Jazz – Old Jazz Meeting „Złota Tarka”

This cyclic festival has been taking place in Iława since 1994. This year like in previous years, you can hear Polish and overseas jazz stars.

Miejsce / Place: Iława

Termin / Date:

12–13 Sierpnia / August 2017

www.zlotatarka.pl

Olsztyn Green Festival

Olsztyn Green Festival to impreza, jakiej w Polsce nie ma. Po raz czwarty tego lata czołowi artyści wystąpią nad brzegiem jeziora Ukiel. Tradycyjnie nie zabraknie licznych imprez towarzyszących dla całych rodzin. Główną ideą festiwalu, poza dobrą zabawą, jest bowiem szerzenie wiedzy o ekologii i zdrowym stylu życia.

Olsztyn Green Festival

Olsztyn Green Festival is the only event of this type in Poland. The main stars for the fourth time will perform by Lake Ukiel. Traditionally, there will be numerous accompanying attractions. Apart from the concerts, the main idea of the festival is to promote ecology and a healthy lifestyle.

Miejsce / Place:

Olsztyn

Termin / Date:

12–13 Sierpnia / August 2017

www.visit.olsztyn.eu

Festiwal Kultury Średniowiecza „Masuria”

Ryn zamienia się w średniowieczne miasteczko, pełne bractw rycerskich, dwórek, snycerzy, mincerzy, kowali czy rękodzielników. W ciągu dnia odbywają się turnieje rycerskie, pokazy tańców dawnych oraz rzemiosł. Ryński festiwal zmienia miasteczko w jeden wielki teatr, zajmując nabrzeża jezior Ołów i Ryńskiego, a także zamek i jego najbliższe okolice. Główną atrakcją jest nocne widowisko w amfiteatrze oraz walki konne.

Festival of Medieval Culture ‘Masuria’

Ryn turns into a medieval town full of knight brotherhoods, ladies-in-waiting, wood-carvers, minters, smiths and craftsmen. During the day you can see knights’ tournaments, historical dance shows and craft shows. Ryński festival changes a town into one huge theatre including quays of lakes Ołów and Ryński as well as the Castle and its surroundings. The main attraction is

the night show in the amphitheatre and horse battle.

Miejsce / Place: Ryn

Termin / Date:

12 Sierpnia / August 2017

www.miaostoryn.pl

Regionalne Święto Ziół

Impreza nawiązuje do ludowej tradycji święcenia ziół, kwiatów oraz zbóż, promuje zastosowanie ziół w tradycyjnej medycynie, kosmetyce i kulinariach oraz propaguje tradycje pszczelarskie. Jest to niezwykle barwne i aromatyczne święto.

Regional Herb Festival

The event relates to folk traditions and the blessing of herbs, flowers and grain. It promotes the use of herbs in traditional medicine, cosmetics, food as well as the tradition of beekeeping. The festival is really colourful and fragrant.

Miejsce / Place: Olsztynek

Termin / Date:

15 Sierpnia / August 2017

www.muzeumolsztynek.com.pl

XXXVIII Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry

To najstarszy festiwal kabaretów i teatrów satyry w Polsce. Odbywa się na cześć Księcia Poetów Polskich – Igna-

cego Krasickiego, który żył prawie 30 lat w Lidzbarku Warmińskim. Grand Prix turniejów – „Złota Szpilka” – co roku przyciąga najlepsze młode grupy kabaretowe z całego kraju. Przez 4 dni odbywa się około 20 wydarzeń, których zwieńczeniem jest Kabaretowa Noc Pod Gwiazdami, odbywająca się pod lidzbarskim zamkiem. Na scenie wystąpią zwycięzcy turniejów, a także uznane już kabarety.

XXXVIII Lidzbark Humour and Satire Evenings

It is the oldest humor and festival of satire in Poland which commemorates the Prince of Polish Poets, Ignacy Krasicki who spent 30 years in Lidzbark Warmiński. The Grand Prix tournaments 'Złota Szpilka' attracts young cabaret artists from all over Poland. During 4 days, 20 events take place and they finish with Cabaret Night Under the Stars at the foot of Lidzbark Castle where famous cabaret artists perform.

Miejsce / Place: Lidzbark Warmiński
Termin / Date:
17–20 Sierpnia / August 2017
www.lwhis.pl

III Fromborski Złot Czarownic

W imprezie mogą uczestniczyć wszyscy, którzy mają ochotę wcielić się w bajkowe postacie wiedźm oraz czarownic, aby wspólnie oddawać się czarom, wziąć udział w konkursie na najciekawszą charakteryzację czarownicy. Impreza plenerowa, liczne kramy czarownic, konkursy, występy miejscowych wykonawców.

III Frombork Witches'coven

Everyone who wants to dress up as a fairy tale witch can join in this event. There

will be joint exposition to witchcraft and a competition for the best costume. It is an open-air event which includes witches stalls, competitions and performances by local artists.

Miejsce / Place: Frombork
Termin / Date:
26 Sierpnia / August 2017
www.frombork.pl

XII Święto Chleba

Elbląskie Święto Chleba to przede wszystkim jarmark produktów regionalnych, rękodzieła i eksponatów kolekcjonerskich. Na uczestników imprezy czeka pachnące pieczywo, świeże wędliny, wyroby cukiernicze, miody, żywność ekologiczna. Nie brakuje także innych atrakcji, tj. koncertów i występów artystycznych, warsztatów dawnych rzemiosł, inscenizacji historycznych. Święto Chleba stanowi doskonałą okazję, aby rodzinie spędzić ostatni wakacyjny weekend.

XII Bread Festival

Elbląg Bread Festival is a fair promoting regional products, handicrafts and collectors' items. Visitors are welcomed with freshly smelling bread, homemade sausages, sweets, mead and free range food. There are also other attractions

like concerts and art performances, old craft workshops and historical re-enactments. The Bread Festival is a good way to spend the last holiday weekend with the family.

Miejsce / Place:
Elbląg
Termin / Date:
1–3 Września / September 2017
www.swietochleba.elblag.pl

Targi Chłopskie

Impreza to już stały punkt kalendarza imprez odbywających się w naszym województwie. Nie zabraknie pokazów rękodzieła, wyrobów rzemiosła i regionalnych kulinariów – pieczywa, wędlin, ryb, serów, owoców i warzyw, miodów oraz słodczy.

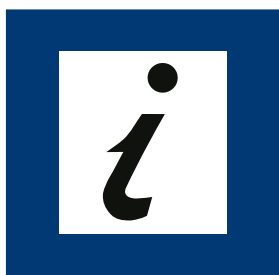
Peasant Fair

This is a long-standing event written into the local calendar. There are handicraft shows, craft products, regional culinary, pastries, meat, fish, cheese, fruit, vegetables, mead and sweets.

Miejsce / Place:
Olsztyn
Termin / Date:
16–17 Września / September 2017
www.muzeumolsztyn.com.pl

Więcej wydarzeń na /
More events at
www.mazury.travel
www.mazurytravel.com.pl

INFORMACJA TURYSTYCZNA *na Warmii i Mazurach*¹

Tourist Information in Warmia and Mazury

■ **Barczewo ***

pl. Ratuszowy 1, 11-010 Barczewo, tel./phone +48 89 514 83 46
e-mail: biuroinfo@barczewo.pl, www.barczewo.pl

■ **Bartoszyce *****

ul. Bohaterów Warszawy 96, 11-200 Bartoszyce
tel./phone +48 89 762 98 80
e-mail: pit@bartoszyce.pl, www.gci.bartoszyce.pl

■ **Biskupiec ****

pl. Wolności 5c, 11-300 Biskupiec, tel./phone +48 89 715 47 42
e-mail: it@biskupiec.pl, www.biskupiec.pl

■ **Braniewo ****

ul. Katedralna 7, 14-500 Braniewo, tel./phone +48 55 644 33 03
e-mail: it_braniewo@poczta.onet.pl, www.it.braniewo.pl

■ **Dobre Miasto ***

ul. Warszawska 14, 11-040 Dobre Miasto, tel./phone +48 89 616 13 14,
e-mail: urzad.miasta@dobremiasto.com.pl, www.dobremiasto.com.pl

■ **Elbląg *****

ul. Stary Rynek 25, 82-300 Elbląg, tel./phone +48 55 239 33 77
e-mail: ielblag@umelblag.pl, www.ielblag.pl

■ **Elk ****

ul. Wojska Polskiego 47, 19-300 Elk, tel./phone +48 87 621 70 10
e-mail: info@turystyka.elk.pl, www.turystyka.elk.pl

■ **Frombork ****

ul. Młynarska 5a, 14-530 Frombork, tel./phone +48 55 244 06 77
e-mail: informacja.turystyczna@frombork.pl, www.frombork.pl

■ **Gietrzwałd ****

ul. Kościelna 1, 11-036 Gietrzwałd, tel./phone +48 89 512 32 90
e-mail: it@gietrzwalld.pl, www.it.gokgietrzwalld.pl

■ **Giżycko *******

ul. Wyzwolenia 2, 11-500 Giżycko, tel./phone +48 87 428 52 65
e-mail: infogizycko@post.pl, www.gizycko.turystyka.pl

■ **Gołdap *****

pl. Zwycięstwa 16, 19-500 Gołdap, tel./phone +48 87 615 20 90
e-mail: poczta@frrg.pl, www.uzdrowiskogoldap.pl

■ **Iława *****

ul. Niepodległości 13, 14-200 Iława, tel./phone +48 89 648 58 00
e-mail: itilawa@wp.pl, www.it-ilawa.pl

■ **Iława ****

Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej
ul. Chodkiewicza 5, 14-200 Iława, tel./phone +48 602 744 083
e-mail: kontakt@port-ilawa.pl, www.port-ilawa.pl

■ **Jedwabno ****

ul. 1-ego Maja 63, 12-122 Jedwabno, tel./phone +48 89 621 34 73
e-mail: rsit@jedwabno.pl, www.jedwabno.pl

■ **Jeziorany ***

pl. Jedności Narodowej 14/1, 11-320 Jeziorany
tel./phone +48 691 059 861
e-mail: revitawarmia@gmail.com, www.revitawarmia.org

■ **Kętrzyn *****

pl. Piłsudskiego 10/1, 11-400 Kętrzyn, tel./phone +48 89 751 47 65
e-mail: it@it.ketrzyn.pl, www.it.ketrzyn.pl

■ **Kozłowo ***

ul. Mazurska 3, 13-124 Kozłowo, tel./phone +48 89 625 08 25
e-mail: turystyka@kozlowo.pl, www.kozlowo.pl

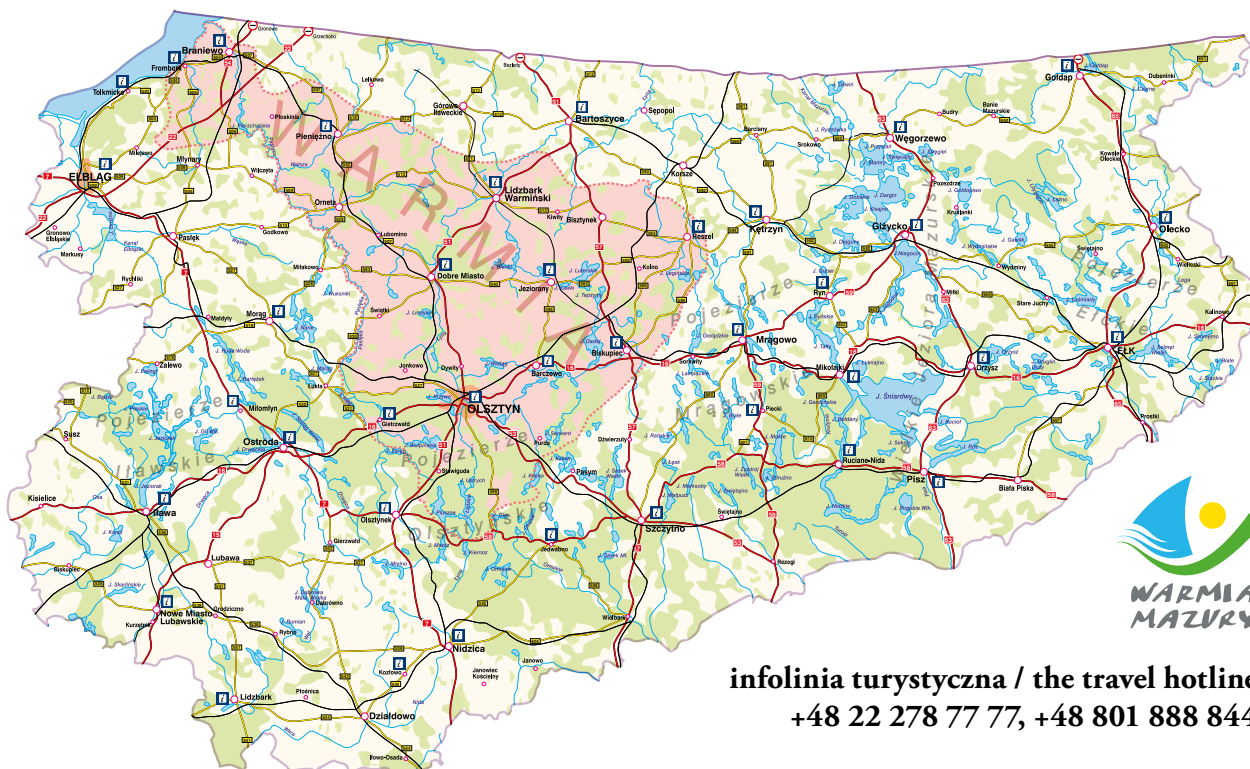
■ **Lidzbark Warmiński ****

ul. Krasickiego 1, 11-100 Lidzbark Warmiński
tel./phone +48 89 519 00 52
e-mail: it@lidzbarkwarminski.pl, www.lidzbark.eu

■ **Lidzbark (Welski) ***

ul. Dworcowa 2, 13-230 Lidzbark
tel./phone +48 23 696 11 82, + 48 23 696 15 05
e-mail: promocja@lidzbark.pl, www.lidzbark.pl

- **Mikołajki** **
pl. Wolności 7, 11-730 Mikołajki, tel./phone +48 87 421 68 50
e-mail: it@mikolajki.pl, www.mikolajki.pl
- **Miłomłyn** *
ul. Twarda 12, 14-140 Miłomłyn, tel./phone +48 89 642 58 22
e-mail: projekty@milomlyn.pl, www.milomlyn.pl
- **Morąg** ***
pl. Jana Pawła II 1, 14-300 Morąg, tel./phone +48 89 757 38 26
e-mail: lot.morag@op.pl, www.lot.mazury.pl
- **Mragowo** ***
ul. Warszawska 26, 11-700 Mragowo, tel./phone +48 89 741 80 39
e-mail: info@it.mragowo.pl, www.it.mragowo.pl
- **Nidzica** **
ul. Zamkowa 2, 13-100 Nidzica, tel./phone +48 89 625 03 70
e-mail: zameknidzica@wp.pl, www.nidzica.pl
- **Nowe Miasto Lubawskie** ***
ul. Rynek 23, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie
tel./phone +48 56 474 23 44
e-mail: it@umnowemiasto.pl, www.itnowemiasto.pl
- **Olecko** ***
pl. Wolności 22, 19-400 Olecko, tel./phone +48 87 520 49 48
e-mail: it@um.olecko.pl, www.olecko.pl
- **Olsztyn** ****
Wojewódzkie Centrum Informacji Turystycznej
ul. Staromiejska 1, 10-017 Olsztyn, tel./phone +48 89 535 35 65
e-mail: info@mazurytravel.com.pl, www.mazurytravel.com.pl
- **Olsztyn** ***
Miejska Informacja Turystyczna
pl. Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn, tel./phone +48 89 521 03 98
e-mail: info@olsztyn.eu, www.olsztyn.eu
- **Olsztynek** **
ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek, tel./phone +48 89 519 54 77
e-mail: it@olsztynek.pl, www.olsztynek.pl
- **Orzysz** **
ul. Rynek 5, 12-250 Orzysz, tel./phone +48 87 423 71 87
e-mail: cit@orzysz.pl, www.orzysz.pl
- **Ostróda** ***
pl. 1000-lecia PP 1a, 14-100 Ostróda, tel./phone +48 89 642 30 00
e-mail: cit@mazury-zachodnie.pl, www.mazury-zachodnie.pl
- **Piecki** **
ul. Zwycięstwa 6, 11-710 Piecki, tel./phone +48 89 742 22 70
e-mail: it.piecki@wp.pl, www.piecki.com
- **Pieniężno** **
ul. Generalska 8, 14-520 Pieniężno, tel./phone +48 55 237 46 53
e-mail: promocja@pieniezno.pl, www.pieniezno.pl
- **Pisz** ***
pl. Daszyńskiego 16, 12-200 Pisz, tel./phone +48 87 423 26 75
e-mail: cit.pisz@home.pl, www.pdk.pisz.pl
- **Reszel** *
ul. Rynek 24, 11-440 Reszel, tel./phone +48 89 755 39 09
e-mail: promocja@ugreszel.pl, www.ugreszel.pl
- **Ruciane Nida** **
ul. Dworcowa 14, 12-220 Ruciane-Nida, tel./phone +48 87 423 19 89
e-mail: umig@ruciane-nida.pl, www.ruciane-nida.pl
- **Ryn** **
ul. Hanki Sawickiej 1, 11-520 Ryn, tel./phone +48 87 421 80 61
e-mail: rck-it@wp.pl, www.rck-ryn.pl
- **Szczytno** *
ul. Polska 12, 12-100 Szczytno, tel./phone +48 89 676 09 99
e-mail: turystyka@powiat.szczytno.pl, www.turystyka.szczytno.pl
- **Tolkmicko** **
ul. Świętojańska 1, 82-340 Tolkmicko, tel./phone +48 55 231 61 8
e-mail: inf-tur.tolkmicko@wp.pl, www.kulturatolkmicko.pl
- **Węgorzewo** ***
Bulwar Loir-et-Cher 4, 11-600 Węgorzewo, tel./phone +48 87 427 40 09
e-mail: infotur@wegorzewo.pl, www.wegorzewo.pl

infolinia turystyczna / the travel hotline
+48 22 278 77 77, +48 801 888 844

Podróże muzyczne

PO WARMII I MAZURACH

Muzyka w pięknym krajobrazie czy w szacownych zabytkach może być ich dopełnieniem, ale może też być celem podróży na Warmię i Mazury. Podróży śladem festiwalu, pięknych instrumentów i ciekawych wykonania. Liczne imprezy muzyczne zaspokoja gusty miłośników różnego rodzaju muzyki, od jazzu przez szanty po muzykę klasyczną.

Zacznijmy od muzyki klasycznej. W bieżącym roku jubileusz pięćdziesięciolecia obchodzi jeden z najstarszych w Polsce – Festiwal Muzyki Organowej we Fromborku. W potężnym wnętrzu fromborskiej archikatedry zabrzmiały, jak co roku, w każdą niedzielę o godz. 15:30 w terminie 2 lipca – 13 sierpnia, dwa wspaniałe instrumenty – organy zbudowane w latach 30. ubiegłego wieku i umieszczone w starym, pochodzącym z XVII w. prospekcie w nawie głównej oraz przy prezbiterium. Informacje o koncertach i cenach biletów znaleźć można na stronie: www.katedra-frombork.pl.

Warmia i Mazury obfitują w dobre instrumenty w kościołach. Powstały one zazwyczaj w końcu XIX i pierwszych dziesięcioleciach XX wieku. Festiwale i koncerty organowe odbywają się w kilku miejscowościach regionu. Dużą popularność zyskały Świętolipskie Wieczory Muzyczne wykonywane na słynnych pięknie brzmiących i dostojnie wyglądających organach z 1905 roku. Popularnością i wieloletnią tradycją cieszą się Olsztyńskie Koncerty Organowe wykonywane na dwóch instrumentach olsztyńskiej archikatedry – wspaniałym nowym (z 2007 roku) w nawie głównej i zabyt-

kowych organach chóru kapłańskiego z lat 70 XIX w. Oba te instrumenty łączy postać wybitnego Warmiaka, znanego kompozytora Feliksa Nowowiejskiego (7 lutego br. przypadała 140 rocznica urodzin kompozytora). W Świętej Lipce późniejszy twórca „Roty”, marsza „Pod sztandarem pokoju”, opery „Legenda Bałtyku” czy oratorium „Quo Vadis” pobierał nauki w szkole organistowskiej, a w Olsztynie był przez dwa lata organistą w kościele św. Jakuba (dziś katedra) i tu zaczęła się jego kariera zawodowa.

www.swlipka.org.pl
www.organfestival.pl

Gdy wymienimy jeszcze festiwal muzyki organowej i kameralnej w Giżycku, koncerty organowe w Pasymiu, festiwal organowy w Pasłęku i sporadyczne koncerty w innych miejscowościach, gdy dodamy do tego koncerty muzyki klasycznej w zabytkach Warmii i Mazur, to miłośnicy Bacha, Mozarta, Nowowiejskiego i wielu innych twórców będą mieli wiele okazji do fascynujących przeżyć estetycznych.

W roku 2017 już po raz dwudziesty piąty w dwudziestu miastach i miasteczkach Warmii i Mazur wystąpi z koncertami zespół Pro Musica Antiqua. Ideą zespołu jest spajanie artystów w wypełnieniu przesłania, którego istotą jest przedstawianie najbardziej wartościowych utworów stworzonych przez dawnych i współczesnych kompozytorów. Koncerty odbywają się w zabytkowych wnętrzach zamków, pałaców oraz kościołów; mają też dodatkową wartość – pozwalają odkryć piękno tych obiektów, są również doskonałą formą wypoczynku oraz możliwością odbycia lekcji budzącej świadomość dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Szczegółowy harmonogram koncertów znajduje się na stronie www.promusica.info.pl

Na Warmii i Mazurach brzmi także klasyka innych gatunków muzyki. Od niemal ćwierćwiecza nad Jeziorakiem w Iławie, w amfiteatrze im. Luisa Armstronga brzmi jazz. W sierpniowe popołudnia i wieczory odbywają się imprezy Festiwalu Jazzu Tradycyjnego Old Jazz Meeting „Złota Tarka”. Koncerty wykonują polskie i międzynarodowe sławy muzyki. Nie zabraknie ich i w tym roku, a będzie to już 49 festiwal, którego początki wiążą się ze słynnym klubem studenckim Stodoła w Warszawie. Tego lata iławski amfiteatr zabrzmi nutami jazzowymi od 11 do 13 lipca. www.zlotatarka.pl

”

Od niemal ćwierćwiecza nad Jeziorakiem w Iławie, w amfiteatrze im. Luisa Armstronga brzmi jazz.

”

W pobliskiej Ostródzie natomiast w sierpniu (10–13) odbędzie się kolejny Ostróda Reggae Festival przywołujący gorące klimaty Jamajki i Boba Marleya, a niektórym zapewne też wspomnienia sięgające lat 60. i 70. ubiegłego wieku. Co roku festiwal zaszczycą swoją obecnością wielkie gwiazdy z Polski i ze świata – np. Kamil Bednarek czy też Dreadzone z Wielkiej Brytanii. Informacje o koncertach i biletach na stronie: www.ostrodareggae.com.

Obok rytmów reggae Ostróda co roku rozbrzmiewa muzyką, w rytm której wiele osób lubi potańczyć. W tym roku w dniach 28–29 lipca podczas ogólnopolskiego Festiwalu Muzyki Tanecznej będzie można to uczynić w takt piosenek wielu polskich zespołów m.in.: Akcent, Boys, Classic, After Party, Mig czy Cza-

doman. Gwiazdą tegorocznego festiwalu będzie niemiecki duet La Bouche, znany z utworu – Be My Lover.

Bieżące informacje o festiwalu są zamieszczane na stronie FB:

www.facebook.com/OFMTOstroda/

Muzycznie wspominać będziemy też Krzysztofa Klenczona, pochodzącego ze Szczytna kompozytora, wokalistę i gitarzystę rockowego, lidera Czerwonych Gitar i zespołu Trzy Korony, twórcę znanych przebojów „Historia jednej znajomości”, „Powiedz stary gdzieś ty był” czy chyba najbardziej znanej piosenki o Mazurach i jeziorach „Wróćmy nad jeziora”. Zapewne te i wiele innych utworów usłyszymy w czasie Muzycznych Dni i Nocy Szczytna, które w roku 2017 odbędą się w dniach 21–23 lipca.

www.miaostoszczytno.pl

Goniąc kormorany, oczywiście te z piosenki Piotra Szczepanika, dolecimy do Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. A tam nie tylko białe żagle na jeziorach, ale także muzyka. Szanty rozbrzmiewać będą w wielu tawernach, ale szanty nad Niegocinem w Giżycku mają urok szczególny. Festiwal muzyki żeglarskiej i morskiej ma stałych wielbicieli i przypadkowych słuchaczy, którzy zapewne staną się wielbicielami tradycyjnej muzyki na jachtach i stateczkach. I tak w lipcu (14–15) w giżyckiej ekomarinie już po raz 25. odbędzie się Festiwal Piosenki Żeglarskiej i Morskiej „Szanty z folkem” (wstęp wolny).

www.gizyckiecentrumkultury.pl.

A tydzień później (22–23 lipca) w murach klimatycznej XIX-wiecznej Twierdzy Boyen w stolicy żeglarstwa, po-

między jeziorami Kisjano i Niegocin, zabrzmieć po raz 16. Festiwal Hip-Hop. Szczegóły na stronie:

www.mazuryhiphopfestiwal.pl.

Warto więc obrać kurs na Giżycko!

Ponieważ wszystkie drogi prowadzą do Mrągowo, to nie sposób nie wziąć udziału w wydarzeniach muzycznych odbywających się co roku w tym mieście nad jeziorem Czos. Country Piknik to nie tylko koncerty, to także ciekawe wydarzenie społeczne – zlot miłośników muzyki, motocykli i samochodów, westernowe stroje, jarmark. Na ten piknik przybywają co roku dziesiątki tysięcy uczestników (termin: 28–30 lipca). A gdy przebrzmieją już rytmy i melodie z zachodu, odbędzie się nostalgiczny Festiwal Kultury Kresowej przedstawiający dawną

tradycję i współczesne wykonania naszych rodaków z dawnych kresów Rzeczypospolitej.

Od ubiegłego roku Mrągowo stało się również mazurską stolicą muzyki operowej. 22 lipca w amfiteatrze nad jeziorem Czos odbędzie się Mazurski Festiwal Operowy BALCANTO. Wydarzenie to powstało z myślą o umożliwieniu obcowania ze światem opery na najwyższym poziomie. W drugiej edycji Festiwalu wystąpią m.in. znana już z pierwszej edycji sopranistka Katarzyna Zając – Caban, Luciana Pansa – brazylijska mezzosopranistka, Max Jota – tenor, również pochodzący z Brazylii, zdobywca wielu nagród w prestiżowych konkursach wokalnych na świecie oraz Piotr Wołosz – znany już mrą-

gowskiej publiczności bas, pomysłodawca festiwalu. Solistom towarzyszyć będzie orkiestra symfoniczna Fundacji AVANGART pod dyrekcją Marty Kosielskiej.

A 15 lipca, również w amfiteatrze zabrzmieć oryginalna muzyka romska, poparta niezliczonymi romansami i czardaszami, ale także wieloma szybkimi i skocznymi, porywającymi do tańca utworami. Znajdzie się też coś dla oka, bowiem na scenie pojawi się wiele pięknych tancerek i wokalistek romskich w niezwykle bogato zdobionych, kolorowych strojach. Gypsy Carnaval Muzyki i Tańca Romów to trzy godziny wymienionej zabawy!

Wszelkie informacje o koncertach w Mrągowie można odszukać na stronie www.ckit.mragowo.pl

I na deser stolica regionu – Olsztyn a w raz z nim dwa ważne wydarzenia muzyczne – Olsztyńskie Noce Bluesowe (14–15 lipca) oraz Olsztyn Green Festiwal (12–13 sierpnia), który odbędzie się nad nowocześnie zagospodarowanym jeziorem Ukiel. Tegoroczne gwiazdy – m.in. zespół Hey, Łąki Łan, Xxanaxx, Ten Typ Mes czy Fisz i Emade, zaserwują niezwykle ucztę muzyczną dla fanów łączenia słuchania dobrych utworów w przepięknych okolicznościach przyrody. Oprócz koncertów na uczestników festiwalu czeka mnóstwo wydarzeń towarzyszących, propagujących ekologię i zdrowy styl życia.

www.olsztyngreenfestival.com

Olsztyńskie Noce Bluesowe to z kolei jeden z najstarszych i najpopularniejszych festiwali bluesowych w Polsce. Istnieje od 1984 roku i od początku kreuje muzyczną historię bluesowego grania w naszym kraju. To właśnie olsztyńskie sceny gościły najznakomitszych artystów bluesowych z różnych stron świata takich jak: Champion Jack Dupree, Mud Morganfield, Bobby Rush, Diunna Greenleaf, Janiva Magness czy Joe Louis Walker. W tym roku można spodziewać się wykonawców tj.: Pokój Numer 3, Hot Tamales Trio, Jerry's Fingers, Hard Times, Makar & Children of the Corn, Blues Junkers, Dany Franchi Band czy Romek Puchowski & Keith Dunn.

www.blues.olsztyn.pl

Wydarzeń muzycznych na Warmii i Mazurach będzie oczywiście dużo więcej, zapraszamy i życzymy wielu przeżyć artystycznych!

EN

MUSICAL JOURNEYS THROUGH WARMIA AND MASURIA

Music can be a great background to the beautiful landscape and historic architecture of this region and if you like it can even be the main aim of your trip to Warmia and Masuria. Numerous musical events to choose from will certainly satisfy fans of many different music genres ranging from jazz and sea shanties to classical and reggae.

Let's start with classical music. This year, one of the oldest festivals in Poland, The Festival of Organ Music in Frombork, is celebrating its 50th anniversary. Inside the magnificent cathedral at 3.30pm every Saturday from 2nd of July to 13th of August, you will have the chance to listen to two great organs. The organs were built during the thirties of the last century and they are located in the presbytery in an old prospect, dating back to the 17th century, in the main nave.

Information about concerts and tickets is available on: www.katedra-frombork.pl

There is an abundance of wonderful musical instruments to be found in the churches of Warmia and Masuria. Many of them dating back to the end of the 19th century or the first decade of the 20th century. Therefore, organ festivals and concerts are held in many places in the region. For example, Świetolipski Musical Evenings are hugely popular

where artists play on beautifully sounding organs dating from 1905. Another musical event worth noting is the Olsztyn Organ Concert which has a long-standing tradition and is performed in Olsztyn's Arch cathedral Basilica. Organists play on recently installed organs from 2007 which are located in the main nave in addition to much older organs from the Chaplains' Choir from the 70s of the 19th century. Both instruments, the one in Święta Lipka and the other one in Olsztyn are historically linked thanks to Feliks Nowowiejski, a famous composer and prominent Warmian figure who was the author of 'Rota', march 'Pod sztandarem pokoju', the opera 'Legenda Bałtyku' and the oratory 'Quo Vadis'. First, he studied in organ school in Święta Lipka and then he started his career as an organist in St. Jacob's church in Olsztyn now an Arch – cathedral Basilica.

www.swlipka.org.pl
www.organfestival.pl

Other organ and chamber music festivals such as in Giżycko, Pasym, Pasłęk and some other locations in Warmia and Masuria often take place in magnificent historical buildings where fans of Bach, Mozart, Nowowiejski and other famous composers have a lot of opportunities for a real aesthetic experience.

In 2017, for the 25th time, a group Pro Musica Antiqua is performing in twenty towns in Warmia and Masuria. The group consists of artist playing the most valuable pieces of music created by old and contemporary composers. The concerts take place in the historic interiors of castles, palaces and churches. They have also another advantage – they are a good form of relaxation and they let you discover the beauty of such buildings and offer you an experience in natural and cultural heritage.

Concert timetable is available on www.promusica.info.pl

In Warmia and Masuria you can hear classics from different genres of music, Jazz concerts have been held for 25 years in the amphitheatre, called after Luisa Armstrong, located by the lake in Iława. The International Festival the Traditional Old Jazz Meeting 'Złota Tarka' takes place in the afternoons and evenings

of August. The concerts are usually performed by Polish and international jazz stars who are playing at the festival this year as well. This year the 49th edition of the festival, whose beginnings were in the famous student club 'Stodoła' in Warsaw, will take place from 11th-13th July.

www.zlotatarka.pl

In Ostróda, the Reggae Festival will take place from 10th to 13th of August. The festival recalls the hot rhymes of Jamaica and Bob Marley as well as for some it brings back memories from the 60s and 70s of the last century. Every year famous stars from Poland and abroad like Kamil Bednarek or Dreadzone from Great Britain perform at the Festival.

www.ostrodareggae.com

Not far away from Ostróda there is another festival that is ideal for those who like dancing.

This year from 28th–29th of July during the Polish Festival of Dance Music (Ogólnopolski Festiwal Muzyki Tanecznej) you can dance to the rhythm of well-known Polish dance music stars such as: Akcent, After Party, Mig or Czadoman. The main star of the festival will be the German duet La Bouche –famous for the hit single entitled 'Be my lover'.

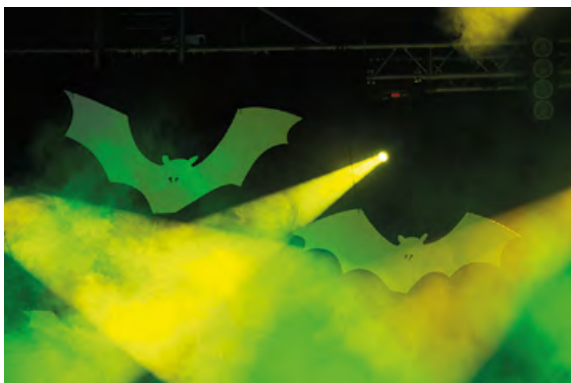
www.facebook.com/OFMTOstroda/

During Musical Days and Nights of Szczytno which are held on 21–23 of July in memory of Krzysztof Klenczon, who was born in Szczytno, and was a composer, a vocalist, a rock guitarist and the leader of Czerwone Gitary and Trzy Korony. He was the creator of famous hit singles such as: 'Historia jednej znajomości', 'Powiedz stary gdzieś ty był' and the most known song about Masuria and lakes 'Wróćmy nad jeziora'. For sure we will hear these songs and many more during Musical Days and Nights of Szczytno.

www.miastoszeczytno.pl.

If you 'chase cormorants', obviously those from Piotr Szczepanik's song 'Goniąc kormorany' you will get to the Land of the Great Masurian Lakes. There you can not only see sails and sailing boats but also hear – sea shanties. They are usually played in numerous taverns but the ones played and sung at Niegocin Lake in Giżycko have a particular charm. Here the Festival of Sea and Sailing Songs is for seasoned fans and the general public alike, you may even become an enthusiast of the songs of yachts and boats yourself! So, on 14th-15th July in the Eco Marina in Giżycko, the 25th edition of the Festival of Sea and Sailing Songs 'is taking place, entrance is free.

www.gizyckiecentrumkultury.pl

And a week later 22th-23th of July inside the walls of Boyen fortress located between the lakes Kisiano and Niegocin, you can participate in a Hip-Hop Festival which will take place for the 16th time. More information is available on www.mazuryhiphopfestiwal.pl. So, it's really worth going to Giżycko!

As all roads lead to Mrągowo, you cannot miss the opportunity to take part in musical events held every year in this town at Lake Czos. Country Picnic is not just about music, it is also an interesting social gathering of enthusiasts of music, motorcycles and cars. There is western style clothes and a fair. The Picnic attracts thousands of fans every year and, this year it is being held from 28th–30th of July.

After that when the music and rhythms of the west are over, a nostalgic Festival of Borderland Culture showing some of the old traditions and modern achievements of our countrymen and women from inside the borders of Poland from the present and the past will take place.

Last year Mrągowo became the Masurian capital of opera music and on 22th of July in the amphitheatre at Lake Czos, the Masurian Opera Festival BALCANTO is going to be held. The event was set up to present the world of

opera at the highest level. In the second edition of the festival many famous artist will perform, for example, known for the 1st edition a soprano named Katarzyna Zając-Caban, a Brazilian mezzosoprano named Luciana Pansa and a Brazilian tenor named Max Jota – the winner of numerous prestigious prizes in vocal competitions, and bass Piotr Wołosz – the initiator of the festival. The Symphony Orchestra of the AVANGART foundation directed by Marta Kosińska will accompany the soloists.

On 15th of July, in the amphitheatre you will have a chance to hear original Roma music, which contains countless romances and elements of chardash a Hungarian dance, popularized by Gypsies. and also many other fast and lively songs making people dance. There will be something for the eye too as a lot of beautiful dancers and vocalists in incredibly richly embellished, colourful dresses will appear on stage. The Gypsy Carnival of Roma Music and Dance brings you three hours of great fun! information about the concerts in Mrągowo is available on www.ckit.mragowo.pl

Last but not least – the capital of the region –Olsztyn and two very important music events – Olsztyn Blues Nights 14th-15th July and the Olsztyn

Green Festival 12th-13th of August, which will take place at Lake Ukiel. This year the line up includes: Hey, Łąki Łan, XxanaxX, Ten Typ Mess and Fisz and Emade who are giving great concerts for fans in beautiful natural surroundings. Apart from the concerts, many other attractions like promoting ecology and a healthy lifestyle are awaiting you!

www.olsztyngreenfestival.com

Olsztyn Blues Nights is one of the oldest and most popular blues festivals in Poland. The festival has been creating the history of blues in the region since 1984. World known artist such as: Champion Jack Dupree, Mud Morganfield, Bobby Rush, Diana Greenleaf, Janiva Magness and Joe Louis Walker have appeared on stage. This year artist like Pokój Numer 3, Hot Tamales Trio, Jerry's Fingers, Hard Times, Makar & Children of the Corn, Blue Junkers Dany Franchi Band and Romek Puvhowski & Keith Dunn are appearing.

More information on www.blues.olsztyn.pl.

There will be many more music events in Warmia and Masuria – feel invited and have a good time!

*Opracowanie / By
Justyna Szostek, Marian Jurak*

W POSZUKIWANIU *miejsc wyjątkowych*

Specjalnie dla naszych Czytelników w czasie licznych podróży po Warmii i Mazurach wyszukujemy miejsc wyjątkowych, wyróżniających się, oferujących coś więcej niż tylko nocleg i wyżywienie. W tym numerze przedstawiamy Wam kolejne propozycje takich obiektów – miejsc, gdzie każdy szczegół jest dokładnie przemyślany i które stale udoskonalają swoją ofertę, by jak najlepiej wpisywać się w zmieniające się potrzeby turystów docierających coraz liczniej na Warmię i Mazury. Na pewno znajdziecie tu coś dla siebie.

Pomiędzy dwoma jeziorami

Folwark Łuknajno nad jeziorem Śniardwy znajduje się w malowniczym Mazurskim Parku Krajobrazowym, pomiędzy jeziorem Łuknajno a największym jeziorem w Polsce – jeziorem Śniardwy. Jeśli pragniecie spędzić urlop aktywnie na łonie natury polecamy Folwark Łuknajno, położony w odległości 5 km na wschód od Mikołajek nad jeziorem Śniardwy, na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego. Największą atrakcją tego miejsca jest ornitologiczny Rezerwat Jeziora Łuknajno z wieżami

widokowymi. Drugim atutem tego miejsca jest przepiękny widok z wieży widokowej na Śniardwy – największe jezioro w Polsce. Do dyspozycji gości oddano 11 pokoi wkomponowanych w konstrukcję wyniosłego ryzalitu oraz restaurację „Pod Łabędziem” z mazurską kuchnią. Wszystko urządzone jest w starych zabudowaniach dworskich początku XX w. Pokoje urządzone są w pastelowych kolorach, a w każdym z nich znajduje się łazienka z prysznicem. Z okien Folwarku rozciąga się wspaniały widok z jednej strony na jezioro Śniardwy z drugiej na jezioro Łuknajno. Do obiektu przynależy pry-

watna plaża z pomostem, można tu zarówno korzystać z kąpiei wodnych i słonecznych, jak i oddawać się pasji wędkowania. Ryby, które goście złowią w jeziorze, mogą zostać przygotowane przez personel obiektu. Turyści spragnieni ruchu i delektowania się pięknem otaczającej Łuknajno przyrody zapewne chętnie skorzystają z bezpłatnej wypożyczalni rowerów. W okolicy panują idealne warunki do uprawiania sportów wodnych. Sprzęt można wypożyczyć na miejscu. Na terenie Folwarku dla przyjeżdżających gości, znajduje się także pole campingowe z sanitariatami.

www.luknajno.pl

Janczar czar

Jeszcze do niedawna to Bieszczady były kierunkiem, w który uciekało się od zgiełku miasta, w poszukiwaniu świętego spokoju i kontaktu z naturą. Każdy oświecony mieszczuch miał swoją metę w urokliwej baczynie i zaprzyjaźnionego gazdę. Tymczasem od kilku lat krainą wielkomiejskich ucieczek jest Warmia, a na Warmii pewne magiczne miejsce stworzone z pasji – Agroturystyka Janczary. Gospodarze znani są nie tylko z serdecznej gościnności, ale również z fantazji, która pobytom gości oraz imprezom okolicznościowym dodaje niespodziewanych wrażeń. Porwanie panny młodej czy defilada Amazonek na koniach, biesiada warmińska czy wystrzałowa noc podniebnej pirotechniki – proszę bardzo! Jedynym ograniczeniem jest wyobraźnia gości. Przybywają tu oni ze względu na fantastycznych gospodarzy, którzy stworzyli swojski klimat, doskonałą staropolską kuchnię oraz możliwość bliskiego kontaktu z naturą i rekreację. Janczary dysponują stadniną koni, a jazda konna to frajda nie tylko dla wytrwanych jeźdźców, ale dla każdego, kto odkrył kojący wpływ kontaktu z końmi. Zarybione stawy oraz bliskość jeziora to gratka dla bardziej lub mniej cierpliwych wędkarzy. Doskonałe miejsce dla miłośników grzybobrania, nordic walking, biegaczy, domatorów szukających zacisznego miejsca, aby czytać, amatorów sportów wodnych i aktywnego wypoczynku. To również doskonała baza wypadowa, dla tych, którzy chcą zwiedzić i poznać Warmię. Agroturystyka Janczary to miejsce stworzone z myślą o hulankach i swawolach. Duch biesiadowania, muzyki i tańca jest tu obecny od samego początku. Każdy, kto choć raz odwiedził Janczary, na pewno tam wróci. I nie dlatego, że pani Danuta rzuca na gości zaklęcie. To miejsce broni się swoją naturalną magią. Czar Janczar i ani słowa więcej.

www.janczary.pl

»

Twórcze Siedlisko

W pobliżu Mikołajek, na skraju lasu i nad położonym w dolinie stawem, leży otoczony łąkami i pagórkami dom z pruskiego muru, wokół którego pasą się owce – to właśnie Siedlisko na Wygonie. W siedlisku czas płynie wolniej. Tu można oderwać się od miejskiego gwaru, posiedzieć przy ogniu, zapatrzyć się w gwieździste niebo, wsłuchać w cykanie świerszczy albo żabie kumkanie. Na otoczonej naturą ogromnej przestrzeni znajduje się staw, wiata z miejscem na ognisko, hamaki, boisko, strzelnice łucznicze, a dla dzieci plac zabaw z wielką trampoliną. Las jest tuż za płotem, a rowery, którymi można przemierzać Mazurski Park Krajobrazowy, w obrębie którego leży siedlisko, dostępne u gospodarzy. Dzieci mogą bezpiecznie szaleć, ponieważ teren jest ogrodzony,

a oswojone zwierzaki chętnie bawią się razem z nimi. Na piętrze domu na gości czekają cztery przytulne pokoje urządzone w stylu nawiązującym do natury, każdy z drewnianym balkonem i łazienką. Przy pokojach znajduje się przestronna kuchnia z widokiem na las oraz szafa pełna książek i gier planszowych. W siedlisku powstają ręcznie dziergane na drutach i szydełku kosze i chodniki ze sznurka, pufy, plecione dywany, wełniane pledy i wiele innych różności tworzonych z pasją. Wyroby te swoje istnienie zawdzięczają przede wszystkim wszechobecnej naturze, z której ich twórcy czerpią inspirację. Powstają dzięki zamięłowaniu gospodarzy siedliska do prostego życia bez pośpiechu oraz marzeniom o niepowtarzalności w powtarzalnym świecie, które to udało im się zrealizować tworząc Siedlisko na Wygonie.

www.nawygonie.pl

Ziołowa Dolina w stolicy Warmii

Ziołowa Dolina znajduje się w stolicy Warmii, zaledwie kilka kilometrów od centrum Olsztyna. To przepiękne miejsce otoczone lasami i rzeką, idealne na odpoczynek i spędzanie wolnego czasu z rodziną, który tutaj płynie wolniej. Można go poświęcić na celebrowanie domowych obiadów, ucztę grillową czy klimatyczne ognisko, niespieszny spacer po lesie albo emocjonujące rodzinne grzybobranie. Na gości czeka plac zabaw, minizoo, i wiele innych atrakcji dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych, które gospodarze organizują na życzenie gości – zawody strzeleckie, przejażdżki pojazdami militarnymi, wycieczki bryczką po okolicy, łowienie ryb. Ziołowa Dolina oferuje noclegi w przestronnych 2-, 3- i 4-osobowych pokojach z łazienkami.

Wszystkie wyposażone są w TV oraz dostęp do bezprzewodowego Internetu. Goście mają możliwość skorzystania z posiłków w formie śniadań, obiadów oraz kolacji przygotowywanych z ekologicznych produktów. Dla osób ceniących sobie prywatność oraz odpoczynek jeszcze bliżej natury przygotowano w pełni wyposażony domek sezonowy położony na uboczu, pod lasem pomiędzy stawem i rzeką. Na terenie gospodarstwa mieszka wiele zwierząt. Konie, osiołki, strusie, kury, kaczki to tylko niektóre z nich. Żyją tu szczęśliwie i dostarczają wiele radości każdego dnia. Wszystkie uwielbiają, gdy wokół nich pojawiają się ludzie. Daje to im możliwość prezentowania swoich wdzięków, co najbardziej podoba się najmłodszym gościom Ziółowej Doliny. Większość ze zwierzątek można bez obaw głaskać i robić wspólne zdjęcia. Niewielka odległość do wielu atrakcji turystycznych regionu sprawia,

że Ziółowa Dolina stanowi doskonałą bazę noclegową dla dłuższych pobytów, w trakcie których można codziennie zwiedzać inną atrakcję Warmii i Mazur. www.ziolowa-dolina.pl

EN

LOOKING FOR UNIQUE PLACES

On our numerous research trips through Warmia and Masuria, we are constantly looking for new places which are unique and offer more than just accommodation and catering. In this issue of our magazine, we present new facilities – places where each detail is well thought out and the owners are striving to improve their

products to satisfy the changing needs of the tourists who come to Warmia and Masuria in growing numbers. We believe you will find something here that is just for you.

Between two lakes

Grange Łuknajno is located in the picturesque Masurian Landscape Park between lakes Łuknajno and Śniardwy – the biggest lake in Poland. If you like having active relaxation outdoors, we recommend Łukajno Farm, 5 kms from Mikołajki by Śniardwy lake within the borders of the Masurian Landscape Park. The main attraction is the ornithological Reserve Łukajno lake with two observation towers overlooking Śniardwy lake. Grange Łuknajno offers 11 guest rooms and 'Pod Łabędziem' restaurant with local Masurian food. Guest rooms »

are painted in pastel colors with ensuite bathrooms and showers, the restaurant is located in an old manor dating from the beginning of the 20th century. The views from Grange's windows are breathtaking, from one side Śniardwy lake, and from the other side Lake Łuknajno. A private beach with a pier where you can bathe, sunbathe and swim belongs to the complex. You can also fish in the lake and what's more, the fish caught can be prepared by the chef. Free bikes are available for tourists who like to explore the beauty of the local nature surrounding Łuknajno on two wheels. The environs are perfect for water sports and there is an equipment rental service and serviced camp site with bathrooms within the grounds of the grange.
www.luknajno.pl

Janczar charm

Up until recently, it was Bieszczady which was the 'in place' to escape to from the bustle of city life to find peace and quiet and be close to nature. Every 'city slicker' had their destination in a charming shepherd's hut and a friendly host, called 'gazda'.

For the last few years, Warmia has become the land to escape to and in particular one magical place in Warmia is Janczary agritourism farm. The hosts are known for their hospitality and imagination which add an unexpected twist to trips for their guests. Kidnapping the bride, a parade of Amazon horses, a Warmian feast and a funky fireworks night are among some of the quirky ideas of the hosts.. People come back to Janczary for the hosts, friendly atmosphere, great food and to be close to nature.

There is a stud farm here so horse riding is available for beginners and experienced riders. There is a fish pond and a nearby lake for those who want to try their luck at fishing. Janczary is a perfect place for mushroom picking, nordic walking, running and jogging. It is an ideal place for lazy-bones too looking for a quiet place to get lost in a book, for lovers of watersports and those who like active relaxation. Janczary Agritourism farm

also serves as an ideal base for those who want to sightsee and get to know Warmia. The farm was set up with the idea of a challenge, feasting and dancing in mind. A lot of people who visit Janczary come back for the warm hospitality, charm and the magic of Warmia which speaks for itself.

www.janczary.pl

Creative Habitat

Nearby Mikołajki, on the edge of a forest beside a pond hidden away in a valley, surrounded by meadows and hills, where sheep lazily graze, there is a house built in the old Prussian style, it is the settlement of Wygon (Siedlisko na Wygonie). Here time passes slowly and you can take it nice and easy, far away from the fast pace of modern life, sitting by a campfire, gazing at a starry sky, listening to crickets chirping and frogs croaking. In this large area surrounded by nature, there is a pond, a shelter with a place for campfires, hammocks, a football pitch, shooting and archery galleries and a playground for the kids with a large trampoline. A forest is just over the fence and bikes on which you can travel through the Masurian Landscape Park are available to guests. Children can have safe fun in a secure area as the area is fenced off and another attraction are the host's pets that like to play with the kids. There are four guest rooms available on the ground floor with bathrooms, all of them are furnished in a natural, rustic style with a wooden balcony. Close to the guest rooms, there is a spacious kitchen overlooking the forest and a cupboard full of books and board games. Hand-knitted or crocheted baskets and string rugs, puffs, carpets, woolen blankets and a lot more crafts are made with passion here. These products owe their existence to the local nature which is an inspiration for the artists. The products are created because the hosts love the simple life away from the mundane, repetitiveness of the outside world. Come and see for yourself what they have built and achieved!

www.nawygonie.pl

Herb Valley beside the capital of Warmia

Herb Valley is located in the vicinity of the capital of Warmia, just a few kilometres from the centre of Olsztyn. This beautiful place surrounded by forests and a river, is perfect for relaxing and spending time which passes slowly with your family and friends. You can celebrate over a homemade dinner, a barbecue feast or next to a campfire, a slow walk in the forest and more exciting than you would think, wild – mushroom picking. Guests are offered a playground, mini zoo, and many other attractions for the kids and for the adults, events and attractions are organised on request. The hosts offer fishing and shooting competitions, rides in military vehicles and horse and carriage rides through the local countryside. Herb Valley offers accommodation in spacious 2, 3 and 4, person – rooms with bathrooms, TV and access to wireless internet. Breakfast, dinner and supper are made from free-range products. There is a fully equipped summer house situated close by, next to a forest, between a pond and a river, for people who want even more privacy and like to relax even closer to nature. The farm is home to various animals such as: horses, donkeys, ostriches, hens, ducks and more. All of them are happy here and every day they bring a lot of joy. They like people because it is a good chance for them to display their charms – something what little kids like in particular. You can stroke most animals without fear and even take your selfie with them. Situated near many tourist attractions in the region makes Herb Valley a good base for a longer stay. During such a stay you can sightsee the many different attractions that Warmia and Masuria has to offer, known and unknown!

www.ziolowa-dolina.pl

Opracowanie / By Kamila Górecka-Kirwiel

SPOTKANIE Z HISTORIĄ

I RZEMIOSŁEM
ARTYSTYCZNYM
W OLSZTYNKU

Powstanie leżące w niewielkiej odległości od Olsztyna – stolicy Warmii – Olsztynka wiąże się z osobą komtura ostródzkiego – Gunthera von Hohenstein. Z jego to inicjatywy na niewielkim wzgórzu zbudowano zamek, a obok powstała osada, która otrzymała w roku 1359 prawa miejskie i nazwę „Hohenstein”, na cześć komtura. Dziś Olsztynek poszczycić może się wieloma ciekawymi zabytkami – średniowiecznym zamkiem z doskonale zachowanymi murami obronnymi z XV wieku czy dawnym kościołem katolickim z XIV wieku. Wart zobaczenia jest także zabytkowy Dom Mrongowiusza oraz Multimedialne Muzeum Obozu Jenieckiego Stalag IB i Historii Olsztynka mieszczące się w miejskim ratuszu. Jednak miejscowość znana jest przede wszystkim za sprawą Muzeum Budownictwa Ludowego – najstarszego i największego skansenu w tej części Polski. Mniej znanym, ale równie godnym odwiedzenia miejscem jest Huta Szkła Artystycznego.

Skansen tętniący życiem

Muzeum w Olsztynku mieści się na 93 ha. Posiada bogate zbiory zgromadzone w wielu obiektach dużej i małej architektury wiejskiej z Warmii, Mazur, Powiśla i Małej Litwy, o różnicowanych funkcjach, budowie i konstrukcji. Są to budynki mieszkalne, sakralne, zabudowania gospodarcze i przemysłowe. Wyposażenie budynków stanowią ekspozycje pokazujące tradycyjne metody pracy i obrzędy na wsi w XIX i XX wieku. Zbiory muzealne przekraczają 10 tys. egzemplarzy. Dzięki tak bogatej ekspozycji można tu od podstaw poznać warunki życia i wytwory pracy naszych przodków. Dużą atrakcją zwłaszcza dla dzieci są zagrody ze zwierzętami, w których znajdziemy gatunki od zawsze towarzyszące i pomagające człowiekowi – kury, króliki, owce, kozy, konie itd. W skansenie przez cały rok odbywają się ciekawe imprezy: jarmarki świąteczne i okolicznościowe, Targi Chłopskie,

obchody świąt i uroczystości – np. Wielki Dzień Pszczół, Regionalne Święto Ziół, koncerty, warsztaty i inne. To także doskonała destynacja na wycieczkę szkolną. Oferta edukacyjna przygotowana przez muzeum przez ostatnie lata ulega zmianom i jest wzbogacana o nowe tematy. Obecnie tematyka lekcji muzealnych dotyczy ekspozycji stałych w obiektach udostępnianych do zwiedzania, wystaw stałych i czasowych organizowanych w Salonie Wystawowym, a także niewielkich ekspozycji przygotowywanych specjalnie na konkretne lekcje. Tematy lekcji są różnicowane, związane z historią Warmii i Mazur, obrzędami i zwyczajami mieszkańców wsi czy sztuką ludową. Prowadzone są lekcje na temat budownictwa ludowego, ubioru ludowego, codziennej pracy i zajęć mieszkańców wsi. Do najpopularniejszych lekcji zalicza się malowanie na szkle oraz lepienie z gliny. W skansenie mieści się sklepik z pamiątkami, można tu także zorganizować konferencję lub imprezę firmową, a także wziąć ślub. »

Dusza zaklęta w szkłe

W pobliżu skansenu znajduje się niewielka i unikalna w skali Europy Huta Szkła Artystycznego w Olsztynku. Jej wyjątkowość polega na tym, że współcześnie prawie nie spotyka się tego typu zakładów produkujących wyroby szklane bez użycia maszyn, a tak właśnie pracuje się w Olsztynku. W dodatku produkuje się tu w sposób

maksymalnie ekologiczny. Wszystkie produkty powstają ze szkła odpadowego, bez użycia piasku kwarcowego i wielu chemicznych dodatków. Huta kupuje stłuczkę szklaną szkła białego. Stosowane są barwniki, ale tylko te, które w temperaturze 1100°C spalają się i nie barwią w ten sposób powtórnie wykorzystywanego szkła. Do wytopu szkła jest używany piec szamotowy z utrzymywaną stałą temperaturą ok. 1400°C. Piec utrzymywany jest w ruchu ciągłym, ponieważ urucho-

mienie go w celu osiągnięcia tak wysokiej temperatury trwa 10 dni. Huta umożliwia zwiedzanie i poznanie procesu powstawania wyrobów szklanych krok po kroku. Pracownicy prezentują kolejne etapy powstawania pięknych ozdób. W przykładowym sklepie można kupić szklane ptaszki, słoniki i inne wymyślne wyroby ze szkła. Chętni mogą sami „wydmuchać” sobie produkt szklany na pamiątkę, ale niestety nie jest to takie proste, na jakie wygląda.

A MEETING WITH HISTORY AND HANDICRAFTS IN OLSZTYNEK

The foundation of Olsztynek near Olsztyn is connected with the commander of the Teutonic Knights in Ostróda, commander – Gunther von Hohenstein, whose idea was to build a castle on a hill. Soon a town grew around the castle which received city rights in 1359 and was named ‘Hohenstein’ after its founder. Nowadays, Olsztynek is famous for numerous interesting, historical buildings such as: the Medieval castle with well-preserved fortifications from the 15th century and an old Catholic church from the 14th century. Also worth seeing is the historical Mrongwiusz’s House, the Interactive International World War 1 Camp Museum Stalag IB and the History of Olsztynek is located in the townhall. Nevertheless, the town is mainly known for the Museum of Land Engineering – the oldest and the biggest open-air museum – heritage park in this part of Poland. There is also a glasswork factory which is less known but worth visiting.

The open-air museum that is full of life

The open-air museum, covering an area of 93 hectares has a vast collection, in many facilities of big and small rural architecture of Warmia, Masuria, Powiśle (literally near the Vistula) and Lithuania Minor. These are residential buildings, religious buildings, farm and industrial buildings of various functions, build »

”

Throughout the year, various events are held in the open-air museum for example: concerts, workshops, Christmas and Easter and occasional fairs.

”

and construction. The buildings are furnished with exhibits showing traditional methods of work and rural ceremonies in the village in the 19th and 20th century. The Museum's collection consists of over 10 thousand exhibits. Thanks to this vast collection, you can learn about living conditions and products made by our ancestors from the beginning. A farmhouses with animals like – hens, rabbits, sheep, goats, horses and a lot more, is especially attractive for children. Throughout the year, various events are held in the open-air museum for example: concerts, workshops, Christmas and Easter fairs, occasional fairs, Farmers' fair (Targi Chłopskie), celebrations like – Great Day of Bees (Wielki Dzień Pszczół), Regional Herb Celebration (Regionalne Święto Ziół) and more. It is a good destination for a school trip as educational offers are continuously changed and enriched by new objects. The subjects of the lessons are varied, they are related to the history of Warmia and Masuria, rituals and customs of rural inhabitants and also the culture of different nationality. There are lessons on land engineering, folk costumes the and every day work. The most popular are lessons

involving moulding or painting on glass. In the open-air museum there is a shop with souvenirs and a place where you can organise a conference, a company intergration event or even a wedding.

A soul enchanted in the glass

Nearby open-air museum, there is a little and unique on a European scale – Glassworks of Artistic Glass in Olsztyn (Huta Szkła Artystycznego w Olsztynie). Its uniqueness is that nowadays, it is rare for a factory to produce glasswork without using machines moreover, in an ecologic way. All products are made from waste glass, without the use of quartz sand and many other chemical additives. The Glassworks

buys broken white glass and only those pigments are used which burn at 1100 degrees Celsius and they do not re-dye the used glass. The fireclay oven maintains a permanent temperature of about 1400 degrees Celsius which is used for glass melting and it is kept on continuous standby as it takes 10 days to achieve such a high temperature. Sightseeing is available as well as learning about the process of producing glass products step by step. You are presented with the subsequent stages of producing beautiful decorations. There is a factory shop where you can buy glass birds, elephants and other products. Those who want to 'blow' a glass product for a souvenir can do it but it is not as easy as it seems.

Opracowanie / By Kamila Górecka-Kirwiel

.....
**Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynie /
Museum of Land Engineering – Ethnographic Park in Olsztyn**
ul. Leśna 23, 11-015 Olsztyn www.muzeumolsztyn.com.pl

Huta Szkła Artystycznego w Olsztynie / Glasswork of Artistic Glass
Krzysztofa Mrongowiusza 38, 11-015 Olsztyn www.huta-olsztyn.pl

Więcej o Olsztynie piszemy dodatkowo na stronie 42. / More about Olsztyn is on page 44.

Cittaslow

ZAPRASZA
Muzea z duszą

*Miasteczka Cittaslow kultywują mocno swoje tradycje i mają swoją duszę.
Szczególnymi miejscami są małe muzea ukazujące wielkie momenty historii.
Zainteresujmy się kilkoma.*

Zacznijmy od leżącego z dala od głównych szlaków Warmii i Mazur (ale dojeżdża tu Pendolino) Działdowa, gdzie czuć ducha rycerstwa. W budynku ratusza funkcjonuje ciekawe Interaktywne Muzeum Państwa Krzyżackiego. Poprzez multimedialne dotykowe ekrany i projekcje

w technice 3D możemy zapoznać się z historią Zakonu od momentu powstania i Ziemi Świętej po czasy współczesne i Wiedeń. Dla dzieci przygotowano specjalne komiksy, stroje, puzzle i muzykę. W 2014 roku muzeum zostało laureatem konkursu na 7 Nowych Cudów Polski organizowanego przez National

Geografic. Poza muzeum warto rzucić okiem na XIV-wieczny zamek czy neobarokowy kościół.

Muzeum czynne:

Wtorek – piątek 10.00–17.00

Sobota 10.00–16.00

Wstęp – bezpłatny

Więcej na www.muzeum.dzialdowo.pl »

W oddalonym o 25 km Lidzbarku technicznie duchem strażackim, bo Ochotnicza Straż Pożarna istnieje tu od 3 maja 1889 roku a od 1972 roku funkcjonuje też Muzeum Pożarnictwa, gdzie najstarsze eksponaty pochodzą z XVI wieku. Są mundury, hełmy pruskie i polskie, drewniane prasikawki i szpryce, bekadła, powozy i wozy bojowe. Przed budynkiem stoi latarnia gazowa z 1903 roku. Ciekawostką jest motopompa „Syrena” z fabryki Lilpopa, Raua i Loewensteina, której model wykorzystany był przy produkcji samochodów Syrena. Są też w mieście 2 inne muzea (przyrodnicze i etnograficzne) a przemieszczać się można Welex-em czyli wolnobieżnym elektrycznym pojazdem turystycznym. A odpocząć można nad jeziorem.

Zwiedzanie możliwe po wcześniejszym uzgodnieniu – tel + 48 730 757 752

Więcej informacji na: www.lidzbark.pl

Po odpoczynku udajmy się do Olsztynka (58 km – po drodze Pole Bitwy pod Grunwaldem). Nową duszę ma otwarte w 2015 roku w ratuszu Multi-

medialne Muzeum Obozu Jenieckiego Stalag IB i Historii Olsztynka. Funkcjonujący w latach 1939–1945 Stalag IB Hohenstein był obozem międzynarodowym, drugim co do wielkości w Prusach Wschodnich. Panuje tu duch zadumy, bo pokazana jest historia I wojny światowej i jej skutki dla Warmii i Mazur z uwzględnieniem mauzoleum Tannenberg-Denkmal. Przed budynkiem stoi lew, kiedyś pomnik upamiętniający XII Mazurską Dywizję Piechoty walczącą w bitwie pod Tannenbergiem w 1914 roku. Będąc w Olsztynku nie można nie wstąpić na słynne jagodzianki (Cukiernia Jagodzianka przy ul. Mrongowiusza 7) albo zjeść obiad w należącej do sieci Dziedzictwa Kulinarne „Restauracji z Zielonym Piecem” (www.zielonypiec.pl przy ul. Floriana 1)

Muzeum można zwiedzać od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00. Więcej informacji na: www.olsztynnek.pl

Tak posileni możemy ruszyć do odległego o 60 km warmińskiego Barczewa. Warto pojechać przez Mierki,

by w Bądkach oglądnąć granicę Mazur i Warmii wraz z aleją Biskupów Warmińskich. Barczewo ma duszę patriotyczno-muzyczną, bo funkcjonujące od 1961 roku muzeum poświęcone urodzonemu tu twórcy „Roty” czy „Hymnu Warmii” nosi nazwę Salonu Muzycznego im. Feliksa Nowowiejskiego. Poza działem muzealnym prowadzona jest tu szeroka działalność kulturalno-edukacyjna (koncerty, lekcje muzealne, lekcje gry, itp.). Salon Muzyczny czynny od wtorku do soboty w godz. 10.00–16.00 – www.nowowiejski.pl

Zaplanowany na 25–27 maja 2017 r. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Chóralnej im. F. Nowowiejskiego ma 15-letnią tradycję. Barczewo znane jest też z funkcjonującego od 1810 roku więzienia, ale turystyczne zwiedzanie go jest niemożliwe a innego nie polecamy.

Tu kończymy – a właściwie przerywamy na chwilę – naszą wędrowkę po miejscach z duszą, bo takich miejsc w miasteczkach spod znaku pomarańczowego ślimaka jest więcej i jeszcze do nich wrócimy.

EN

CITTASLOW TOWNS INVITE YOU

MUSEUMS WITH SOUL

Cittaslow towns cultivate strongly their own traditions and have their own unique soul. Little museums showing great moments in history have a specific character. Let's have a look at a few of them.

Działdowo where you can feel the spirit of Teutonic knighthood. A little town located off the beaten track in the region of Warmia and Masuria, fortunately, the Pendolino train stops here. There's an interesting museum called 'Interactive

Museum of the Teutonic Knight Territory' in the town hall. There you can trace the history of the Teutonic Order from its creation in the Holy Land up to the present including, where their headquarters are located in Vienna, on multimedia touch panels and projections (3d and augmented realities). Special music, comics, costumes and puzzles are available for children. In 2014 the museum was a successful candidate in the competition 'the 7 New Wonders of Poland' ('7 Nowych Cudów Polski') organised by National Geographic. Besides the museum, the 14th century castle as well as the neo-baroque church are worth visiting.

Opening hours:
Tuesday-Friday: 10–17
Saturday: 10–16
Free entrance
More information on
www.muzeum.dzialdowo.pl

In Lidzbark, situated approximately 25 km from Działdowo, you can feel the spirit of the fire service in Voluntary Fire Service (Ochotnicza Straż Pożarna) that has existed here since the 3rd May 1898. There is also 'the Firefighting Museum' (Muzeum Pożarnictwa) established in 1972, where the oldest exhibits date back to 14th century. Among some of the exhibits are uniforms, Polish and Prussian helmets, a wooden fire – extinguisher of a rare old type, syringes, tubes, a wagon and fire-fighting vehicles. In front of the building there is a gas lantern from 1903. As a point of interest, the model of the fire pump 'Syrena' from Lilpop, Rau and Loewenstein factories was used in the production of the iconic Polish car the 'Syrena'.

In the town there are also two more museums – the Natural Museum and Ethnographic Museum. In Lidzbark you »

can also travel by Welex – tourist low-speed electric vehicles and relax by the lake as well if you wish.

Musum Sightseeing is possible after prior arrangement – phone No.: +48 730 757 752

More information available on: www.lidzbark.pl

After a rest, let's move on to Olsztyn. A ride of 58 kms along the way you pass where the battle of Grunwald took place. The Interactive International World War 1 Camp Museum 'Stalag IB and the History of Olsztyn' opened in 2015 in the town hall. Stalag IB Hohenstein (1939–1945) was the second largest, international war camp in Eastern Prussia. You can experience the specific atmosphere regarding the history of World War I and its consequences for Warmia and Masuria including former Tannenberg – Denkmal mausoleum. In front of the museum there is a statue of a lion that commemorates XII Masurian Infantry Division – XII Mazurska Dywizja Piechoty –

fighting in the battle of Tannenberg in 1914. During your visit to Olsztyn you must try the famous 'jagodzianki' buns filled with local bilberries, which can be bought in a local cake shop 'Cukiernia Jagodzianka' in ul. Mrongowiusza 7, or have dinner in the restaurant 'Z Zielonym Piecem' which is a member of The Culinary Heritage Organisation – www.zielonypiec.pl – ul. Floriana 1. Opening hours – Monday to Friday 8:00–16:00

More information on: www.olsztyn.pl

After sampling some local specialties, on you go to Barczewo in Warmia which is situated 60 km from Olsztyn. It is worth travelling via Mierki, to a place called Baldy, to see the site of the historical border of Warmia nad Masuria and Aleja Biskupów Warmińskich the Avenue of Warmian Bishops. Barczewo has a patriotic-musical soul with its history found in the museum, established in 1961, it is called Salon Muzyczny im. Feliksa Nowowiejskiego. The museum is devoted to

Feliks Nowowiejski who was born in Barczewo. Feliks Nowowiejski is the author of patriotic songs such as 'Rota' the 'Warmian Anthem'. Salon Muzyczny im. Feliksa Nowowiejskiego has also an educational-cultural function. Various concerts, history and music lessons are organised here. Salon Muzyczny is open from Tuesday to Friday 10:00–16:00 – www.nowowiejski.pl Feliks Nowowiejski's International Festival of Choral Music is an annual event which has been taking place for fifteen years. The 16th edition takes place on 25–27 May 2017.

Barczewo is also famous for its prison that has been in use since 1810. Unfortunately, sightseeing is impossible.

Now it's time to draw breath. There're more such places in the charming little towns and villages under the Cittaslow orange, snail banner and soon we will come back to them.

Opracowanie / By Stanisław Harajda

WAKACJE *w Jezioranach*

Warmia i Mazury – te dwa słowa wymawiamy niemal jednym tchem, jakby stanowiły jedność, a przecież to dwie zupełnie różne krainy. Warmia, kusząca malowniczymi, pagórkowatymi krajobrazami, z lusterkami połyskującej wody jezior i rzek, zawsze uważana była za tę „brzydszą siostrę” Mazur, które od lat stały się mekką turystów. A niestety. Bo Warmia ma do zaoferowania ogrom możliwości. Urokliwe miasteczka, gotyckie zamki biskupie, dzika, nieskażona przyroda, pasjonująca historia i ludzie – fantastyczni, ciekawi świata, którzy pokochali te ziemie i z wyboru lub z urodzenia zostali dumnymi Warmiakami.

Jednym z takich miasteczek wartych odwiedzenia są Jeziorany. Centralnym punktem w miasteczku jest plac-rynek, w pobliżu którego znajduje się gotycki zabytkowy kościół, który przetrwał zawirowania historii, pożary,

czas zaborów i wojny. Zamek biskupi nie miał już tyle szczęścia. Po wielkim pożarze w 1783 roku został rozebrany, a zamkowe cegły przeznaczono na odbudowę miasta. Do dzisiejszych czasów ostała się jedynie dolna część głównego skrzydła

zachodniego ze sklepieniami piwnicami. Jeziorany należą do międzynarodowej sieci Cittaslow, która zrzesza podobne, kameralne, często zabytkowe miasta. Zatem, kilka słów o atrakcjach czekających nas w Jezioranach i okolicy...

»

Revita Warmia

W centralnej części rynku kolorową witryną przyciąga wzrok galeria Revita Warmia. W środku, na półkach kolorowych, malowanych lub surowych drewnianych witryn i kredensów znaleźć można wyroby warmińskich twórców ludowych, artystyczną biżuterię i inne rękodzieło, ziołowe mieszanki babek zielarek na wszelkie dolegliwości i wydawnictwa związane z historią Warmii. Są także prace Natalii Tejs, artystki mieszkającej tuż obok, w Studziance. Piękne, inspirowane warmińskimi klimatami. Ale Revita Warmia to nie tylko galeria. To przede wszystkim fundacja działająca na rzecz dzieci i młodzieży oraz szeroko pojętej rewitalizacji Jezioran i okolicy. Jej twórcami są Rafał i Marcelina Mikułowscy. Rafał jest artystą malarzem i architektem, Marcelina zajmuje się projektowaniem wnętrz i... realizacją pomysłów na rzecz miejscowych dzieciaków.

Michalina i Rafał Mikułowscy, prowadzący fundację i galerię Revita Warmia, zapraszają również do siebie – w dawnych budynkach gospodarczych urządzili galerię sztuki, w której zobaczyć można nie tylko prace Rafała, ale również unikatowe meble i współczesne rzeźby. Galerię, w której można poczuć atmosferę sztuki.

Coś na ząb

Po zaspokojeniu głodu sztuki przydałoby się zaspokoić także głód ciała. A okazji ku temu nie brakuje. Na jeziorańskim rynku, tuż obok galerii, znajduje się restauracja Retro. Szef kuchni serwuje w niej tradycyjne warmińskie potrawy przygotowane z lokalnych produktów. Podane w przepięknie urządzonych wnętrzach potrafią uprzyjemnić każdy, nawet najbardziej deszczowy dzień. A jeśli mamy jeszcze ochotę na małe co nieco, koniecznie trzeba odwiedzić miejscowych wytwórców serów!

Owczarnia Lefevre

W Kiersztanowie, kilka kilometrów od Jezioran, fantastyczne owcze sery wyrabia Stéphane Lefevre. Na Warmię przybył z Francji. W „poprzednim życiu” zajmował się... modą ślubną. Dzisiaj robi jedno z najlepszych owczych serów w Polsce.

Wytwarza kilka rodzajów sera. Jest ser a'la roquefort, są świeże serki z dodatkiem ziół. Najsłynniejszym serem z Owczarni Lefevre jest Czarna Owca. Ten niewielki serek w kształcie piramidki pokryty jest dębowym popiołem.

Czarna Owca zdobyła najwyższy laur w konkursie podczas Festiwalu Serów w Lidzbarku Warmińskim w 2016 roku. U Stephane'a i Magdy można zamówić również warzywa z ekologicznego ogrodu i genialny, tradycyjny francuski pasztet z królika.

.....
Kiersztanowo 27,
tel.: +48 602 370 026
www.owczarnialefevre.com

Kwaśne Drzewo Sauerbaum

Siedlisko Kwaśne Drzewo Sauerbaum tworzą Olena i Kamil wraz z dziećmi, a zamieszkuje z nimi stado przeżuwaczy, czyli owce i kozy, konie, psy oraz kilka kotów. Świeże sery wyrabiane przez Olenę to małe dzieła sztuki kulinarnej. Nie tylko pyszne i delikatne, ale także pięknie ozdobione płatkami jadalnych kwiatów. Produkty na bazie mleka są dostępne sezonowo (sery, jogurty, solony karmel). Jako akompaniament do serów wytwarza się tutaj też pyszne czatneje, konfitury, syropy kwiatowe. Olena robi również naturalne mydła – idealnie nadające się do każdego rodzaju skóry.

Jeśli chcielibyście odwiedzić Kwaśne Drzewo Sauerbaum lub spróbować ich

produktów, zadzwońcie lub napiszcie,
aby umówić się na spotkanie.

.....
Olena +48 503 121 166,
Kamil +48 501 503 862
e-mail: kwasnedrzewo@gmail.com
www.fb.com/kwasnedrzewosauerbaum

Już czas na sen...

Nie ma w okolicy Jezioran gospodarstwa agroturystycznego, w którym się tylko i wyłącznie śpi. Każde z nich oferuje dodatkowe atrakcje dla swoich gości. Mogą to być warsztaty kulinarne, jazdy konne, zabiegi kosmetyczne z wykorzystaniem naturalnych kosmetyków. Każde ma również swój własny, niepowtarzalny styl. Ale wszystkie bez wyjątku oferują wygodny nocleg i fantastyczną atmosferę. Nic dziwnego skoro prowadzą je ludzie z pasją, z radością dzielący się swoim miejscem na ziemi.

Fajne Miejsce

To miejsce jest naprawdę fajne. W Tłokowie, zaraz obok Jezioran, nad samym jeziorem, gospodarze otworzyli kameralną agroturystykę. Na gości czekają wygodne pokoje z samodzielnymi wejściami. Atrakcją Fajnego Miejsca, oprócz atmosfery i jeziora, są warsztaty kulinarne prowadzone przez Ewę

Puławską. Ewa jest mistrzynią kuchni wegańskiej. A kuchnia ta bynajmniej nie jest nudna. Smakołyki wyczarowane przez Ewę przypadną do gustu nawet najbardziej zdeklarowanym miłośnikom. Poza roślinnymi cudami w Fajnym Miejsce odnajdziemy także sery własnego wyrobu i swojski chleb.

.....
www.fajnemiejsce.pl
Tłokowo 44, tel.: +48 512 549 090
www.fb.com/fajnemiejscegreatplace
Przepisy Ewy Puławskiej:
www.ewape.blogspot.com

Wipsowo 44, czyli spa w kurniku

Oczywiście w rzecznym kurniku od dawna nie mieszkają już kury. Dawny kurzy dom został przekształcony w minisp. Znajduje się w nim łaźnia parowa w stylu tureckim, łóżka do masażu, aromatyczne olejki. W estetycznym otoczeniu można zostawić za sobą miejskie stresy, oddając się w fachowe ręce Katarzyny Boładź, dyplomowanej kosmolog. Tutaj na uboczu, z dala od głównych dróg czekają na gości wygodne łóżka, lawendowe pole oraz wyśmienita kuchnia Marka – męża Kasi. W Wipsowie 44 często organizowane są warsztaty

fotograficzne i inne. Warto zaglądać na ich strony internetowe i znaleźć coś idealnego dla siebie.

.....
www.fb.com/warmia.wipsowo
www.fb.com/wipsowo44

Siedlisko Pasieka

Pszczółki mieszkają w ulach stojących na leśnej polanie, nic więc dziwnego, że miód z Siedliska Pasieka nie ma sobie równych. Oczywiście nie tylko miód przyciąga tu gości. W wyremontowanym, tradycyjnym domu warmińskim urządzone zostały 4 pokoje dla gości. Jest ogród i mnóstwo przestrzeni dla dzieci i kąpielowy staw. Dla chętnych Tomek, gospodarz Siedliska Pasieka, prowadzi warsztaty pszczelarskie, podczas których można poznać tajemnice pszczół, ich produktów i apiterapii, czyli leczniczych właściwości pszczelich produktów. W kuchni szaleją oboje – i Marta, i Tomek. Do posiłków przygotowywanych głównie z tego, co rośnie w ogrodzie oraz wyrobów z sąsiednich gospodarstw, wypiekają świeże pieczywo. Życie krąży tu wokół kuchni, ogrodu i pszczół. Ale nie bójcie się – pasieka jest daleko, nie ma ryzyka spotkań bliskiego stopnia z latającym inwentarzem Tomka...

.....
www.siedlisko-pasieka.pl

»

Osada Dębowa we wsi Kiersztanowo

W Osadzie Dębowa we wsi Kiersztanowo dwoje mieszcuchów, zatwardzia-
łych pracowników korporacji, znalazło
swoją kawałek ziemi... Gospodarze
zapraszają na biesiadne zabawy, wesela
i inne imprezy, które odbywają w starej
oryginalnej stodołę. Kasia i Artur swoim
gościom proponują noclegi w domkach
letniskowych oraz pokojach z łazien-
kami. Bliskość przyrody i bezpośredni
kontakt ze zwierzętami z gospodarstwa
sprawiają, że pobyt w Osadzie Dębowa
pozwala w pełni odpocząć, wyciszyć się
i nabrać nowych sił i energii. Gospodar-
stwo od 5 lat posiada atest ekologiczny,
a gościom proponuje wytworzone
w Osadzie sery, wyroby wędliniarskie,
przetwory z owoców i warzyw oraz
darów okolicznych lasów.

.....
www.osadadebowo.pl

Ekotarg w Jezioranach

Planując letni pobyt w gminie Jezio-
rany, koniecznie pomyślcie o zostaniu
tam na sobotę, albowiem tego dnia,
od 1 lipca do 30 września na placu
przed Galerią Revita Warmia odbywa
się lokalny ekotarg, na którym można
kupić wszystkie przedstawione powyżej
wyroby i wiele, wiele innych, w tym
jajka od kur zielononózek od znanego
choreografa i tancerza Piotra Galiń-
skiego. Jeśli macie niedosyt i chcieliby-
ście zobaczyć więcej zdjęć malowniczych
krajobrazów – zajrzyjcie na stronę miej-
scowego fotografa Pawła Oleszczuka:
www.paweloleszczuk.pl

Autorzy artykułu są organizatorami
warsztatów serowarskich, zielarskich,
wytwarzania tradycyjnej żywności
oraz kulinarnych w Polsce i za granicą
– Akademia Siedliska pod Lipami –
www.akademiasiedliska.blogspot.com

HOLIDAYS IN JEZIORANY

Warmia and Masuria – two words pronounced in the same breath as if they were the same places. But really, they are two totally different regions. Warmia tempts us with picturesque, hilly landscapes with the mirrors of shimmering lakes and rivers. It has always been considered as ‘second best’ to Masuria-which has become much more popular for tourists. No doubt, it is a wrong assumption as Warmia can offer a wide range of possibilities too such as: charming towns, gothic bishops’ castles, wild, untouched nature, fascinating history and people. The People of Warmia are fantastic, interesting and completely in love with this land they live in.

One of the towns worth visiting is Jeziorany. The market square, which is the local point of the town, is situated near the historic Gothic church that survived fire, times of wars, occupation and twists and turns of history. The Warmian Bishops’ Castle (Zamek Biskupi) was not so lucky. After a great fire in 1783 it was disassembled and the historic bricks were used to rebuild the town. The lower part of the main western wing with vaulted cellars is the only part of the Warmian Bishops’ castle that has survived till today. Jeziorany belongs to the International Association of Cittaslow which includes known, unknown, small and very often historic towns.

So, let’s ask about the attractions waiting for us in Jeziorany and its environs!

Revita Warmia

In the central point of the square there is the eye-catching colorful storefront of Revita Warmian Gallery. Inside the Gallery, on the colorful, wooden shelves

and sideboards you can find products made by Warmian folk artists, artistic jewellery and other handicrafts, herb mixes from old herbalists for various discomforts and books on the history of Warmia. There are also works of Natalia Tejs who lives in Studzianka, a place nearby Jeziorany. Her works are inspired by the beautiful, Warmian atmosphere. Revita Warmia is not just an arts and crafts shop. Most of all, it is a foundation supporting children and youth and the revitalisation of Jeziorany and its environs. Rafał and Marcelina Mikułowsky are the founders of the project. Rafał is a painter and an architect and Marcelina deals with interior design as well as the realisation of ideas for local kids.

Marcelina and Rafał Mikułowsky who run the foundation and gallery Revita Warmia invite you to visit them. They transformed the old outhouse into an art gallery where you can see not only Rafał’s works but also unique furniture and modern sculptures. This is a place where you feel the atmosphere of art.

Let’s have something to eat!

After satisfying your hunger for art, it would be a good idea to alleviate the hunger of the tummy. You have more options to choose from than you would expect. On Jeziorański Square, just beside the gallery\shop, there is Retro restaurant. The chef serves traditional Warmian dishes prepared from local products. What’s more, eating dishes in such a tastefully furnished interior can even make a rainy day more pleasurable. And if you want to have more of the local cuisine, you must visit some of the the local cheese producers.

Lefevre Sheep farm (Owczarnia Lefevre)

In Kiersztanowo, a few kilometres from Jeziorany, fantastic cheese is made by Stephane Lefevre who came »

from France to Poland. In his 'previous life' he dealt in the wedding fashion business. Nowadays, he makes one of the best sheep's milk cheese in Poland. A few types of cheese is produced here for example: a'la roquefort cheese and fresh cheese with added herbs. The most famous cheese from Lefevre's Sheepfarm is Black Sheep. This little cheese in the shape of a pyramid is covered with oak ash. The Black Sheep earned the highest award in the cheese making competition in Lidzbark Warmiński in 2016, Cheese Festival in Lidzbark Warmiński (Festiwal Serów w Lidzbarku Warmińskim). At Stephane and Magda's farm you can also buy vegetables from their ecological garden and great, traditional French rabbit pate.

Kiersztanowo 27,
Phone No.: +48 602 370 026
www.owczarnialefevre.com

Sour tree (Kwaśne Drzewo) Sauerbaum

The Sour Tree farm – Kwaśne Drzewo – Sauerbaum – was created by Olena and Kamil and their children along with a herd of animals like sheep, goats, dogs

and a few cats. Fresh cheese made by Olena is a work of culinary art, it is not only delicious and light but also decorated with petals of edible flowers. Milk based products such as; cheese, yoghurt, salted caramel are seasonally available. Delicious chutney, jam and flower syrups are made as accompaniment to the cheese. Olena makes her own soap which is ideal for all skin types. If you want to visit Sour tree or try its products, call or write to arrange a meeting.

.....
Olena +48 503 121 166;
Kamil +48 501 503 862
e-mail: kwasnedrzewo@gmail.com
www.fb.com/kwasnedrzewosauerbaum

It's bed time!

Agrotourism farms in and around Jeziorany offer more than beds though. Each of them offers additional attractions for its guests, for instance-culinary workshops, horse riding and beauty treatment with the use of natural cosmetics. Each agritourism farm has its own specific style but all of them without exception provide you with comfortable accommodation and a fantastic atmosphere. No doubt as they are run by people with passion who share their joy with the world.

Wipsowo 44 – a spa in a henhouse

Obviously, hens no longer live in the mentioned henhouse since it was transformed into a mini spa. There is a Turkish style steam bath, beds for massage and various aromatic oils. In aesthetic surroundings, you can leave urban stress behind and put yourselves into the professional hands of Katarzyna Boładź, a certificated beautician. Here, far away from the hustle and bustle guests are welcomed with comfortable beds, lavender fields and delicious cuisine. Wipsowo 44 very often organises different workshops like , photographic workshops. It is worth checking the website to find something ideal for yourself.

.....
www.fb.com/warmia.wipsowo
www.fb.com/wipsowo44

Nice place (Fajne Miejsce)

This place lives up to its name. In Tłokowo close to Jeziorany, a little agrotourism farm located right beside a lake is to be found. The guests receive comfortable rooms with a separate entrance. The main attraction of Nice

Place apart from the atmosphere and lake, are culinary workshops held by Ewa Puławska. Ewa is a vegan master chef. The Dishes prepared by Ewa are not boring and what is more, the most convinced carnivores like them. Apart from vegetable culinary masterpieces, you can indulge in homemade cheese and bread too.

.....
www.fajnemiejscze.pl

Tłokowo 44,

Phone No.: +48 512 549 090

www.fb.com/fajnemiejsczethegreatplace

Recipes Ewy Puławskiej:

www.ewape.blogspot.com

Beekeepers settlement (Siedlisko Pasieka)

Here the bees live in beehives in a forest clearing, not surprising the honey from the Beekeepers Settlement is the best of the best and not only the honey attracts guests. Four guest rooms in a renovated, traditional Warmian house and garden, a space for children and a bathing pond are waiting for you. If you are keen on bees, Tomasz, the owner holds apiculture workshops where you can learn about the secrets of bees, their products and the medic-

inal properties of bee products. Both owners-Tomek and his wife Marta love cooking and they always prepare their dishes from plants grown in the garden and the products of local farms. Moreover, they also bake their own fresh bread. Life here focuses on the kitchen, garden and bees. But do not be afraid-the apiary is a safe distance away and there is no risk of a chance meeting with Tomasz's bees...

.....
www.siedlisko-pasieka.pl

Dębowo Settlement (Osada Dębowo)

Two town dwellers and typical corporation workers found their piece of land in a village of Kiersztanowo. The hosts invite you to join parties, weddings and other events which take place in an old, original barn. Kasia and Artur, the owners, offer accommodation in holiday cottages or rooms with bathrooms. During your stay in Dębowo Settlement you can relax and recharge your batteries close to nature. The Settlement has had an ecology attestation for 5 years and offers products made there like; cheese, sausages, fruit and vegetables as well as plants from the surrounding forests.

.....
www.osadadebowo.pl

Eco-market in Jeziorany (Ekotarg w Jezioranach)

While planning your stay in Jeziorany think of staying for a Saturday. Every Saturday, from 1st of July to 30th of September, a local eco-market takes place on the square just beside Revita Warmia Gallery. At the eco-market you can get all the above mentioned products from Dębowo Settlement, Bee keeper's Settlement, Nice Place, Wipsowo 44, Sour tree, Lafevre's Sheepfarm and many other places and you also must try the eggs laid by the green legged hens owned by the famous dancer and choreographer Piotr Galiński. If you still feel the hunger to explore and you would like to see more photos of the picturesque landscapes – have a look at the website of local photographer-Paweł Oleszczuk: www.paweloleszczuk.pl

The authors of the text are organisers of cheese, herbal, culinary and the production of traditional food workshops in Poland and abroad – The Academy of Traditional Farming – Under the Lime Trees (Akademia Siedliska pod Lipami) www.akademiasiedliska.blogspot.com

/
Joanna Włodarska

MAZURY

z lotu ptaka

*„Wystarczy, że raz doznasz lotu, a będziesz zawsze
chodził z oczami zwróconymi w stronę nieba,
gdzie byłeś i gdzie pragniesz powrócić”*

Leonardo da Vinci

Któż z nas nie marzył w dzieciństwie o oderwaniu się od ziemi? Puszczając latawce, śledząc na niebie białe smugi zostawiane przez samoloty i obserwując ptaki, wierzyliśmy, że wzniesienie się w górę zapewni nam poczucie wolności i oszałamiający powiew wiatru we włosach. Z czasem wyobrażenia i marzenia potrafią się zmieniać, ale jedno pozostaje niezmiennie – chęć oderwania się od ziemi choćby na chwilę. Pragnienie to można spełnić na Mazurach, korzystając z jednej z dostępnych form – lotu motolotnią, balonem czy też ultralekkim samolotem 3 Xtrim. Takie usługi świadczone są przez firmy z wieloletnim doświadczeniem, dbające o odpowiednie warunki i bezpieczeństwo lotów. Choć wszystkie wspomniane formy podniebnych podróży mają wspólny mianownik, bo najczęściej odbywają się od wiosny do późnej jesieni i są realizowane przez pilotów posiadających niezbędne uprawnienia, to każda z nich jest jednak trochę inna.

Lot widokowy motolotnią nad Krainą Tysiąca Jezior, oprócz niezapomnianych widoków, zapewnia poczucie wolności i stanowi doskonałą okazję do upamiętnienia tej przygody na zdjęciach czy filmach lotniczych. Nie ma nic piękniejszego niż obrazy wielu jezior i cudownej przyrody widzianych z góry. Serki, a nawet tysiące żagli na niebieskiej tafli pokazują dobitnie, dlaczego żeglarze szczególnie upodobali sobie Mazury. Wijące się rzeki, różnokolorowe pola i ludzie, którzy wyglądają z góry jak mrówki – to widoki na pewno warte zobaczenia. Aby w pełni oddać się podniebnym rozkoszom, warto zapoznać się przed startem z wytycznymi dotyczącymi bezpieczeństwa przedstawionymi przez pilota, który towarzyszy pasażerowi przez cały czas trwania lotu. Starty i lądowania odbywają się zawsze w pobliżu Giżycka, a podniebna przygoda może trwać od 10 do 30 minut. Motolotnia wznosi się na wysokość 300–500 m, i gdy pasażer przywyknie już do stanu w jakim się znajduje, pilot może wykonać kilka nieco głębszych zakrętów, aby było jeszcze bardziej emocjonująco! Aby mieć możliwość powrotu do tych niezwykłych wspomnień, warto zdecydować się na nagranie krótkiego filmu, do którego można wybrać ulubiony podkład muzyczny. Ceny lotów motolotnią zaczynają się już od 185 zł/os.

Więcej informacji na stronie:

www.motolotnie.mazury.info.pl

Poznanie piękna mazurskich krajobrazów jest możliwe również z kosza balonu. Szef pilotów firmy First Class Ballooning, Dariusz Brzozowski, posiada imponujący nalot: 3.000 godzin. Lata balonami zawodowo od 20 lat, zarówno w Polsce jak i poza jej granicami. Flotę własną firmy stanowi 6 balonów latających komercyjnie, w tym największy w Polsce balon zabierający na pokład do 20 osób. Lot balonem to wspaniała podniebna przygoda dla wszystkich uczestników lotu. Bardzo ważna jest tu również wykwalifikowana i niezawodna załoga naziemna, współpracująca z pilotem balonu i służąca pomocą pasażerom balonu. Dzięki załodze i integracji pasażerów sprawnie przebiega przygotowanie balonu do startu oraz pakowanie sprzętu po locie. Jest to wspaniała aktywność na łonie natury i dlatego zaleca się wygodny sportowy strój. W balonie podczas lotu

panują podobne warunki temperaturowe jak na ziemi przed startem. Zaletą lotów balonowych jest fakt, iż kosze zapewniają widok 360 stopni, co daje idealne warunki do podniebnego zwiedzania i podziwiania piękna mazurskich widoków z każdej strony świata.

Przygodę z balonem można odbyć na dwa sposoby: na uwięzi – wówczas lot odbywa się na linie do wysokości ok. 30 metrów lub biorąc udział w locie widokowym. Lot widokowy trwa 30–40 minut lub 60–70 minut. Jest to czas spędzony w powietrzu.

Cała usługa obejmująca fazę przygotowania do startu, lot, przywitanie ziemi lampką szampana oraz pakowanie sprzętu i odwiezienie uczestników po locie do miejsca, z którego miał miejsce start przygody, trwa około 3–4 godzin. Loty balonem są możliwe przez cały rok. Zimą można się wznieść w górę

o dowolnej porze w ciągu dnia, a od późnej wiosny do wczesnej jesieni o dwóch porach dniach – o godz. 6 rano albo o 18. Oczywiście podstawowym warunkiem odbycia się lotu są dobre warunki pogodowe, bo to bezpieczeństwo pasażera jest przecież najważniejsze. Ceny lotów balonem zaczynają się już od 380 zł./os.

.....
Więcej informacji na stronie:
www.ballooning.pl

Osoby, które chciałyby jedynie poobserwować balony zapraszamy do udziału w niezwykle i widowiskowym wydarzeniu, jakim są odbywające się w tym roku po raz dziesiąty Mazurskie Zawody Balonowe w Elku. W zawodach, które będą miały miejsce w dniach 20–22 lipca, udział weźmie wiele rywalizujących ze sobą ekip balonowych unoszą-

cych się w powietrzu dzięki naturalnemu LPG, zarówno z Polski, jak i zagranicy. Podczas trwania imprezy odbędą się paradne loty baloniarzy nad miastem i okolicami oraz pokazy nocne.

Więcej informacji na stronie:

www.mosir.elk.pl

Wyjątkową dla każdego formą lotniczej przygody nad Krainą Wielkich Jezior Mazurskich może być lot z historycznego (należącego w czasie II wojny światowej do kwatery Hitlera) lotniska Kętrzyn Wilamowo, bezpiecznym samolotem ultralekkim 3 Xtrim, w ramach oferty Mazury Foto Air (każdego dnia od godz. 10:00 do 19:00) w cenie już od 140 zł/os. Natomiast entuzjastów nabycia uprawnień pilota może zainteresuje oferta wczasów lotniczych a już posiadających uprawnia pilota, wypożyczenie samolotu w Rent a Plane.

Więcej informacji na stronie:

www.lotniskoketrzyn.pl lub

www.investmazury.pl/osrodek-szkolenia-lotniczego.html

Na fanów cywilnych pokazów lotniczych czeka na Mazurach nie lada gratka – Mazury Airshow (5–6 sierpnia). Ta wyjątkowa impreza odbywa się co roku w pięknej scenerii jeziora Niegocin w Giżycku, będącego naturalnym amfiteatrem dla publiczności, zapewniającym tym samym świetną widoczność. Tafla jeziora daje niespotykaną możliwość podziwiania pokazów z pokładów jachtów i statków oraz jest miejscem lądowania wodnosamolotów. Na imprezie goszczą co roku najlepsi piloci – mistrzowie Polski i świata, zespoły pokazowe i indywidualni akrobaci. Podziwiać można nie tylko najnowocześniejsze samoloty, ale i zabytkowe konstrukcje. A całość wydarzenia co roku komentuje Tadeusz Sznuć a pokazy live są transmitowane w Internecie – zapraszamy – www.mazuryairshow.pl.

Podsumowując – kto raz spróbował wzbic się w powietrze, zapewne nie raz będzie chciał do tego wrócić! »

EN

MASURIA FROM THE AIR

Who has not dreamt of flying in their childhood? Whether flying a kite, following the white lines in the sky left by planes or observing birds, we all thought that taking off into the air would give us freedom and blow the wind in our hair. Dreams and imagination can change but the dream of flying never does. You can make your dream come true in Masuria, thanks to flying para motors, hot-air balloons and an ultra light 3 Xtrim plane. Tried and tested companies with many years of experience provide such a service. Flights usually take place from spring to late autumn and they are performed by pilots who are fully qualified as each form of flying is different.

A sightseeing flight by para – motor over the Land of a Thousand Lakes in addition to the unforgettable views, gives you a feeling of freedom and, it is a good chance to take photos and shoot a video film. There is nothing more beautiful than the pictures of numerous lakes and wonderful nature from the air. Hundreds, or even thousands of sails on the blue surface of the water shows why sailors love Masuria so much. Meandering rivers, colorful fields and people who look like ants from the air are certainly worth seeing. It is good to learn security guidelines presented before take-off by the pilot who accompanies you during the flight in order to indulge in enjoyment for yourself. The take-off and landing point is near Giżycko and the flying adventure can last from 10 to 30 minutes. The Para motor reaches a height of 300–500-metres and when a passenger gets used to the situation in which they are, the pilot can do wider turns to make the situation more exciting. It is good to shoot a video film with your favorite music in the background to have the possibility of re-living your

experience again and again. The prices of para motor flight starts from 185 zł/ per person.

More information is available on
www.motolotnie.mazury.info.pl

Seeing the beautiful Masurian landscapes is also possible from a basket of a balloon. The best of first-class pilots Dariusz Brzozowski, who has an impressive number of flight-hours 3,000 in all, has been flying balloons professionally both in Poland and abroad for 20 years. The company owns 6 commercially flying balloons including the biggest balloon in Poland which can take up to 20 people. Flying in the balloon is a great adventure with the help of a reliable and well-qualified ground crew. Thanks to a joint effort on behalf of the crew's and passengers, preparing the balloon for take-off and packing equipment after the flight is carried out smoothly. It is a great outdoor activity so comfortable sport clothes are recommended. The temperature in the balloon is almost the same as on the ground before take-off. The advantage

of flying in a balloon is the fact that you can get a 360 degree view, what gives you ideal conditions to sightsee and admire beautiful Masurian views from each side. You can experience the ballooning adventure in two ways. One of them is a tied balloon – the flight is on a rope up to 30-metres long. The other one is a sightseeing flight which lasts 30–40 minutes or 60–70 minutes and it is time spent in the air.

The whole service includes everything from the preparation phase to welcoming back the ground with a glass of champagne, packing the equipment and transporting participants after the flight back to the take-off point. Everything lasts about 3–4 hours. Prices start from 380 zł per person.

More information on
www.ballooning.pl

People who just would like to observe balloons are invited to take part in a spectacular event like the Masurian Balloon Competitions in Elk, which is being held for the tenth time. Numerous

rival balloon groups from Poland and abroad, floating in the air thanks to LPG will participate in the competition in Elk on 20th-22nd of July. During the event you can see ceremonial balloon flights over the town and environs and night shows as well.

More information on
www.mosir.elk.pl

A flight from historic Kętrzyn Wilamowo airport, which belonged to Hitler's quarters during World War II, in a safe, ultralight 3 Xtrim plane can be a unique form of adventure over the Land of the Great Masurian Lakes. Mazury Foto Air offer flights every day from 10:00–19:00 which costs 140 zł per person. If you are a flying enthusiast, you can do a course to get a pilot's licence or if you have a licence, you can hire a plane at Rent a Plane.

More information on
www.lotniskoketrzyn.pl and
www.investmazury.pl/osrodek-szkolenia-lotniczego.html

Fans of civil air shows will have a chance to participate in the Masuria Airshow (5th-6th of August). The event takes place annually amid the beautiful scenery of Lake Niegocin in Gizycko which is a natural background for spectators as it provides it with great viewing possibilities. The surface of the water helps you admire the shows from on board sailing vessels and it is also good for seaplanes landing. The best pilots-Polish and World champions, show groups and individual acrobats perform at the event. You can also admire not only the most modern planes but also historic machines. The whole event is hosted by Tadeusz Szuk and live shows are transmitted on the internet. Feel invited – www.mazuryairshow.pl.

You never stop dreaming of flying !

Opracowanie / By Justyna Szostek

ROZMAITOŚCI KULINARNE

REGIONAL CUISINE

Kawiarnia u Smolejów w Łukcie

Wyjątkowe smaki, świeże owoce, różnorodne polewy i przede wszystkim hojne porcje oraz brak konserwantów to atuty, które sprawiły, że lodom od Smolejów nie można się oprzeć. Tych wyjątkowych wyrobów można skosztować w prowadzonej w Łukcie Kawiarni u Smolejów. W menu królują sezonowe smaki oparte na dobrach, które w danym momencie oferuje natura. Sorbety powstają na bazie soków wyciskanych ze świeżych owoców. Kafejka jest znana także ze znakomitej kawy. Można tu też delektować się domowym ciastem i robionymi na miejscu pierogami.

Smolejów's Café in Łukta

The Unique taste of fresh fruit, various toppings and, above all lavish portions of preservative free ingredients make ice-cream from Smolejów café irresistible. You should sample this wonderful ice-cream and other sweet masterpieces if you are in town. The menu is dominated by seasonal fruit which is available at different times of the year and Sorbets are made from freshly squeezed fruit. The café is also known for its excellent coffee and homemade cake. The mouth-watering dumplings made on site are worth a try too.

.....
www.smolejkawiarnia.pl

Aromatyczne wędliny od Flisa

Znajdujący się w Miłomłynie zakład wędliniarski „Flis-Pol” specjalizuje się w produkcji wyrobów swojskich wytwarzanych w sposób tradycyjny i naturalny. Starannie wyselekcjonowane mięso pochodzi z małej, lokalnej ubojni. Przyprawy takie jak kolendra, majeranek, kardamon, czosnek, pieprz, jałowiec, kminek, gałka muszkatołowa, nadają wędlinom niepowtarzalnego smaku, a niesamowity aromat zapewnia długotrwały proces wędzenia naturalnego drewnem olchowym i bukowym. Duża część prac jest tu wykonywana ręcznie. Wyroby Flis-polu można kupić na miejscu w Miłomłynie.

Aromatic sausages from Flis

A sausage factory located in Miłomłyn specializes in the processing of home-made meat, manufactured in a traditional and natural way. The carefully selected meat comes from local farms. Spices such as: coriander, marjoram, cardamom, garlic, pepper, juniper, cumin and nutmeg give the sausage a unique taste and the long-lasting process of naturally smoking it using alder and beech adds an incredible aroma. The majority of the work is done by hand and the finished products can be bought in town.

.....
www.flispol.pl

Zjedz sobie Mazury – słodki przewodnik po Warmii i Mazurach

Piekarnia Cukiernia Marek Szabelski wpadła na genialny pomysł, który łączy w sobie wyjątkowe doznania smakowe z promocją regionu – bombonierka z czekoladkami reprezentującymi poszczególne atrakcje Warmii i Mazur. To istny czekoladowy przewodnik, w który można zagrać, zwiedzać z nim okolicę lub po prostu zjeść. Idealny jako pamiątka z wakacji lub prezent.

Eat Masuria – a sweet guide through Warmia and Masuria

Marek Szabelski's Bakery – Confectionery shop hit on a great idea which combines flavor and experience with a taste of the region – a box of chocolates showing some particular attractions of Warmia and Masuria. It is a guide made from chocolate which you can play, sightsee the surroundings or just eat it. It is ideal as a present or souvenir from your holidays.

.....
www.zjedzsobiemazury.mszabelski.pl

Smakowanie Mazur

W Wilkasach koło Giżycka, nieopodal głównej drogi, ale jednocześnie wystarczająco do niej daleko, by usłyszeć trele ptaków, pełni pasji Eulalia i Andrzej Paszkiewicz zapraszają do Kuchni Regionalnej. To miejsce, w którym można zjeść prawdziwe mazurskie potrawy. Podczas rytuału „Smakowanie Mazur” właścicielka serwuje do degustacji 10 produktów regionalnych, takich jak: rosół z węgorza, karmuszką, kartacze, farszynki, filet z płotki, piwo regionalne, sękacz, pierogi ze szczupakiem, hyćka, zupa rybna. Przy okazji opowiada o tradycjach kulinarnych, sposobach przygotowania potraw i produktach. Wszystko to łączy się w piękny rejs po mazurskich smakach – aż się chce w niego wyruszyć!

Tasting Masuria

In Wilkasy near Giżycko, not far off the main road in a place you can hear birds singing, Passionate Eulalia and Andrzej Paszkiewicz invite you to taste some Regional Cuisine. This is a place where you can eat real Masurian dishes. While sampling the ‘Tasting Masuria experience’ the owner serves 10 regional dishes such as: eel soup, karmuszką, kartacze, farszynki, filet of roach, local beer, local cake, pike dumplings, hyćka, fish soup and during the feasting, you can also hear stories about culinary traditions and ways of preparing dishes and ingredients. It all combines to create a wonderful cruise through Masurian taste that you will probably never forget!

.....
www.agromargot.pl

FROMBORK

Miasto na krańcu Ziemi

*(...) i gdyby wiedzieć oznaczano rządzić,
Tu gwiazdnych światów byłaby stolica.*

Aleksander Rymkiewicz

Mikołaj Kopernik poukładał świat na nowo. Miejsce, w którym dokonał swych obserwacji nazywał „najdalszym krańcem Ziemi”. To Frombork położony nad Zalewem Wiślanym, gdzie niebo od wieków sprzyja obserwacjom astronomicznym. Frombork jest jednym z głównych miast leżących na Szlaku Kopernikowskim.

Przez miasto wiedzie również północna część Szlaku św. Jakuba. Pielgrzymi rozpoczynający wędrówkę w Estonii, na Litwie i północno-wschodniej Polsce, uwzględniają w swej podróży katedrę p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Andrzeja – matkę warmińskich kościołów. Wzgórze katedralne wraz z ogrodami kanonii powiązane

jest krajobrazowo z panoramą miasta i dlatego którąkolwiek wybierze się drogę do Fromborka, to gości wita niezwykle widok.

Jesienią, gdy milknie gwar turystów tłumnie wysypujących się ze statków w porcie i autokarów, Frombork bardziej przypomina miejsce z czasów Kopernika. Łatwiej wyobrazić sobie

codzienną pracę naukowca: obserwacje nieba z przydomowego tarasu i sumienne wypełnianie obowiązków kanonika we fromborskiej katedrze. Niewiele w niej pozostało wyposażenia, które pamięta kanonika Mikołaja Kopernika. Większość skarbów stała się łupem wojennym, szczególnie podczas wojen szwedzkich. Do dziś możemy podziwiać ołtarz, który był głównym ołtarzem katedry – poliptyk fromborski z Madonną Apokaliptyczną – patronką Fromborka. W łuku tęczowym umieszczony jest, tak jak w 1510 roku, krucyfik, a w prezbiterium wyjątkowe epitaforium kanonika Boreschowa, rzadki przykład średniowiecznego obrazu w kształcie koła, tzw. tonda.

Ogromne wnętrze katedry (90 m długości i 22 szerokości) nasycy się muzyką, gdy brzmią fromborskie organy. Łatwo ulec złudzeniu, że to gra nie jeden muzyk, a cała orkiestra. Dwa instrumenty, jeden zlokalizowany w prezbiterium i drugi tradycyjnie nad wejściem do katedry, otwierają przed nami niezwykle

świat dźwięków. Obecność drugich organów chórowych potęguje doznania muzyczne. Stół do gry o pięciu klawiaturach umiejscowiony jest nietypowo na posadzce świątyni, można więc podziwiać kunszt organisty, który gra jednocześnie na dwóch instrumentach. Przy niektórych utworach do muzykowania włączają się ruchome postaci aniołów. Koronkowe szczyty i wieżyczki nadają katedrze niezwyklej lekkości. Oślaniają ją mury z bramami, basztami i wieżami, do których dostawione są zabudowania pełniące funkcje mieszkalne i administracyjne. Pałac biskupa Ferbera mieści obecnie Muzeum Mikołaja Kopernika. Przy katedrze znajduje się kapitułarz – miejsce, w którym od wieków odbywają się spotkania kapituły. W czasie zagrożenia, mieszkający na co dzień w kanoniach zewnętrznych kanonicy, znajdowali schronienie w kuriach wewnątrz obwarowań katedralnych. Mikołaj Kopernik korzystał w tym celu z zachowanej do dziś wieży znajdującej się w północno-

-zachodniej części murów. Druga z wież, która kiedyś pełniła funkcję dzwonnicy, dziś mieści w przyziemiu planetarium, i jest wyjątkowym punktem widokowym. Z wysokości 70 m n.p.m. można podziwiać panoramę miasta i okolic oraz Zalew Wiślany aż po Mierzeję Wiślana. W sezonie z Fromborka łatwo dostać się do Krynicy Morskiej. Najkrótszą, wodną drogę z Warmii na plażę nadmorską można przebyć statkiem lub tramwajem wodnym.

W kryptach katedry spoczywają szczątki biskupów warmińskich i kanoników, wśród nich Mikołaja Kopernika, zidentyfikowane dopiero na początku XXI wieku. Kopernik został pochowany zgodnie z panującym tu zwyczajem obok ołtarza, którym się opiekował. Teraz przy grobie wielkiego astronoma zatrzymują się wędrowcy z całego świata i oddają hołd człowiekowi, który myślą wyprzedził epokę. Był uznanym lekarzem i znawcą prawa kanonicznego, administratorem dóbr kapituły, ale wielka sława w dziedzinie astronomii »

przyszła później. W roku śmierci astronoma, w 1543 zostało wydane dzieło „De revolutionibus ...” i pewnie nigdy by się nie ukazało drukiem, gdyby nie upór młodego matematyka z Uniwersytetu w Wittenberdze, Jerzego Joachima Retyka, który przyjechał do Fromborka, żeby poznać dokonania Kopernika.

Oprócz zwiedzania najbardziej znanych zabytków, warto odwiedzić miejsca mniej uczęszczane. Wychodząc z warowni można dostrzec kanonie

wają się rośliny, które spotykają zarówno na naszych polach i łąkach, jak i pochodzące z obszarów śródziemnomorskich, a także obejrzeć wystawę „Profesjonalne zabawy z ciałem”. Muzeum nawiązuje do zainteresowań Mikołaja Kopernika medycyną. Po studiach medycznych, na które kapituła warmińska udzieliła Kopernikowi urlopu, leczył najznamiensze postaci ze swojego otoczenia – biskupów warmińskich i kanoników. W dolnej części miasta warto zwrócić

rynek oraz zabytkowy budynek przy ul. Błotnej, a Zespół Katedralny we Fromborku został uznany w 1994 roku przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za Pomnik Historii, znalazł się również na pierwszym miejscu w utworzonym przez ekspertów Kanonie Kulturowym Warmii i Mazur.

Frombork, położony na „kopernikowskim krańcu Ziemi” czeka wciąż na odkrywanie przez mieszkańców regionu, pielgrzymów i turystów.

FROMBORK – A TOWN ON THE EDGE OF THE WORLD

Nicolaus Copernicus rearranged the world. He called the place where he made his discoveries ‘the end of the World’. He meant Frombork, situated on the Vistula Lagoon, a place the sky suits astronomical observations for centuries.

Frombork is one of the main towns located on the Copernicus Route. In addition, the northern stretch of St. Jacob’s Pilgrim Path [El Camino Santiago] goes through the town. Pilgrims setting off on their journey from Estonia, Lithuania and north-east Poland usually visit the Archcathedral Basilica of the Assumption of the Blessed Mary and St. Andrew – the mother of all temples in Warmia.

Cathedral hill as well as the Canonries’ gardens are part of the beautiful panorama of the town and you are always welcomed by spectacular views, no matter from which direction you approach.

In Autumn, when the flow of tourist traffic slows down, Frombork reminds you more of a place from Copernicus’s times. It is easy to imagine the everyday work of the scientist which included

zewnętrzne, czyli domy kanoników. W miejscu obecnej kanonii św. Stanisława stał kiedyś dom Mikołaja Kopernika. W XVI i XVII w. kolejni właściciele rozbudowywali go, ale piwnice, mogą pamiętać najslawniejszego z fromborskich kanoników. Schodząc ze Wzgórza Katedralnego w kierunku wschodnim, można dotrzeć na ul. Starą. W zespole szpitalnym św. Ducha z końca XV w. mieści się Dział Historii Medycyny Muzeum Mikołaja Kopernika, z ogrodem zielnym, który odwiedzającym pozwala naocznie sprawdzić jak nazy-

uwagę na Wieżę Wodną – najstarszą tego typu budowlę w Polsce. Jej zadaniem było zaopatrywanie w słodką wodę zabudowania na wzgórzu. Dziś przy Wieży Wodnej można odwiedzić stoisko z pocztówkami, prezentującymi także przedwojenny Frombork. Niewiele jednak zachowało się miejskiej zabudowy z tych czasów.

Frombork to malownicze, zadbane i przytulne miejsce na Warmii, stale dbające o swój wizerunek. Miasto stara się być coraz piękniejsze. Uporządkowano Kanał Kopernika i zrewitalizowano

observing the sky from the terrace in addition to fulfilling his duties related to being a canon in the Cathedral. There aren't many fittings that survived from Copernicus's times as the majority of treasures were plundered during the Polish-Swedish wars. However, up until now you can admire the altar which was the main one in the cathedral—it is called the Polyptycs of Frombork with a figure of the Apocalyptic Madonna – the patron saint of Frombork. On the Rood Beam there is a crucifix like in 1510 and in the presbytery there is a unique epitaph to canon Boreschow – a rare example of a medieval picture in the shape of a circle – a so called 'tonda'.

In the enormous cathedral interior (90 m in length and 22 m in width) you can hear beautiful music coming from the great Frombork organs. You can easily believe that a whole orchestra is playing, not just one organ player. There are two instruments, one located in the presbytery and the other located, as traditionally found, above the main entrance to the cathedral, these open a wonderful world of sounds to your ears. The other choral organs add to the musical experience. The organ console with five keyboards is situated untypically on the floor of the cathedral. Therefore, you can admire the organ player's skills – which involves playing two instruments at the same time in addition to that when a piece of music is played, figures of angels start to move to the music.

Gothic gables and turrets give incredible lightness to the construction of the cathedral. The cathedral is surrounded by walls, gates, towers and fortified towers. There are also residential and administrative quarters built into and part of the fortifications. Nowadays, in which once was Bishop Ferber's Palace there is the Museum of Nicolaus Copernicus (Muzeum Mikołaja Kopernika). Near the cathedral there is a Chapterhouse – a place where Chapter meetings have been held for ages. During times of danger the canons living outside the walls found shelter in different curia inside the cathedral fortifications.

Nicolaus Copernicus found shelter in a tower in the north-west part of the walls. The tower is still preserved today. The other Tower, known as Radziejowski's Tower, functioned as a belfry. Nowadays, on the ground floor of the belfry there is a Planetarium. The Tower is regarded as a great viewing point and from a height of 70 m above sea level you can take in the striking panoramas of the town's surroundings, the Vistula Lagoon and even the Vistula Spit. During the summer, it's easy to sail to Krynica Morska from Frombork. The shortest way from Warmia to the other side of the lagoon and the sandy seaside beaches on the Vistula Spit is by ship or ferry.

The cathedral crypts are the place where the remains of Warmian bishops and canons are in eternal rest. Among them, there are the remains of Nicolaus Copernicus which were only identified a few years ago. Copernicus was laid to rest in accordance with standard practices of burial and he was buried close to the altar he took care of. Now, travellers from all over the world stop at the grave of the great astronomer in order to pay tribute to the man whose ideas were revolutionary and long ahead of his times. Nicolaus Copernicus was a respected medical doctor, an expert in canon law and an administrator of the estates of the Chapter. The publication of Copernicus's book *De Revolutionibus Orbium Coelestium* took place just before his death in 1543. Surely, the book wouldn't have been published in print if it hadn't been for Jerzy Joachim Retyk's persistence. Retyk was a young mathematician from the University of Wittenberg who came to Frombork to learn Copernicus' achievements.

Besides the most famous works of art and attractions, you should also visit and see places which are less well known. You can see the canonries outside the fortified walls – they are just located outside as you leave through the main gate. In the place of the present location of St. Stanisław's Canonry there was the house of Nicolaus Copernicus. In the 16th and 17th centuries, the house

was expanded but the cellars can recall the times of the most famous of all Frombork canons. While going down the Cathedral hill, a short walk to the east, you will reach ul. Stara where the Hospital of the Holy Spirit is located, dating back to the 15th century, there's the Museum of Medicine with a Herb Garden. The Herb Garden lets visitors see and learn the names of plants which grow in the Polish countryside as well as plants found in Mediterranean areas. In the museum you can also visit the exhibition entitled 'Profesjonalne zabawy z ciałem' (Professional fun with the human body). The museum refers to Nicolaus Copernicus's passion in medicine. After finishing medical studies, for which Copernicus was given a holiday, he treated the most renowned people from his surroundings – like the bishops and canons of Warmia.

In the southern part of the town, the Water Tower (Wieża Wodna) is worth visiting. The oldest Tower of a rare type in Poland. It was used for providing the cathedral and other buildings on the hill with fresh water in the 16th century. Nowadays, near the Water Tower you can drink a coffee or buy postcards showing pre-war Frombork. Unfortunately, there aren't many buildings existing from that time as that part of the town was badly damaged in World War 2.

Frombork is a picturesque, neat and cosy place in Warmia that takes care of its development. The town is always striving to be more and more beautiful. Copernicus's Canal (Kanał Kopernika) has been recently been renovated and given a facelift. The town square as well as the monument at ul. Błotna have been revitalised. The Cathedral Complex in Frombork became an official National Historic Monument and was awarded first place in the Cultural Attractions of Warmia and Masuria.

Frombork, located on Copernicus's edge of the World is still waiting to be discovered by locals, pilgrims and tourists alike.

*Opracowanie / By Maria Dzieciątek
 fot. UMWWM*

Michał Cessanis

podróżnik zapuszczający się
w najdalsze zakątki świata

Dziś rozmawiam z Michałem Cessaniszem – autorem książki „Opowieści z pięciu stron świata”, podróżnikiem zapuszczającym się w najdalsze zakątki świata, ale i zawsze chętnie wracającym na Warmię i Mazury. Na co dzień dzieli się swoimi przygodami na łamach portalu podróżniczego NaWalizkach.com.pl, a od marca br. pełni funkcję zastępcy redaktora naczelnego National Geographic Traveler.

Panie Michale, pasja do podróżowania zaprowadziła Pana ostatnio na szczyty National Geographic Traveler – gratuluję nowego wyzwania w imieniu całej redakcji LOVE WM. W obliczu tego sukcesu zawodowego jesteśmy ciekawi, jakie ambitne plany podróżnicze snuje Pan na najbliższą przyszłość?

Nie mogę doczekać się już powrotu na Sri Lankę, uwielbiam tę wyspę. Wspaniałe parki narodowe, kuchnia, przepiękne świątynie i cudowni ludzie. Tak tam jest. Na Sri Lankę wracam przede wszystkim dla ludzi. Dwa lata temu w jednej z wiossek poznałem wspaniałą rodzinę czarnowłosej Somy. Zaczęliśmy pisać do siebie listy. Już zapomniałem, jaka to frajda dostać od kogoś list! I tak przez dwa lata piszemy do siebie. Wysyłam Somie zdjęcia z Polski, pocztówki, by zobaczyła, jak jest w moim kraju, a Soma pisze mi co u jej synów i wnuków. W ostatnim liście napisała, że zaprasza mnie na obiad, na mięso z ziemniakami. I żebym koniecznie przyjechał na ten obiad z rodzicami. I tak się właśnie stanie. A gdy wrócę z Azji, to ruszam w Polskę. Uwielbiam polską wiosnę i polskie lato. Wtedy jest u nas najpiękniej. Będę znowu na Warmii i Mazurach. Wzgórza Dylewskie – to moje miejsce na Mazurach Zachodnich. Wracam tam każdego roku. Przypominają mi się wyjazdy do babci na wieś. Dom, w którym rozchodził się zapach pysznego jedzenia. Kuchnia, gdzie przy stole biesiadowała cała rodzina. Tak jest w Domu Gościńnym „Stara Szkoła” w Wysokiej Wsi pod Ostródą, gdzie lubię bywać. I u dr Ireny Eris, do której hotelu wpadam choćby na kilka dni, kiedy uznam, że po dalekich wyprawach, na których rzadko śpię w komfortowych warunkach, należy mi się odrobina luksusu. Mam tutaj naturę na wyciągnięcie ręki.

A co na Warmii i Mazurach najbardziej Pana fascynuje?

Powtórzę to słowo pewnie jeszcze wiele razy podczas tej rozmowy, ale dla mnie Warmia i Mazury to natura – jeziora,

las, pola, wijące się ścieżki. Miejsca tajemnicze, dla mnie niemal magiczne. Ucieczka od zgiełku miast, odpoczynek nad jeziorem, wieczorem ognisko, przy którym spotykam się z przyjaciółmi. Uwielbiam chodzić po mazurskich łąkach pełnych maków i chabrów. Albo wybrać się na spływ kajakiem Kanałem Elbląskim lub rzekami Wel, Marózką, Szelażnicą czy Krutynią. No i wytropić muflony – sprowadzone niegdyś z Korsyki i Sardynii dzikie owce o skręconych rogach, które dobrze zaaklimatyzowały się na Mazurach.

Czy są jakieś miejsca, atrakcje, produkty związane z naszym regionem, które szczególnie Pan lubi i polecałby odwiedzającym tę krainę turystom?

Lawendowe pola Joanny Posoch, która wyprowadziła się z Warszawy, żeby zacząć nowe życie na wsi. Wybrała Nowe Kawkowo. Na Warmię sprowadziła stary drewniany łemkowski dom z Beskidu Niskiego i zaczęła uprawiać lawendę. A jakby tego było mało, stawia też gliniane piec, zajmuje się zielerstwem oraz malowaniem na ceramice i tkaninach. I prowadzi pierwsze w Polsce żywe muzeum lawendy. Pięknie tam u niej przez cały rok, chociaż najciekawiej jest

latem, kiedy lawenda kwitnie. Wtedy zarówno Joanna, jak i jej przyjaciele i znajomi zbierają fioletowe kwiaty, suszą je w bukietach, a potem zanurzają np. w ciepłej oliwie, albo zalewane są alkoholem czy miodem. Przydadzą się takie domowe zapasy na jesień czy zimę. Lubię też rezerwat Jeziora Francuskiego. To zakłete miejsce owiane jest mroczną legendą. Otóż stacjonujący tutaj napoleońscy żołnierze zamierzali porwać piękne dziewczęta z sąsiedniej wioski. Dowiedziawszy się o tych zamiarach, mężczyźni zamieszkujący ową wieś

zapędzili żołnierzy na jezioro, które pokrywał lód. Ten pękł z hukiem, a złooczyńcy zapadli się na zawsze. Od tamtej pory jezioro jest nazywane Francuskim. No i jest jeszcze Grunwald, gdzie co roku odbywa się inscenizacja słynnej bitwy. Niesamowite widowisko!

Chętnie zaglądam do miejscowości położonej koło Ostródy – Starych Jabłonek, nie tylko ze względu na pyszne jabłka, które są serwowane na każdym kroku w Hotelu Anders. To miejsce warto odwiedzenia również ze względu na cudowną lokalizację – tuż nad samym jeziorem Szelaż Mały, które o poranku zaskakuje pięknymi widokami z trelami ptaków w tle.

»

W gorące dni natomiast zawsze jeżdżę do Państwa Smolej w Łukcie, gdzie w ich kawiarni można skosztować pysznych lodów domowej receptury o smaku prawdziwej mięty, pistacji czy też przypomnieć sobie smak lodów z lat 50-tych oraz wiele innych (przyp. red. piszemy o tym miejscu na str. 58)

I na koniec – w minionym roku ukazała się książka podsumowująca pewien etap Pana podróży po świecie – „Opowieści z pięciu stron świata”, którą polecamy. Ale nie mogę nie zapytać – kiedy możemy liczyć na podobne wspomnienia z Polski, a najchętniej z Warmii i Mazur oczywiście?

Książka o moich ulubionych miejscach w Polsce na pewno powstanie, chociaż wciąż więcej czasu spędzam poza krajem i zbieram materiały do kolejnej „zagranicznej” książki. W tej, która się ukazała zabieram czytelników do Azji, Afryki, Australii i Ameryki Południowej i pokazuję ludzi, którzy tam mieszkają, a także opisuję legendy i historie, które wciąż są żywe w danej społeczności. Poza tym sporo w książce jest rad na temat taniego podróżowania, tak więc szczerze ją polecam.

Do zobaczenia zatem na Warmii albo Mazurach! Dziękuję za rozmowę.

EN

MICHAŁ CESSANIS

Today, I have the pleasure of talking to Michał Cessanis who is the author of the travel book ‘Opowieści z pięciu stron świata’ [Tales from the Five Corners of the World] and a traveler who has been to the most remote parts of the world but always willingly comes back to Warmia and Masuria. He Regularly describes his travels on the travel portal – NaWalizkach.com.pl – and since last March he has been Deputy Editor-in-Chief of National Geographic Traveler.

Michał, the travel bug has brought you travelling to the top of National Geographic Traveler. I congratulate you on the new challenge on behalf of all the staff at LOVE WM. We are curious about your ambitious, travelling plans for the future?

I look forward to going back to Sri Lanka as I love that island. Wonderful national parks, cuisine, beautiful

temples and wonderful people, it is all there. The main reason why I go back to Sri Lanka are the people. Two years ago I met a wonderful family of black-haired Soma. We started writing letters to each other. I had forgotten what fun writing is and now we have been writing to each other for two years. I send her photos from Poland and she writes and tells me how her sons and grandchildren are. In the last letter she invited me and my parents for a dinner of meat and potatoes. When I come back from Asia, I will travel through Poland. I love the Polish spring and summer which is the most beautiful time here. I am going to visit Warmia and Masuria. The Dylewski Hills (Wzgórza Dylewskie) is my place in Western Masuria where I go back to every year as it reminds me of visiting my grandma in the country and of the house with the aromas of delicious food and the kitchen – table where the whole family spent wonderful times. It is the same in the Guest House ‘Old School’ (Stara Szkoła) in Wysoka Wieś near Ostróda where I like spending my time. I also spend a few days in dr Irena Eris hotel and spa when I need a little bit of luxury after remote travels during which I rarely sleep in comfortable conditions. Moreover, the nature here is just outside your window.

What fascinates you most in Warmia and Masuria?

Warmia and Masuria is above all, nature, lakes, forests, fields, meandering paths and mysterious, magical places. It is a great place to escape from it all, rest by a lake, a campfire in the evening where I meet my friends. I love walking across the fields full of poppies and cornflowers or going on a canoe trip along the Elbląg Canal or on rivers like the Wel, Marózka, Szwałnica or Krutynia. I like looking for mouflons, wild sheep with twisted horns, they are native to Corsica and Sardinia but they have adapted well to the local surroundings in Warmia and Masuria.

Are there any attractions located in our region that you like most and which of them would you recommend to tourists?

I love Joanna Posoch's lavender fields. She moved from Warsaw to start a new life in the countryside and now lives in Nowe Kawkowo. She transported an old, wooden Lemko hut from the Low Beskids (Beskid Niski) and started to cultivate lavender. Moreover, Joanna Posoch builds clay ovens and deals in herbs and painting on ceramics and fabrics. It is the only living lavender museum in Poland. It is a beautiful place

throughout the whole year but it is the most interesting in summer when the lavender is in full bloom. Then Joanna and her friends collect the purple flowers, dry them and later on put them in hot olive, alcohol or honey. Such stocks are valuable in autumn or winter.

I like Lake Francuskie Reserve which is a magical place shrouded in a dark legend. Napoleon's soldiers stationed at the lake planned to kidnap beautiful girls from the neighbouring villages. When the local country men living in the village got wind of the soldiers' plans they chased the soldiers onto the ice-covered lake. The ice on the lake broke and the villains fell into the lake forever. The lake was later named after the unlucky French soldiers – French Lake.

Another place I really enjoy is Grunwald where the annual re-enactment of the famous battle of Grunwald takes place and what an amazing spectacle!

I am very eager to drop in the resort next to Ostróda – Stare Jabłonki, not only because of delicious apples, which are served on every step in the Anders Hotel. It is a place worth visiting regarding its wonderful location – close by Lake Szwał Mały, which surprises by beautiful view with trill of birds in the morning. Whereas in hot days I visit Mr and Mrs Smolej in Łukta, in whose coffee house you can taste delicious, home-made ice cream

with a flavour of true mint, pistachio or you can recall the flavour of ice cream from the 50's and more others (we write about it on the page 58. – editorial note).

Lastly, a year ago, your book entitled 'Opowieści z pięciu stron świata' [Tales from the Five Corners of the World], was published and is highly recommended, it describes a certain period of your travels around the world. It is impossible not to ask you – when we can expect familiar memories of Poland, obviously, in particular of Warmia and Masuria?

Surely, I will write a book about my favourite places in Poland. However, these days I am spending more time abroad and I am collecting materials for another 'foreign' book. In the book 'Opowieści z pięciu stron świata' I take the readers to Asia, Africa, Australia and South America where I show the inhabitants and describe legends and customs which are still vivid in a given community. There is a lot of advice about cheap flights and other practical information too – so I highly recommend it.

See you then in Warmia and Masuria and thank you for the interview!

*Rozmawiała / Interviewed by
Justyna Szostek*

Kartaczewo

*Gołdap – miasteczko Cittaslow, posiadające status
uzdrowiska klimatyczno-borowinowego z kompleksem
tężni solankowych i pijalnię wód. Stąd wszędzie daleko,
ale za to jak pięknie.*

Ulokowane kiedyś pomiędzy Sambią a Natangią, później pomiędzy Prusami Wschodnimi a Litwą a teraz na granicy polsko-rosyjskiej między Mazurami a Suwalszczyzną. Przez wieki zamieszkiwane przez Prusów (Niemców), Polaków i Litwinów. To zawsze było jakieś pogranicze, a więc i smak dzisiejszych potraw ma „międzynarodowy” charakter a wśród nich kartacze (niemieckie – Keilchen, litewskie – cepeliny), sękacze czy precle wielkanocne. Dominuje jednak ten pierwszy i to właśnie tu – w Gołdapi kilkanaście lat temu powstało „Światowe Centrum Smakoszy Kartaczy” ze swoją sztandarową imprezą „Kartaczewo”.

Zacznijmy jednak od początku. Co to jest kartacz? To potrawa mająca owalny (w przekroju okrągły) kształt o długości najczęściej ok. 10 cm. Robi się je z surowych ziemniaków z niewielkim dodatkiem ziemniaków gotowanych a nadziewa gotowaną wieprzowiną (często mieszaną z wołowiną) z dodatkiem cebuli i przyprawami (koniecznie majeranek i czosnek). Najczęściej podaje się je ze skwarkami z boczką i cebulą. To spora ilość kalorii, ale ile przyjemności.

Festiwal Pogranicza „Kartaczewo” ma już wieloletnią tradycję i jest wspa-

niałą okazją do skosztowania najlepszych kartaczy w regionie. Zjawiają się tu amatorzy tego kulinarnego smakołyku z całej Polski i nie tylko. A kucharze zawodowi i gospodynie domowe prezentują swoje kulinarne umiejętności w ich przyrządzaniu. Ilu kucharzy, tyle smaków. Podczas Kartaczewa zgromadzeni mieszkańcy i turyści pochłaniają ponad 10.000 kartaczy. Wśród najbardziej chwalonych i wyróżnianych firm odnotować trzeba bar „U Jędrusia na Skarpie” czy restaurację „Matrioszka” z Gołdapi, zajazd „Pod Piękną Górą” (na Piękną Górę obrotowa kawiarnia) a także bar „Młyn” z Bani Mazurskich. Tylko ten ostatni przygotowuje na Kartaczewo około 3000 kartaczy i nie zdarzyło się, aby nie znalazły nabywcy.

Najważniejszym punktem Kartaczewa są jednak zawsze „Mistrzostwa Świata w jedzeniu kartaczy” rozgrywane w trzech kategoriach: dzieci, kobiet i mężczyzn. Aby zostać mistrzem świata, trzeba było w ostatnim roku w kategorii mężczyzn zjeść dwa kartacze w 57 sekund (nie jest to rekord świata) a w kategorii kobiet jednego w 17 sekund.

Festiwal to również stoiska z potrawami regionalnymi, sztuką i rzemiosłem

artystycznym. Choć w Gołdapi królują bezwzględnie kartacze to warto (już poza Kartaczewem) skosztować dań z jelenia czy lokalnych miodów (np. tatarski czy z Mazur Garbatych) albowiem większość terenów wokół miasta to obszary przyrodniczo chronione.

Gdy jednak nadwyrężymy podczas festiwalu nasz limit dziennych kalorii, wystarczy skorzystać z tutejszych atrakcji niwelujących ten nadmiar. Na terenie zdrojowym funkcjonują Mazurskie Tężnie Solankowe, w budynku „Zdroju” minitężnie i grota solna, pijalnia wód mineralnych i leczniczych a obok w Parku Zdrojowym nad jeziorem urządzenia do rehabilitacji ruchowej, ścieżki spacerowe i rowerowe oraz plaża miejska i molo. W samym centrum miasta jest Park Kinezyterapeutyczny z urządzeniami do rehabilitacji ruchowej, miłą aranżacją zieleni i podświetlanymi kolorowymi fontannami z elementami małej architektury. To miejsce wieczornych spotkań mieszkańców miasteczka.

Festiwal Pogranicza KARTACZEWO odbywa się tradycyjnie w pierwszą niedzielę sierpnia, co oznacza, że w tym roku warto zawitać do Gołdapi 6 sierpnia.

A więc do zobaczenia!

»

EN

KARTACZEWO

Gołdap a small, Cittaslow spa town famous for its pump rooms, climate, mud spa and with a complex of brine graduation towers too.

A beautiful town situated off the beaten path, in the past, it was located between the historic regions of Sambia and Natangia, Baltic tribal regions – like the American Indians had!, later on between eastern Germanic Prussia and Baltic Lithuania. Nowadays, Gołdap is situated between Masuria and Suwalszczyzna regions and also on the current Pol-

ish-Russian border. For ages it has been inhabited by Prussians [Baltic], Prussians (German), Polish and Lithuanian. Gołdap has always been some kind of a border region so the taste in local food has, let's say an 'international flavour'. Polish 'Kartacze', in German-Keilchen, and Lithuanian – cepeliny is the most well-known dish.

Let's start with the question – What is 'kartacz'? Kartacz is a dish, oval shaped, a circular cross-sectional shape, which is usually 10 cm long. It is made from raw potatoes mixed with boiled potatoes. The filling of kartacz is pork very often mixed with beef, onion, marjoram and garlic. It is usually served with onion and bacon greaves. It provides you with a lot of calories but also with a lot of pleasure.

A long-standing tradition is the Regional Border Festival 'Kartaczewo' (Festiwal Pogranicza Kartaczewo) and it is a great opportunity to taste the best versions of kartacz from the region. The festival attracts not only Polish people but also people from all over the world. Professional cooks as well as local housewives show their cooking skills in the art of making kartaczes. There are probably as many different versions of kartacz as there are cooks. During the festival 'Kartaczewo' over 10,000 kartaczes are eaten. Among the most praised and award-winning bars and restaurants listed are: 'U Jędrusia na Skarpie' bar, 'Matrioszka restaurant' from Gołdap, 'Pod Piękną Górą' roadhouse and 'Młyn' bar in Bania Mazurska. The 'Młyn' bar

in Banie Mazurskie is the only one that offers about 3000 kinds of kartoche and it has never ever been known that those kartoche haven't found a consumer yet. The highlight of the festival is the 'World kartoche Eating Championships' ('Mistrzostwa Świata w jedzeniu kartoche') which consists of three different categories: children, women and men. Last year you had to eat 2 kartoche in 57 seconds, in order to qualify for the World's men's Champion's category, and only 1 kartoche in 17 seconds to become the World Champion in the women's category.

At the festival you can see various stalls with regional dishes as well as local handicrafts. Although, kartoche is the most popular dish in Gołdap, other dishes such as venison and game meats

are worth tasting too. You should try the local honey like Tatarski or Mazury Garbate as mentioned earlier honey comes from areas around the town which are mainly environmentally protected and some of the most pristine in Europe.

If you exceed your daily limit of calories you can use various local attractions to help reduce them. In the Spa area there are Masurian brine graduation towers and in the building called 'Zdrój' there are mini brine graduation towers, a salt cave and a pump room. Zdrojowy Park is located by a lake and offers facilities including kinesio-therapy, walking and cycle paths, a public beach and pier. In the town centre there is a 'Kinezyterapeutyczny Park' which offers kinesio-therapy. The park attracts local

inhabitants and tourist with its green surroundings and illuminated colourful fountains decorated with pretty little architectural elements. It's a place where the locals come and chat in the evenings. The Regional Border Festival Kartaczewo (Regionalny Festiwal Pogranicza Kartaczewo) traditionally takes place on the first Sunday of August.

So, see you in Gołdap then!

Opracowanie / By Stanisław Harajda

**Więcej informacji na stronach /
More information on websites:**

www.goldap.info

www.uzdrowiskogoldap.pl

Kulinary *Ryn*

W Rynie życie inaczej płynie! A to m.in. dzięki smacznej kuchni, której warto poprobować w Gościńcu Ryński Młyn czy Restauracji Refektarz na ryńskim zamku.

”

Gościniec Ryński Młyn oczaruje tych, dla których jednakowo ważne są doznania podniebienia i atmosfera odwiedzanego miejsca.

”

Gościniec Ryński Młyn z widokiem na czarowne Jezioro Ryńskie został gruntownie odrestaurowany, by zaskoczyć gości zarówno niezwykłością wystroju jak i potraw opartych na tradycyjnych recepturach. Już od wejścia powitają Państwa piękne Karczmarki, częstując regionalnym smalcem i ogórkami zatapianymi w beczkach tamtejszej spiżarni. Świeżo pieczony pachnący chleb w różnych smakach będzie stanowił znakomity dodatek zarówno do smakowitych ryb, jak i rozplływających się w ustach golonki czy żeberka. Smakosze potraw z rusztu będą mogli uczestniczyć w grillowaniu na tarasie z zapierającym dech widokiem.

Uroku i smaku serwowanym Państwu daniom dodaje sposób ich podania – gliniana zastawa, jak i wyśmienite trunki. Pierogi, babkę czy kiskę wzbogacą Państwo smakiem pszennego piwa. Koneserom trunków proponujemy także szeroką gamę miódów i win do wielogodzinnej degustacji.

Gościniec Ryński Młyn oczaruje tych, dla których jednakowo ważne są doznania podniebienia i atmosfera odwiedzanego miejsca.

W tym samym budynku znajduje się również sklep „Smaki Mazur” oferujący ciekawy wybór produktów regionalnych. A nad recepturami ryńskich smaków czuwa na co dzień – Chef Agnieszka Wesołowska – mistrzyni dawnej sztuki

kulinarnej, wielokrotnie nagradzana w konkursach kulinarnych.

www.rynskimlyn.pl

Cechą, która wyróżnia Hotel Zamek Ryn**** spośród innych obiektów, jest niezwykle stylowy wystrój wszystkich pomieszczeń dostępnych dla Gości. Oprócz pokoi i apartamentów mowa tu także o gotyckiej restauracji Refektarz.

W restauracji króluje ponadczasowa klasyka w nowoczesnej aranżacji. Szef Kuchni – Ireneusz Koniuszek – zdobywał kulinarne szlify w najbardziej prestiżowych obiektach hotelarskich na północnym zachodzie Anglii. Jego wieloletnie doświadczenie pozwala »

na komponowanie dań z wyrafinowanym kunsztem, lekkością i tworzenie dzieł kulinarnych z połączenia smaków staropolskich, międzynarodowych oraz trendów kuchni fusion. Koronne danie Szefa Kuchni to confit z kaczych nóżek; sekretne przyprawy i zioła z przyzamkowego ogrodu oraz specjalny proces przygotowywania wydobywają z mięsa feerię smaków i aromatów.

Każda pora roku to idealny powód do inspiracji kulinarnych. Wiosną przygotowuje się szparagi, raki i pieczoną jagnięcinę. Latem dominują dania kuchni wegetariańskiej. Jesiennymi specjalnościami są potrawy z grzybów

”

Tego lata Szef Kuchni Ireneusz Koniuszek poleca szczególnie grasicę z borowikami, topinamburem oraz shimeji.

”

i dziczyzny (borowiki, rydze, jelenie, dziki, bażanty). Zima natomiast to popisy kuchni słowiańskiej, czyli pierogi, pyzy, knedle, a także aromatyczne babki ziemniaczane. Przez cały rok zamkowy cukiernik potrafi wyczarować cuda w postaci ciast, tortów i deserów z roz-

pływającej się w ustach czekolady, pachnących i świeżych owoców i najwyższej jakości składników.

Tego lata Szef Kuchni Ireneusz Koniuszek poleca szczególnie grasicę z borowikami, topinamburem oraz shimeji.

www.zamekryn.pl

CULINARY RYN

Thanks to delicious cuisine which is worth tasting in Ryński Mill Tavern or the Refectory restaurant in Ryn castle, it can be said life here has a much slower pace.

Ryński Mill Tavern overlooking the enchanting Lake Ryńskie was completely restored to surprise its guests with extraordinary décor and traditional recipes. At the entrance you are welcomed by beautiful Innkeepers offering regional lard and pickles from barrels kept in the pantry. Freshly baked bread in a variety of flavors will be an excellent addition to delicious fish and mouth-watering pork knuckles or ribs. Gourmets of roast dishes will have a chance to participate in the barbecue show on the terrace with breathtaking views in the background.

The earthen tableware filled with delicious drinks add even more charm to the refined taste and meals served in Ryński Mill Tavern. Dumplings, potato cakes or potato sausage may be accompanied by

wheat beer. Connoisseurs of honey and wines are offered a wide range of honey and wine for hours of tasting.

Ryński Mill Tavern will enchant those who value delicious food and the local atmosphere.

In the building there is a shop 'Tastes of Masuria' (Smaki Mazur) offering a wide range of regional products.

Chef Agnieszka Wesołowska, a master of the art of cooking, many times recognized by winning culinary competitions, takes care of Rynski recipes.

www.rynskimlyn.pl

The key feature distinguishing The Hotel Castle Ryn**** from other places is the unusually stylish décor of all the rooms available to guests. Apart from rooms and apartments, the gothic restaurant called the Refectory restaurant is unique.

The interior of the restaurant is dominated by timeless classics in a modern arrangement. The chef, Ireneusz Koniuszek, gained his professional experience in the most prestigious hotels in north-west England. His experience allows him to successfully compose and create dishes of culinary delights from traditional Polish, international and fusion cuisine

trends. One of the traditional dishes recommended is delicious confit of ducks legs, a secret combination of spices and a special process of meat preparation brings out the unique taste.

Every season of the year is ideal for different culinary inspirations. In spring asparagus, crabs and baked lamb are prepared, summer is dominated by vegetarian cuisine, autumn is famous for dishes from wild mushrooms of different kinds and game meat products like stag, wild boar or pheasant. Winter is known for Polish cuisine-dumplings, potato dumplings, fruit dumplings and an aromatic potato cake. Throughout the whole year in the Castle, the confectioner can produce wonders such as: cake, birthday cake and desserts from mouth-watering chocolate, fresh fruit and high quality ingredients.

This summer the Chef recommends in particular venison veal sweetbreads with cep mushroom, Jerusalem artichoke and shimeji mushroom.

www.zamekryn.pl

Any time of the year is good to savour the local delights in Ryn !

Opracowanie / By Justyna Szostek

Jedziemy NAD JEZIORAK

International Waterbike Regatta, Regaty Pomarańczowe czy Regaty o Błękitną Wstęgę Jezioraka – to tylko część wydarzeń, które w tym roku odbędą się na wodach jeziora Jezioraka. Okolice najdłuższego jeziora w Polsce warto odwiedzić nie tylko ze względu na ciekawe imprezy, ale przede wszystkim ze względu na atrakcje przyrodnicze. To jeden z najpiękniejszych zakątków Polski!

Jezioro Jeziorak to jezioro rynnowe, najdłuższe naturalne jezioro w Polsce, największe na Pojezierzu Iławskim i trzecie po Śniardwach i Mamrach na Warmii i Mazurach. Leży na szlaku Kanału Elbląskiego, w bezpośrednim zapleczu polskiego odcinka Międzynarodowej Drogi Wodnej E70 i Pętli Żuławskiej.

Jezioro ma bogatą linię brzegową, otoczone jest pięknymi lasami. Porastające brzeg akwenu lasy wraz z okolicznymi jeziorami tworzą Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego. W granicach parku utworzono kilka rezerwatów przyrody, chroniących liczne unikalne fragmenty lasów, terenów lęgowych ptactwa, leśnych jezior i torfowisk. Wśród nich należy wyróżnić rezerwaty: „Czerwica” – utworzony w celu ochrony kolonii kormoranów, „Jezioro Gaudy” – chroniący miejsca lęgowe ptactwa wodnego, błotnego i interesujące zespoły roślinności oraz unikatowy

rezerwat „Jasne” z przejrzystą czystą wodą. Na terenie parku znajdują się trzy piękne ścieżki dydaktyczne, wytyczono tam też kilka interesujących szlaków.

Na jeziorze Jeziorak znajduje się aż 16 wysp. Na wielu z nich gnieźdzą się kormorany. W wodach Jezioraka żyją liny, sumy, sandacze, szczupaki, węgorze, leszcze, płocie, karpie i okonie – to istny raj dla wędkarzy.

Jeziorak doskonale nadaje się do uprawiania sportów wodnych, co każdego roku wykorzystują wytrawni żeglarze i kajakarze, planując swoje wodne podboje. Popularność wyznaczonych tu tras kajakowych i żeglarskich miała duży wpływ na ułożenie w Iławie i okolicach hoteli, przystani, stanic wodnych, obozowisk i pól biwakowych.

Informacje o bazie noclegowej czy też wodnej można uzyskać w dwóch punktach informacji turystycznej mieszczących się w Iławie:

Powiatowe Biuro Informacji Turystycznej – www.port-ilawa.pl,
tel. +48 602 744 083

Miejskie Biuro Informacji Turystycznej – www.it-ilawa.pl,
tel. +48 89 648 58 00

Ważnym wydarzeniem na Jezioraku będą regaty łodzi prototypowych – International Waterbike Regatta. W dniach od 25 do 27 maja na Jezioraku, w sąsiedztwie nowoczesnego Portu Śródlądowego, odbywać się będą widowiskowe regaty prototypowych jednostek zasilanych wyłącznie siłą ludzkich mięśni. Najważniejszym dniem regat będzie sobota 27 maja. To wtedy odbywać się będą wyścigi finałowe. Więcej informacji o wydarzeniu na stronie www.iwr2017.pl.

Jezioro Jeziorak ze swymi nieoczekiwane otwierającymi się pośród trzcin tajemniczymi zatokami i urokliwymi »

”

Popularność wyznaczonych tu tras kajakowych i żeglarskich miała duży wpływ na ulokowanie w Ławie i okolicach hoteli, przystani, stanic wodnych, obozowisk i pól biwakowych.

”

wypami, umożliwia nie tylko obcowanie z naturą, ale stanowi również wyzwanie dla poszukiwaczy przygód. To przecież w Iławie i na Jezioraku stworzony przez Zbigniewa Nienackiego bohater serii powieści „Pan Samochodzik i...” szukał zaginionych skarbów. W podróż po Jezioraku – nie tylko śladami kultowego Pana Samochodzika – wybrać się można już na godzinny rejs statkiem Żegluga Ostródzko-Elbląskiej (cumuje w Porcie Śródlądowym) oraz tramwajem wodnym „Ilavia” (cumuje w centrum miasta, przy galerii handlowej). Informacje o godzinach rejsów oraz cenach biletów znajdują się na stronach: www.zegluga.com.pl www.sport-ilawa.pl

Wśród wielu atrakcji okolic Jezioraka wyjątkowe miejsce zajmuje unikalny

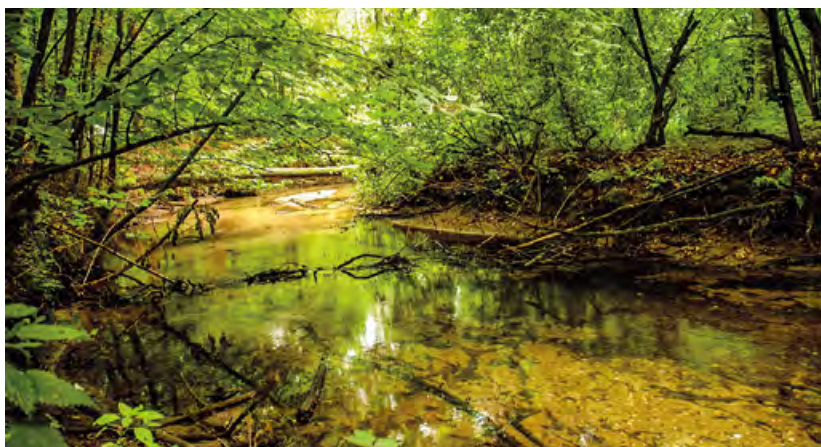
w skali światowej Kanał Elbląski. Jest to jedna z najpiękniejszych dróg wodnych Europy. Łączy jezioro Jeziorak z Zalewem Wiślanym. Wybudowany w latach 1848–1872 i zaprojektowany przez niemieckiego inżyniera Georga Jakoba Steenke kanał funkcjonuje do dziś w niezmienionej formie, zadziwiając kunsztem XIX-wiecznej wiedzy inżynierskiej. Genialne rozwiązanie polegało na wybudowaniu na trasie kanału śluz i pochylni, które niwelują różnicę poziomów wody o około 100 metrów. Bilety na rejsy po kanale można zarezerwować przez stronę www.zegluga.com.pl

Warto też pamiętać, że Jeziorak to nie tylko raj dla wodniaków. Miłośnicy pieszych i rowerowych wycieczek oraz jazdy konnej mogą przemierzać w okolicy kilkaset kilometrów szlaków turystycznych. Biegają one przez ogromne kompleksy

leśne, brzegami rzek i jezior. Na ich trasie, oprócz unikatowej flory i fauny, podziwiać można również zabytki architektury: dwory, kościoły, zamki i pałace dawnej arystokracji pruskiej.

Na południowym krańcu Jezioraka z kolei leży Iława – turystyczne centrum na zachodzie regionu Warmii i Mazur. To tu znajdują się nowoczesne hotele (3, 4 i 5 gwiazdkowe), porty i przystanie, w tym Port Śródlądowy z zapleczem i z jedynym w Polsce portowym biurem informacji turystycznej. Planując swój pobyt nad Jeziorakiem, warto korzystać z pomocy wykwalifikowanych pracowników tego biura.

Na zachodnim brzegu Jezioraka, w odległości 20 km od Iławy, na wysokim jeziornym brzegu, leży słynąca ze swych turystycznych atrakcji wieś Siemiany. Otoczona jest gęstymi lasami i sycona powietrzem, jakie wiatr przynosi tu

z rozległego Jezioraka. To stamtąd roz-
tacza się piękny widok na wielkie rozle-
wisko najdłuższego jeziora w Polsce. Sie-
miany i wiele innych wsi porozrzucanych
na brzegach Jezioraka posiadają swoisty
mikroklimat, który pomaga w leczeniu
chorób układu oddechowego.

Te wszystkie atrakcje dostępne są na
wyciągnięcie ręki – i tak już w ciągu
1h 40 min można przemieścić się
szybką koleją z Warszawy do Hławy lub
też w ciągu zaledwie 1 h z Gdańska.
Dojazd do Hławy samochodem z miast
centralnej Polski zajmuje tylko około
2 godzin. To doskonałe skomunikowa-
nie Polski z Jeziorakiem daje również
szybki dostęp do portu lotniczego
w Gdańsku (Port Lotniczy Gdańsk im.
Lecha Wałęsy – 165 km) czy w Warsza-
wie (Port Lotniczy Warszawa-Okęcie
im. F. Chopina – 217 km, Port Lotniczy
Modlin – 170 km).

EN

LET'S GO TO LAKE JEZIORAK!

Events such as the International Waterbike Regatta, the Orange Regatta and the Blue Ribbon Regatta ('Regaty o błękitną wstęgę Jezioraka') are only some of the events that are taking place on Lake Jeziorak this year. You should visit the environs of the longest lake in Poland not only because of interesting events but for its natural attractions too. No doubt, it is one of the most beautiful parts of Poland!

Lake Jeziorak is a ribbon lake, the longest natural lake in Poland and the big-
gest one in the region of Pojezierze
Hławskie [Hława Lake District] and is the
third biggest lake after Śniardwy and
Mamry lakes in Warmia and Masuria.
It is located in the territory of the Elbląg
Canal, and a central part of the Interna-
tional Waterway E70 and the Żuławy
Sailing Loop.

The lake has a rich shore and is sur-
rounded by beautiful forests. The forests
on the lake shores with other surround-
ing lakes make up Hława District Land-
scape Park. Within the boundaries of the
Landscape Park there are some nature
reserves that protect numerous
elements of natural life such as bird
breeding grounds, forest lakes and peat-
bog. Among some worth mentioning
are: Czerwica Lake, established to pro-
tect colonies of cormorants, Gaudy Lake »

to protect the breeding places of water birds, marsh birds and interesting flora complex, and the unique Jasne Lake with its crystal clear water. The Landscape Park offers three beautiful educational paths and many other interesting trails. There are 16 islands on Lake Jeziorak. Many of them are home to cormorants and in the water of the lake you can find various fish like: tench, catfish, zander, pike, eel, bream, roach, carp and perch-it is an angling paradise.

Lake Jeziorak is perfect for water sports, especially for sailing and canoeing. The popularity of the sailing and canoeing routes brings a lot of business to the local tourist industry. Information about accommodation and water bases is available in two tourist information points in Iława:

Powiatowe Biuro Informacji
Turystycznej – www.port-ilawa.pl,
phone No. +48 602 744 083
Miejskie Biuro Informacji
Turystycznej – www.it-ilawa.pl,
phone No. +48 89 648 58 00

The International Water Bike Regatta, is an important event on Lake Jeziorak. The event takes place on 25th–27th of May centred in the modern Inland Port. The Regatta of prototype boats is spectacular because it is human strength that matters. The highlight is Saturday 27th May as the final race takes place then. More information about the event is available on www.iwr2017.pl

Lake Jeziorak with its hidden bays and charming islands among the reeds not

only brings you closer to nature but also is a challenge for adventurers. It is Iława and Lake Jeziorak where the main character in the Polish novel series 'Pan Samochodzik' by Zbigniew Nienacki, was looking for lost treasures. You can take a 1 hour cruise on the lake following in the wake of Pan Samochodzik on a water tram or on a ship of the Ostróda-Elbląg Ship Transport Company, the ship docks in the Port near the shopping mall.

Information about cruise start time and tickets price is available on:

www.zegluga.com.pl
www.sport-ilawa.pl

Among the numerous attractions of Jeziorak's environs worth mentioning is the Elbląg Canal – a technical wonder on

a global scale. It is one of the most beautiful waterways in Europe connecting Jeziorak Lake with the Vistula Lagoon. The canal built in 1848–1872 and designed by German engineer George Jakob Steenke is used up until now in an unchanged form – surprising us with the 19th century engineering knowledge. The ingenious solution is that when the difference in water levels approaches 100 m, it is overcome using locks and a remarkable system of inclined plains between lakes.

The tickets for the cruise can be booked on www.zegluga.com.pl

It's worth remembering that Lake Jeziorak is not only a paradise for boaters. There are hundreds of kilometres of walking trails, bike and horse riding

routes. The routes go through the enormous forest complex and along the banks of rivers and lakes. You can admire not only unique flora and fauna but also architectural landmarks such as: manors, churches, castles and palaces of the former Prussian aristocracy.

Iława – a tourist centre in the western region of Warmia and Masuria is located on the southern edge of the Lake. It is a town with modern 3–5 stars hotels, ports and marinas including an Inland Port with a supply base and the only in Poland Tourist Information Office in a port. When you plan your stay by Jeziorak, it is a good idea to use the help of well-trained staff of this office.

Siemiany village 20 kms from Iława is located on a high lake shore on the western edge of the Lake. The village

is famous for its tourist attractions and is surrounded by dense forests, fed by the air brought by the wind from the lake. Siemiany has a spectacular view over a large stretch of the longest lake in Poland. Siemiany and other villages on the shores of the lake have a specific microclimate which help in the treatment of respiratory diseases.

You can get to Iława from Warsaw in 1h 40 minutes by Pendolino train or only in 1 hour from Gdansk. Travel to Iława from cities and towns in central Poland takes only 2 hours. Good public transport connections makes it easy from Gdansk Airport, 165 km and Warsaw Airport, 217 km.

*Opracowanie / By Michał Młotek
fot. arch. Portu Śródlądowego w Iławie*

Kraina ZALEWU WIŚLANEGO

Zalew Wiślany to płytki akwen morskich wód wewnętrznych oddzielony od morza piaszczystą mierzeją, która jeszcze w XIII wieku była siecią wysp przeciętą naturalnymi cieśninami. Dzisiaj z morzem Zalew łączy jedna cieśnina – co ciekawe – nie naturalna, lecz wykonana w XIV wieku przez człowieka. Przez wody Zalewu przebiegają dwie granice – państwowa i regionalna. Granica państwowa dzieli Zalew na część polską i rosyjską, a regionalna na część pomorską i warmińsko-mazurską. Polska część Zalewu Wiślanego jest trzykrotnie większa od jeziora Śniardwy i zaledwie o 30% mniejsza od wszystkich Wielkich Jezior Mazurskich. To największy akwen w Polsce.

www.zalewwislany.pl, www.zalew.org.pl

Kraina Zalewu Wiślanego to także wiele lądowych atrakcji i miejsc wartych odwiedzenia. Jednym z nich jest Elbląg. To tutaj bierze swój początek szlak żeglugowy do Ostródy wiodący poprzez system pięciu pochylni. Obiekty godne zwiedzania to m.in.: zrekonstruowane stare miasto, gotycki kościół z XIV wieku pw. św. Mikołaja – obecnie katedra, która ze swoją 95-metrową wieżą stanowi dominantę miasta, dawny poddominikański kościół pw. NMP

stuletnim drzewostanem dębowo-bukowym. Urok Kadyn docenił sam cesarz Wilhelm II, przeznaczając je na swoją prywatną letnią rezydencję. Na polecenie cesarza przeprowadzono gruntową odbudowę miejscowości według projektów berlińskich architektów. W Kadynach wybudowano wówczas cały szereg przepięknych domów mieszkalnych w tzw. Ordenstil (styl zakonny), z widocznymi elementami neogotyku, które zachowały się do dzisiaj. Tolkmicko to miasteczko

ołtarz ofiarny Prusów. Frombork to niewielkie miasteczko położone na wzgórzach u brzegu Zalewu Wiślanego założone w XII wieku (przyp. red. więcej o Fromborku piszemy na str. 60). Braniewo położone nad rzeką Pasłęką, to jedno z najstarszych miast w Polsce, założone w I połowie XIII wieku, pierwsza stolica Warmii z siedzibą biskupów warmińskich. Obiekty godne uwagi to m.in.: kościół i klasztor pw. św. Katarzyny, kościół pw. św. Krzyża oraz minizoo. Nowa Pasłęka z kolei to oaza ciszy i spokoju, ostatni polski port nie tylko na Zalewie Wiślanym, ale na wschodzie Rzeczypospolitej, baza floty rybackiej. Z Zalewem Wiślanym łączy się jeden z piękniejszych szlaków wodnych w Polsce – Pętla Żuławska. Obszar pętli to miejsce wypoczynku, aktywnej rekreacji, niezwykłych krajobrazów i fascynującej przyrody. To 303 km niezapomnianej przygody, którą można przeżyć płynąc kajakiem, jachtem, łodzią motorową lub hauseboat'em. To nowoczesna infrastruktura przeznaczona dla turystów – wodniaków – sieć portów, przystani żeglarskich i pomostów cumowniczych o najwyższej jakości.

Więcej informacji na stronie:

www.petla-zulawska.pl

Warto wspomnieć, iż na Zalewie od 8 lat odbywają się Międzynarodowe Regaty o Puchar Trzech Marszałków – województwa warmińsko-mazurskiego, województwa pomorskiego i gubernatora Obwodu Kaliningradzkiego FR, które łączą wszystkich trzech gospodarzy tego wspaniałego akwenu. Regaty z roku na rok przyciągają coraz więcej żeglarzy i widzów. Towarzyszy im wiele imprez nie tylko o charakterze sportowym, ale również kulturalnym. Sprzyja to bliższemu poznaniu się mieszkańców szeroko pojętej Krainy Zalewu Wiślanego po obu stronach granicy oraz integracji środowisk żeglarskich. W tym roku regaty odbędą się w dniach 06–09 lipca. Więcej informacji na stronach:

www.jachtklub.elblag.pl oraz

www.dal-frombork.pl

»

– obecnie Centrum Sztuki Galeria EL, brama targowa z XIV wieku oraz wyjątkowa ścieżka kościelna. Suchacz to wieś nad Zalewem Wiślanym, która wpisała się na karty historii Polski bitwą morską z 15 września 1463 roku. To tutaj od kilku lat w rocznicę bitwy odbywa się inscenizacja – krótka część lądowa bitwy morskiej, połączona z pokazem walk rycerskich. Niezwykle malownicza i urokliwa miejscowość Kadyny, położona na Wysoczyźnie Elbląskiej, sąsiaduje z rezerwatem leśnym „Kadyński Las” z ponad dwu-

portowe i największy port na Zalewie Wiślanym, stanowiący nie tylko schronienie dla kutrów rybackich, ale także dogodną przystań dla statków żeglugi pasażerskiej. Obiekty godne uwagi to m.in.: kościół z XIV wieku pw. św. Jakuba Apostoła, baszta gotycka, kaplica barokowa z XVIII wieku oraz domy mieszczańskie z II połowy XVIII wieku. W odległości około 4 km od Tolkmicka w wodach Zalewu Wiślanego zanurzony jest wielki głaz narzutowy o obwodzie 13,8 m – tzw. Święty Kamień – dawny

”

Kraina Zalewu Wiślanego
to także wiele lądowych atrakcji
i miejsc wartych odwiedzenia.
Jednym z nich jest Elbląg.

”

Elbląg Tourist Attractions Office
Elbląskie Biuro Atrakcji Turystycznych

ifing

ul. Stary Rynek 54-59

82-300 Elbląg

+48 55 611 66 99

www.ifing.pl

ifing

Relaxation
SPA

HOTEL
ELBLĄG

Dom Królów
Muzeum
Historii

AD 1999

unforgettable experiences

niezapomniane przeżycia na fali

EN

THE LAND OF THE VISTULA LAGOON

The Vistula Lagoon is a shallow body of water separated from the sea by the sandy Vistula Spit which was a group of islands separated by a series of straits until the 13th century. Nowadays, there is only one strait left, man-made in the 14th century, connecting the lagoon with the Baltic. There are two borders today dividing the lagoon/spit, an international border and a regional one. They are between Poland and Russian Kaliningrad Oblast and the Polish provinces of Pomerania and Warmia and Masuria. The Polish part of the Vistula Lagoon is three

times bigger than Lake Śniardwy and only 30% smaller than all the Great Masurian Lakes together. It is the biggest body of water in Poland.

www.zalewwislany.pl,
www.zalew.org.pl

The Land of the Vistula Lagoon also offers a lot of tourist attractions. One of them is Elbląg, a city where the sailing route to Ostróda starts, leading through the unique system of five water-driven inclined planes. Among other attractions which are worth seeing in Elbląg are: the reconstructed Old Town, the gothic St Nicholas' Church dating from the 14th century – now a cathedral with a 95-metre high tower which dominates the skyline of the city, the Dominican Church of the Blessed Virgin Mary, nowadays EL ART Gallery, the Market Gate dating from the 14th century and the unique Church Path.

Suchacz is a village located outside Elbląg on the Vistula Lagoon, famous for a sea battle which took place on the 15th of September in 1463. This is where the re-enactment of the land part of the sea battle including a display of Teutonic Knight fighting has been held for a number of years.

Kadyny is a charming and picturesque village located in the Elbląg Uplands beside the Natural Forest Reserve 'Kadyński Las' which is home to ancient oak and beech trees. The charm of Kadyny was appreciated by the Emperor Wilhelm II who made the village his own private summer residence. At the emperor's request, a major modernization of Kadyny was carried out according to ideas from Berlin-based architects. Numerous beautiful residential buildings in the so called 'Ordenstil' Order style with neo-gothic elements were built at that time and have been preserved till today.

»

Tolkmicko, which is just down the road, is the biggest port on the Vistula Lagoon and is a harbor both for private sailing vessels and for tourist ships. Historical buildings worth seeing are: St. Jacob's the Apostle's church from the 14th century, a gothic tower, a baroque chapel from the 18th century and residential buildings from the second half of 18th century.

4 kms from Tolkmicko, immersed in and protruding from the waters of the Vistula Lagoon is an impressive glacial stone measuring 13,8 m in perimeter, called the 'Sacred Stone'. Legend has it that it is an ancient Prussian sacrificial altar.

Frombork is a little town, established in 12th century, located in the hills on the Vistula Lagoon shore. It is worth checking out more about Frombork on the 60th page.

Braniewo, located on the Pasleka River, is one of the oldest towns in Poland. It

was established in the first half of the 13th century and was the first capital of Warmia and the seat of the Warmian bishops. The attractions which are worth seeing are: St. Catherine's church and monastery, the Holy Cross church and mini zoo.

Nowa Pasłęka, outside the town, is an oasis of peace and tranquility. It is a base of a local fishing fleet and the last Polish harbour not only on the Vistula lagoon but also in the European Union, next stop Russia!

The Żuławy Loop is one of the most beautiful tourist waterways in Poland connecting the Żuławy Loop with the Vistula lagoon. The area of the Żuławy Loop is a place of relaxation, active recreation, unusual landscapes and fascinating nature. It is 303 km of unforgettable adventure by canoe, yacht, motorboat or houseboat. The modern infrastructure port networks, sea harbours and high-quality mooring piers are

free to be used by everyone who likes the water. More information on:

www.petla-zulawska.pl

The Three Marshals' Regatta Cup, the Marshal of Warmia and Masuria province, the Marshal of Pomerania province and the Governor of the Russian Kaliningrad Oblast has been held on the lagoon for 8 years. The regatta is growing more and more popular year by year. There are many other sports and cultural attractions part of that festival too. The event promotes the opportunity to bring together the people living on all sides of the Lands of the Vistula Lagoon and also the integration of sailing associations. This year the regatta is taking place on the 6th–9th of July.

More information available on:

www.jachtklub.elblag.pl and
www.dal-frombork.pl

Opracowanie / By Kamila Górecka-Kirwiel

Szlak Krutyni

KAJAKIEM,
ROWEREM, PIESZO

Ideą funkcjonowania każdego szlaku turystycznego jest wędrówka i krajoznawstwo. Mało który szlak jednak można przemierzyć kilkoma formami aktywności, korzystając przy tym z bogactwa walorów przyrodniczych, historycznych oraz kompleksowej infrastruktury turystycznej. Na Mazurach zapewnia to właśnie Szlak Krutyni.

Fundament szlaku stanowi rzeka wypływająca z Jeziora Warpuńskiego na Pojezierzu Mrągowskim, przepływająca przez kilkanaście jezior, ostatecznie kończąca bieg w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Na poszczególnych etapach rzeka przyjmuje lokalne nazwy, dla całego szlaku przyjęto nazwę od najdłuższej z nich – rzeki Krutyni. Wygodę wędrówki po szlaku zapewnia sieć 10 stanic wodnych PTTK. Wyznaczone trasy kajakowe, rowerowe i piesze pomiędzy pierwszą stacją w Sorkwicach i ostatnią w Rucianem – Nidzie, liczą w przybliżeniu 102 kilometry każda. Trasy są oznakowane w terenie a spływ kajakowy Szlakiem Krutyni łatwy i mało uciążliwy, z uwagi na to polecany jest dla początkujących kajakarzy.

Wspomniane stacje wodne PTTK rozmieszczone są w takich odległościach, aby codziennie można było dotrzeć do

kolejnej z nich i móc skorzystać z noclegów i wyżywienia. Pierwsza stacja w Sorkwicach posiada również dobrze wyposażoną wypożyczalnię kajaków i rowerów turystycznych.

Jednak Szlak Krutyni to nade wszystko niepowtarzalna przyroda i krajobrazy. Przeszło połowa szlaku położona jest na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego a wyznaczone trasy przebiegają w sąsiedztwie 10 rezerwatów przyrody, chroniących wiele osobliwych gatunków fauny i flory. Przy odrobinie szczęścia i wprawnym oku, zobaczyć można bielika, który jest największym drapieżnym ptakiem tej części Europy, bociana czarnego, czy największą sowę – puchacza. Nieodłącznym towarzyszem spływów na Szlaku Krutyni jest czapla siwa, która dostojnie zasiada na przybrzeżnych konarach drzew. Czaple szczególnie upodobały sobie dolny odcinek rzeki

Krutyni od Ukty do jeziora Bełdany. Etap ten z uwagi na zniwelującą zieleni bujnej roślinności i mnogość ptactwa wodnego, potocznie nazywany jest „Małą Amazonką”.

W górnej części szlaku dominują jeziora. Wszystkie z nich objęte są strefą ciszy, co daje możliwość podziwiania krajobrazu w atmosferze zadumy. W tej części szlaku odnaleźć można również urokliwe i odosobnione plaże, idealne do odpoczynku i letnich kąpiel.

Zwiedzając Szlak Krutyni warto przyrzeć się świadectwu minionych wieków. Począwszy od staropruskiego plemienia Galindów, po którym pamiątką są między innymi kopiec dawnego grodziska w miejscowości Zyndaki (początek szlaku), czy nazwy miejscowości na przykład Babięta od słowa „baba” znaczącego czarownicę. Niekończące się knieje okolic szlaku były w minionych wiekach miejscem bogatym w zwie-

EN

KRUTYNIA ROUTE-IN A CANOE, BY BIKE OR ON FOOT

The Krutynia Tourist Trail in Masuria offers the possibility to sail, cycle and hike and all of that in beautiful natural and historic surrounding as well as a complex tourist infrastructure. That itself is unique!

The river, which is heart and soul of the route, begins life at Pojezierze Mrągowskie in Warpuński Lake and later on flows through several other lakes and finally empties into the Masurian Lake System. On given stretches of the route the river is called local names like-Sobiepanka. Nevertheless, the whole water route is named after the longest stretch – Krutynia. Along the Krutynia route there are 10 PTTK marinas. The entire distance of the route between the first marina in Sorkwity and the last one in Ruciane-Nida is about 102 km. All routes are signposted and the canoe route the 'Krutynia route' is easy and therefore it is recommended for beginners. The PTTK marinas are located at such distances that every day you can reach one of them to get something to eat or stay for a night. Moreover, the marina in Sorkwity offers well-equipped canoe and bike rental conditions.

However, the Krutynia route is not only about canoes. Above all, it has unique nature and landscape. More than half of the route is located in the area of the Masurian Landscape Park and the routes go through 10 nature reserves which protect several fauna and flora species. If you are lucky enough, you may notice a black stork, the biggest owl in Poland – an eagle owl or a white-tailed eagle-the biggest predator bird in this part of Europe. A grey heron sitting on a waterside tree is 'an inseparable »

rzynę łowną. Już Krzyżacy organizowali huczne polowania, na potrzeby których w pobliżu miejscowości Krutyń został wzniesiony dworek myśliwski. Według podań w okolicach miejscowości Spychowo (środkowa część szlaku) w roku 1804 został upolowany ostatni niedźwiedź na Mazurach. Na szlaku i w jego okolicach występują bunkry i umocnienia obronne z czasów I i II wojny światowej, na przykład w Rucianem – Nidzie bunkry strzegące wąskich przesmyków pomiędzy jeziorami.

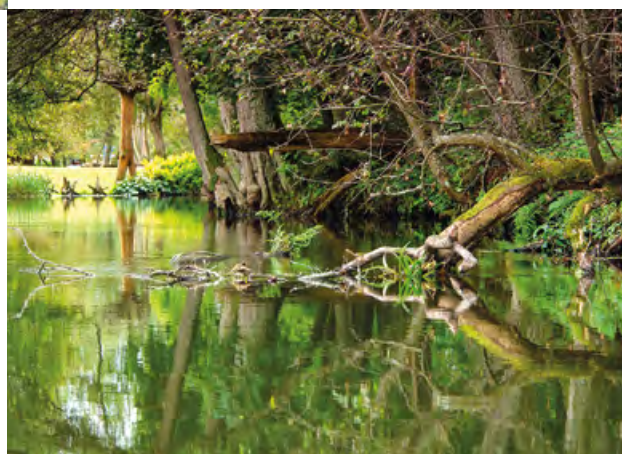
W miejscowości tej niewątpliwą atrakcją stanowi śluza Guzianka, która jest tylko jednym z zabytków hydrotechnicznych na szlaku. Aby w pełni poznać historie i tajemnice Szlaku Krutyni, warto przemierzać go z dobrze opracowanym przewodnikiem. Mapy i przewodniki dostępne są w stanicach wodnych PTTK. Cennych informacji dostarczy również wizyta w muzeum Mazurskiego

Parku Krajobrazowego, które znajduje się w miejscowości Krutyń.

Wędrówkę po Szlaku Krutyni można odbywać indywidualnie lub skorzystać z gotowych pakietów wycieczek. Aby w pełni poczuć klimat szlaku, na jego przemierzanie należy przeznaczyć co najmniej kilka dni. Szlak jest piękny i wart odwiedzenia o każdej porze roku. Wiosną czeka oszałamiająca zieleń i śpiew ptaków, latem eteryczny zapach jezior, jesienią mnogość kolorów i niezapomniane rykowiska, zaś zimą dogłębny spokój i cisza. Kto zawita raz, będzie wracał wielokrotnie. Nieprzekonanym jeszcze do wędrówki po szlaku warto przytoczyć słowa mazurskiego poety Karola Małłka „Kto nie widział Krutyni, ten nie widział Mazur”. Do zobaczenia na szlaku.

Więcej informacji na stronie:

www.mazurypttk.pl

part' of the route. It inhabits mainly the lower section of the river, from Ukta to Beldany lake. As this section of the river is known for stunning beauty of lush greenery and a large number of water-birds it is commonly known as the 'Little Amazon' ('Mała Amazonka').

The upper section of the route is dominated by lakes which are in a silence zone – what gives an opportunity to appreciate the landscape in a specific atmosphere. In this section you can find charming stretches of river bank that are ideal for relaxing and summer bathing. While going along the Krutynia route, it is good to have a closer look at the history of the region. Human history can be seen in a few places. In Zyndaki, where the Krutynia route starts, there is an old fort which reminds us of the old Prussian tribe which were called Galindians. Another place Babięta took its

name from a word 'baba' which means 'a wizard'.

Endless woods inhabited by numerous wild animals was a good reason for the Teutonic knights to organize hunting trips here and even built a hunting lodge near Krutyń. According to tales from Spychowo environs, the middle section of the route, the last bear in Masuria was hunted in 1804. Along the route there are bunkers and defensive fortifications from World War I and II, for instance in Ruciane-Nida there are bunkers guarding a narrow passage between the lakes. In Ruciane-Nida it is also worth seeing the lock Guzianka which is a hydro technical monument.

In order to learn the history and mysteries of the Krutynia route it's good to travel with a well-prepared guide. Maps and guides are available in PTTK marinas and a visit to the Masurian Landscape

Park in Krutyń will provide you with valuable information. You can travel the Krutynia route individually or you can go on an organised tour. You must spend at least a few days in Krutynia route to feel the atmosphere of the place. The route is beautiful and worth visiting in each season of the year. Spring welcomes you with incredible greenery and bird song, summer with the smell of lakes, autumn with numerous colours and winter with peace and quiet. Anyone who has visited the place just once is sure to come here again. If you are not convinced-let me cite the words of a Masurian poet Karol Małłek 'Who hasn't seen Krutynia-hasn't seen Masuria'. See you on the route!

More information available on:

www.mazurypptk.pl

*Opracowanie / By Kamil Kopyś
fot. arch. Mazury PTTK*

WARMIA I MAZURY

triathlonową stolicą Polski?

Kraina Tysiąca Jezior jest wymarzonym miejscem do uprawiania wielu sportów. Jedną z aktywności fizycznych przyciągających ostatnio coraz większe zainteresowanie jest triathlon.

Tamodna ostatnio dyscyplina sportu, to wielobój, łączący w sobie trzy konkurencje – pływanie, kolarstwo i bieganie. Chcąc zacząć uprawiać triathlon, warto zasięgnąć rady trenera. Jak mówi Krzysztof Litwiniuk – licencjonowany trener triathlonu z Olsztyna – początkowe cele powinny być wyznaczane w oparciu o najsłabsze ogniwo naszego organizmu. Celem może być redukcja nadwagi lub zdobycie umiejętności pływania stylem dowolnym (kraulem). Triathlon jest uznawany za jedną z najbardziej wymagających dyscyplin sportu. Zanim zaczniemy, warto zrobić podstawowe badania lekarskie oraz badania serca, bo jest ono mocno obciążane podczas zawodów.

Dlaczego Warmia i Mazury to świetne miejsce na triathlon? Ścieżki leśne idealnie nadają się do biegania. Jeziora zapewniają wspaniałe warunki do treningu pływackiego, a duża ilość mało uczęszczanych dróg to doskonała baza do treningu kolarskiego. Stąd na Warmii i Mazurach odbywa się wiele profesjonalnych zawodów triathlonowych. Kultową imprezą są zawody w Suszu – polskiej stolicy triathlonu. W czerwcu 2017 odbędzie się już 26. edycja zawodów. Rozegrane zostaną Mistrzostwa Polski na dystansie sprint (750 m pływanie, 20 km rower, 5 km bieg) oraz wyścig na dystansie 1/2 IRONMAN (1,9 km pływanie, 90 km rower, 21 km bieg). Oprócz zmagania w Suszu, popularne zawody odbędą się także w Olsztynie, Elblągu, Lidzbarku Welskim, Mrągowie i Gołdapi.

Początkowy sprzęt do triathlonu, według trenera Litwiniuka, nie musi być drogi. Największym wydatkiem jest rower szosowy, ale początkujący startują nawet na posiadanych rowerach do jazdy rekreacyjnej. Dodatkowo potrzebne będą buty i strój biegowy, okulary pływackie, czepek i strój kąpielowy. W zależności od możliwości cena sprzętu może być niska lub bardzo wysoka – zawodowcy posiadają rowery za ponad 50 tys. zł!

Warmia i Mazury również zimą zapewniają doskonałe warunki treningowe. Okres ten służy triathlonistom do zbudowania bazy wytrzymałościowej oraz siłowej. Jest to także czas sprzyjający redukcji tkanki tłuszczowej w organizmie. Można to osiągnąć poprzez uprawianie narciarstwa biegowego, jazdę na łyżwach lub bieganie po zaśnieżonych lasach.

Trenując triathlon zyskujemy znakomitą kondycję oraz atletyczną budowę ciała. Zapobiegamy chorobom metabolicznym (m.in. otyłość, cukrzyca), zmniejszamy poziom stresu i podnosimy pewność siebie. Do tego bliskość natury Warmii i Mazur pozwala w pełni skupić się na treningu i osiągnięciu założonych celów.

WARMIA AND MASURIA TRIATHLON CAPITAL OF POLAND!

The land of a thousand lakes is an ideal place for doing various sports, triathlon is one activity that attracts more and more attention.

Recently fashionable triathlon is a multi-stage competition involving the completion of three continuous and sequential endurance disciplines, swimming, cycling and running. If you want to do triathlon, it is good to get a piece of advice from a professional coach like Krzysztof Litwiniuk, a licensed triathlon coach from Olsztyn, he says: 'the initial set objectives should be to focus on the weakest part of your body. For instance, reducing body weight or learning to swim freestyle might be your objective. Triathlon is said to be one of the most challenging sport disciplines. Before starting to train it is good to have

a medical check done and in particular a heart examinations because it is under big pressure during competitions'.

Why is Warmia and Masuria a perfect place for triathlon? Forests paths are ideal for running, lakes are good for swimming training and a number of little-used roads perfect for cycling. Therefore, many professional triathlon competitions take place in Warmia and Masuria. Susz known as triathlon capital of Poland is a place where the most popular competitions are held. The 26th edition of the Polish Triathlon Championship takes place in June 2017. The competition is at sprint distance, 750 m swimming, 20 km cycling, 5km running and a race over a distance 1/2 IRONMAN, 1,9 km swimming, 90 km cycling, 21 km running. Apart from the competition in Susz, other competitions are held in Olsztyn, Elblag, Lidzbark Warminski, Mragowo and Goldap.

According to Litwiniuk the basic equipment for the triathlon beginner does not have to be expensive. A racing bike is the most expensive but beginners start on bikes for recreational cycling. In addition, you will need special running shoes and clothes, swimming goggles, a swimming cap and swimming suit. The price of a bike can be cheap or expensive, professional bikes can cost even over ten thousand euros

Warmia and Masuria provides good training conditions also in winter. This season of the year contributes to building resistance and strength and fat reduction. This can be achieved by training cross-country skiing, ice-skating and running on snow-covered paths. Thanks to triathlon you gain not only excellent physical well being and an athletic body but also you prevent various diseases like diabetics and obesity, it reduces stress levels and improves self-esteem. What's more, the closeness to nature in Warmia and Masuria helps focus on training and achieve a desired objective.

*Opracowanie / By Artur Kamiński
fot. Krzysztof Litwiniuk*

*Masz pytania odnośnie triathlonu?
Skontaktuj się z trenerem /
If you have any questions regarding
triathlon, get in touch with:*

Krzysztof Litwiniuk: krislit@wp.pl

*Linki do zawodów /
Links to the competitions:*

SUSZ:

www.triathlon.susz.pl/

ELBLĄG:

www.irontriathlon.pl/triathlon-elblag

LIDZBARK i/and MRĄGOWO:

www.triathlonenergy.pl

OLSZTYN:

www.triathlonseries.pl/triathlon-olsztyn

GOŁDAP:

www.triathlongoldap.pl

W następnym numerze / In the next issue:

Polecamy na zimę

We recommend for winter:

KONSULAT ŚW. MIKOŁAJA I FABRYKA BOMBEK

W Kętrzynie znajduje się magiczna kraina, w której magia świąt Bożego Narodzenia trwa cały rok. Można tam zobaczyć, jak powstają słynne na cały świat ozdoby choinkowe i wielkanocne. To miejsce, gdzie tradycja łączy się ze sztuką a precyzja z fantazją i najnowszymi trendami zdobienia.

Santa Claus's Consulate and the Glass Ball factory

In Kętrzyn there is a magical land in which Christmas lasts throughout the whole year. There you can see how famous Christmas and Easter decorations are made. It is also a place where tradition is combined with the latest trends in decorating!

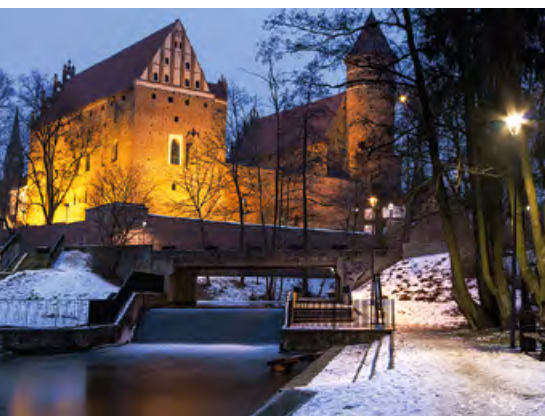
www.doroszko.pl

DO ZIMNEJ WODY MARSZ

Coraz więcej zwolenników zyskują kąpiele w przerębłach i zimnej wodzie. Wbrew pozorom wejście do wody przy ujemnej temperaturze wcale nie jest takim sportem ekstremalnym. O tym jak zostać morsem, jak przygotować się do swojej pierwszej kąpieli, na co uważać i jakie płyną z tego korzyści – o tym będzie można poczytać w zimowym numerze LOVE WM.

March into freezing cold water

Bathing in cold water has more and more enthusiasts and contrary to what you may expect, getting into cold water when the temperature is below zero degrees Celsius is no extreme sport. How to become a walrus, how to prepare for the first dip in cold water, what to take care of and what are the advantages of bathing in cold water – you can read about it in the winter edition of LOVE WM.

ZIMA W OLSZTYNIE

Czy w Olsztynie można wypoczywać również zimą? Tak, tak – i to jeszcze jak! Lodowisko, boje czy wypożyczalnia nart biegowych sprzyjają ostatniej modzie na aktywny wypoczynek. A po dawce mroźnego powietrza można się zrelaksować w saunie z widokiem na jezioro Ukiel.

Winter in Olsztyn

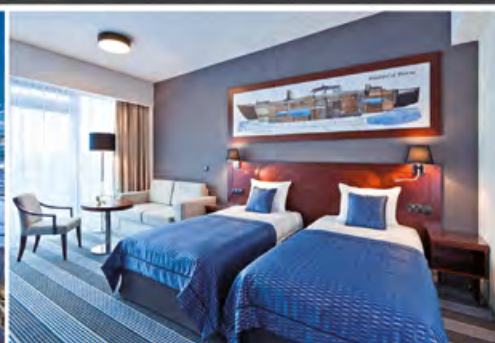
Can you relax in Olsztyn in winter? Yes, of course you can! An ice-rink, ice sailing or cross-country skiing are all available and popular in the latest trends in active relaxation. After getting some cold winter air you can then relax in a hot sauna overlooking Lake Ukiel.

www.ukiel.olsztyn.eu

Poczuj Lato na Ptasiej Wyspie

Feel the Summer on the Bird Island

Hotel Mikołajki*****Conference &Spa
Aleja Spacerowa 11
11-730 Mikołajki
tel. +48 87 420 60 00
e-mail: recepcja@hotelmikolajki.pl
www.hotelmikolajki.pl

WARMIA AND MAZURY GUIDED TOURS

WYCIECZKI OBJAZDOWE PO WARMII I MAZURACH

z przewodnikiem

Mazury
AIR TRAVEL

Odkryj wycieczki jednodniowe

Discover One day trips

- **Rejs statkiem Chopin**
/ The Chopin cruise
- **Mazurskie fortyfikacje**
/ Masurian fortification
- **Na granicy Warmii i Mazur**
/ On the border
- **W sercu dzikiej przyrody**
/ In the heart of wild nature
- **Krutynia – Królowa mazurskich rzek**
/ Queen of rivers
- **Wieczór regionalny w duchu historii**
/ Regional evening in the spirit of history

Rezerwacja oraz terminarz

/ Reservation and timetable

www.mazuryairtravel.pl

Kontakt:

travel@mazuryairtravel.pl

Tel: +48 89 624 45 84

Mob. +48 600 024 265

www.mazuryairtravel.pl